

NGUYỄN THỊ NHUNG (Tổng Chủ biên)
NGUYỄN TUẤN CƯỜNG – NGUYỄN HỒNG NGỌC (đồng Chủ biên)
LƯƠNG THANH KHIẾT – NGUYỄN ÁNH PHƯƠNG NAM
VŨ THỊ NGUYỄN – PHẠM VĂN THUẬN

MĨ THUẬT

Sách giáo viên

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

CHỮ VIẾT TẮT TRONG SÁCH

Chữ viết tắt	Chữ viết đầy đủ
GV	Giáo viên
HS	Học sinh
SGK	Sách giáo khoa

MỤC LỤC

Chữ viết tắt trong sách

Trang

2

PHẦN THỨ NHẤT: MỘT SỐ VẤN ĐỀ CHUNG VỀ DẠY HỌC MÔN MĨ THUẬT LỚP 3

1. TỔNG QUAN VỀ CHƯƠNG TRÌNH MÔN MĨ THUẬT LỚP 3	4
2. GIÁO DỤC MĨ THUẬT NHẪM PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC, PHẨM CHẤT HỌC SINH	6
3. ĐÁNH GIÁ TRONG DẠY HỌC MĨ THUẬT	11
4. GIỚI THIỆU VỀ SÁCH GIÁO KHOA MĨ THUẬT LỚP 3	12

PHẦN THỨ HAI: HƯỚNG DẪN THỰC HIỆN CÁC BÀI HỌC CỤ THỂ

Chủ đề: TRƯỜNG EM	22
Bài 1: Sắc màu của chữ	22
Bài 2: Những người bạn thân thiện	26
Chủ đề: MÙA THU QUÊ EM	30
Bài 1: Mặt nạ Trung thu	30
Bài 2: Vui tết Trung thu	34
Bài 3: Phong cảnh mùa thu	38
Chủ đề: MÁI ẤM GIA ĐÌNH	42
Bài 1: Đồ vật thân quen	42
Bài 2: Người em yêu quý	46
Bài 3: Gia đình yêu thương	50
Chủ đề: GÓC HỌC TẬP CỦA EM	54
Bài 1: Chậu hoa xinh xắn	54
Bài 2: Con vật ngộ nghĩnh	58
Bài 3: Ống đựng bút tiện dụng	62
Chủ đề: KHU VƯỜN NHỎ	66
Bài 1: Cây trong vườn	66
Bài 2: Những sinh vật nhỏ trong vườn	70
Bài 3: Khu vườn kì diệu	74
Chủ đề: ĐÔ THỊ NGÀY NAY	78
Bài 1: Mô hình nhà cao tầng	78
Bài 2: Khu vui chơi của chúng em	82
Bài 3: Đô thị trong mắt em	86
Bài 4: Hành trình đến đô thị	90

PHẦN THỨ NHẤT

MỘT SỐ VẤN ĐỀ CHUNG VỀ DẠY HỌC MÔN MĨ THUẬT LỚP 3

1. TỔNG QUAN VỀ CHƯƠNG TRÌNH MÔN MĨ THUẬT LỚP 3

1.1. NỘI DUNG CHƯƠNG TRÌNH MÔN MĨ THUẬT LỚP 3

Nội dung giáo dục cốt lõi của Chương trình môn Mĩ thuật phát triển hai mạch: Mĩ thuật tạo hình và Mĩ thuật ứng dụng, trong đó nền tảng kiến thức cơ bản dựa trên yếu tố và nguyên lí tạo hình. Ở cấp Tiểu học nói chung, lớp 3 nói riêng, nội dung giáo dục mĩ thuật gồm: Lí luận và Lịch sử Mĩ thuật, Hội hoạ, Thủ công, trong đó nội dung Lí luận và Lịch sử Mĩ thuật được giới hạn trong phạm vi làm quen với tìm hiểu tác giả, sản phẩm, tác phẩm, di sản văn hoá nghệ thuật và được giới thiệu, lồng ghép trong thực hành, thảo luận mĩ thuật.

1.2. MỤC TIÊU CHƯƠNG TRÌNH MÔN MĨ THUẬT LỚP 3

1.2.1. Mục tiêu chung của giáo dục Mĩ thuật lớp 3

- Trang bị cho HS những ngôn ngữ nền tảng cơ bản nhất của nghệ thuật tạo hình nói chung và mĩ thuật nói riêng làm cơ sở cho HS hình thành quan niệm và nhận thức riêng về các giá trị thẩm mĩ trong nghệ thuật và cuộc sống.
- Tạo cơ hội cho HS kết nối kiến thức bài học với thực tế cuộc sống để đáp ứng việc học đi đôi với hành.
- Khuyến khích HS sử dụng và phối hợp các loại vật liệu sẵn có ở địa phương để sáng tạo sản phẩm, tác phẩm mĩ thuật. Đồng thời, giúp HS nhận biết thêm vẻ đẹp của quê hương mình và giáo dục ý thức bảo vệ môi trường.
- Đưa các ngành nghề truyền thống vào bài học nhằm phát huy và giữ gìn bản sắc dân tộc.
- Tạo cơ hội tiếp cận và phát huy những thành tựu văn hoá, nghệ thuật đặc sắc của địa phương, bồi dưỡng tình thân yêu quê hương, đất nước ở mỗi HS.

1.2.2. Yêu cầu cần đạt và nội dung cụ thể của môn Mĩ thuật lớp 3

Chương trình môn Mĩ thuật giúp HS hình thành và phát triển năng lực mĩ thuật thông qua các thành phần: Quan sát và nhận thức thẩm mĩ, sáng tạo và ứng dụng thẩm mĩ, phân tích và đánh giá thẩm mĩ. Ở lớp 3, yêu cầu cần đạt và nội dung cụ thể của môn mĩ thuật được thể hiện như sau:

Yêu cầu cần đạt	Nội dung
MĨ THUẬT TẠO HÌNH	
Quan sát và nhận thức thẩm mĩ: – Nhận biết được yếu tố tạo hình: chấm, nét, hình, khối, màu sắc, đậm nhạt. – Biết phân biệt màu cơ bản và màu thứ cấp. – Biết liên hệ nội dung chủ đề với hình ảnh trong thực tiễn.	Yếu tố và nguyên lí tạo hình - Lựa chọn, kết hợp: – Yếu tố tạo hình - Chấm, nét, hình, khối, màu sắc, đậm nhạt, chất cảm, không gian. – Nguyên lí tạo hình - Cân bằng, tương phản, lặp lại, nhịp điệu, nhấn mạnh, chuyển động, tỉ lệ, hài hoà.

Sáng tạo và ứng dụng thẩm mỹ: - Tạo được màu thứ cấp và đọc được tên các màu đó trong thực hành, sáng tạo. - Vận dụng được điểm, nét của chấm, nét để trang trí sản phẩm. - Biết vận dụng sự tương phản của hình, khối dạng cơ bản để mô phỏng đối tượng. - Tạo được cảm giác bề mặt chất liệu ở sản phẩm, như: mịn, mềm, thô ráp,... - Tạo được sự biểu đạt hình động cho sản phẩm. - Thể hiện được chi tiết, hình ảnh làm trọng tâm ở sản phẩm. - Phân biệt được vẽ, in và nặn trong thực hành, sáng tạo. Phân tích và đánh giá thẩm mỹ: - Trung bày, trao đổi, chia sẻ được cảm nhận về sản phẩm và ý tưởng vận dụng. - Biết mô tả, chia sẻ cảm nhận về tác phẩm mỹ thuật ở mức độ đơn giản.	Thế loại Lựa chọn, kết hợp: - Lí luận và lịch sử mỹ thuật. - Hội họa. - Đồ hoạ (tranh in). - Điều khắc. Hoạt động thực hành và thảo luận Thực hành - Thực hành sáng tạo sản phẩm mỹ thuật 2D. - Thực hành sáng tạo sản phẩm mỹ thuật 3D. Thảo luận Lựa chọn, kết hợp: - Tìm hiểu tác giả, tác phẩm, di sản văn hoá nghệ thuật. - Sản phẩm thực hành của học sinh. Định hướng chủ đề Lựa chọn, kết hợp: Thiên nhiên; Con người; Gia đình; Nhà trường; Xã hội; Quê hương.
--	--

MĨ THUẬT ỨNG DỤNG

Quan sát và nhận thức thẩm mỹ: - Hiểu được một số thao tác, công đoạn cơ bản để làm nên sản phẩm. - Nhận biết được tính chất tương phản của hình, khối ở sản phẩm thủ công. Sáng tạo và ứng dụng thẩm mỹ: - Tạo được sản phẩm có sự tương phản của hình, khối dạng cơ bản. - Tạo được màu đậm, màu nhạt ở sản phẩm bằng vật liệu sẵn có. - Thể hiện được chi tiết hoặc hình ảnh trọng tâm ở sản phẩm. - Vận dụng được sự khác nhau của chấm, đường, hường của nét để trang trí sản phẩm. - Tạo được cảm giác bề mặt chất liệu ở sản phẩm. Phân tích và đánh giá thẩm mỹ: - Trung bày, giới thiệu được sản phẩm, chia sẻ mục đích sử dụng. - Biết phân biệt vật liệu tự nhiên, vật liệu nhân tạo ở sản phẩm thủ công.	Yếu tố và nguyên lí tạo hình Lựa chọn, kết hợp: - Yếu tố tạo hình Chấm, nét, hình, khối, màu sắc, đậm nhạt, chất cảm, không gian. - Nguyên lí tạo hình Cân bằng, tương phản, lặp lại, nhịp điệu, nhấn mạnh, chuyển động, tỉ lệ, hài hoà. Thế loại: Thủ công Lựa chọn, kết hợp: - Đồ thủ công bằng vật liệu tự nhiên. - Đồ thủ công bằng vật liệu nhân tạo. - Đồ thủ công bằng vật liệu sưu tầm, tái sử dụng. Hoạt động thực hành và thảo luận Thực hành - Thực hành sáng tạo sản phẩm thủ công 2D. - Thực hành sáng tạo sản phẩm thủ công 3D. Thảo luận Lựa chọn, kết hợp: - Sản phẩm thủ công. - Sản phẩm thực hành của HS. Định hướng chủ đề Lựa chọn, kết hợp: Đồ chơi, đồ dùng học tập, đồ dùng cá nhân, đồ lưu niệm.
--	--

2. GIÁO DỤC MĨ THUẬT NHẪM PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC, PHẨM CHẤT HỌC SINH

2.1. PHƯƠNG PHÁP VÀ HÌNH THỨC TỔ CHỨC DẠY HỌC MĨ THUẬT NHẪM PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC CHO HỌC SINH

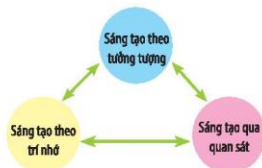
2.1.1. Các phương pháp và hình thức tổ chức dạy học mĩ thuật

Các phương pháp dạy học tích cực môn Mĩ thuật bao gồm: phương pháp quan sát; phương pháp trực quan; phương pháp vấn đáp, gợi mở; phương pháp luyện tập thực hành; phương pháp dạy học theo dự án; phương pháp tiếp cận theo chủ đề; phương pháp xây dựng cốt truyện với một số quy trình, hình thức tạo hình Mĩ thuật đã được tiếp cận,... Để dạy học mĩ thuật nhằm hình thành và phát triển năng lực cho HS, GV cần sử dụng và phối hợp một cách linh hoạt, hài hoà các phương pháp dạy học tích cực trên.

Quá trình học tập của HS có thật sự đạt được hiệu quả hay không còn phụ thuộc vào việc kết hợp các hình thức tổ chức học tập như: học theo nhóm, học cá nhân; học tập có trò chơi hỗ trợ; học tập trên lớp; học ngoài lớp; học tập chính khóa trong nhà trường kết hợp với các hoạt động ngoại khóa; học tập gắn liền với các sinh hoạt cộng đồng; học tập trải nghiệm tại các làng nghề; thực hành mĩ thuật ứng dụng; học tập tại thực địa; nghiên cứu, tìm hiểu thực tế; tham dự triển lãm, tham quan dã ngoại, tìm hiểu di tích lịch sử,...

Việc phối hợp các phương pháp và hình thức tổ chức dạy học mĩ thuật cần hướng đến tăng cường, phát huy tính chủ động, tích cực, tự học của HS thông qua việc thiết kế tiến trình dạy học thành các hoạt động học để thực hiện cả trên lớp và ngoài lớp học. Chú trọng rèn cho HS phương pháp tự học, tự nghiên cứu SGK để tiếp nhận và vận dụng kiến thức mới thông qua giải quyết nhiệm vụ học tập đặt ra trong bài học.

Khi phối hợp các phương pháp và hình thức tổ chức dạy học tích cực cần đảm bảo tính đặc thù của môn Mĩ thuật: đề cao tính nghệ thuật và giáo dục thẩm mĩ; đề cao khả năng sáng tạo của HS. Chính vì vậy, để bắt đầu mỗi hoạt động mĩ thuật, tùy theo điều kiện thực tế, sở thích, năng lực, phong cách học tập của mỗi HS, thông thường sẽ được khởi đầu bằng một trong ba hình thức sáng tạo theo trí nhớ, sáng tạo tưởng tượng hay sáng tạo qua quan sát. Tuy nhiên, các hình thức này luôn đan xen và hỗ trợ nhau trong các hoạt động mĩ thuật.

Hình 1. Các hình thức thể hiện trong sáng tạo mĩ thuật

2.1.2. Phối hợp các phương pháp và hình thức dạy học nhằm phát triển năng lực mỹ thuật

Năng lực mỹ thuật của HS có các thành tố chính là:

- Quan sát và nhận thức thẩm mỹ;
- Sáng tạo và ứng dụng thẩm mỹ;
- Phân tích và đánh giá thẩm mỹ.

Tiếp cận trên cơ sở hình thành và phát triển các năng lực mỹ thuật của HS, khi tổ chức các hoạt động dạy học Mỹ thuật, GV cần chú ý:

a) Để hình thành, phát triển năng lực **Quan sát và nhận thức thẩm mỹ** cho HS lớp 3, trong tổ chức dạy học, GV nên khuyến khích và tạo cơ hội để HS được quan sát, nhận thức về đối tượng thẩm mỹ từ bao quát, tổng thể đến chi tiết, bộ phận và đối chiếu, so sánh để tìm ra đặc điểm, vẻ đẹp của đối tượng, phát hiện các giá trị thẩm mỹ của đối tượng. Tuy nhiên, HS lớp 3 khả năng chú ý, phân tích, tổng hợp đều đang ở giai đoạn hình thành, vì vậy khi đưa ra yêu cầu quan sát, GV cần giao nhiệm vụ rõ ràng, lựa chọn đối tượng gần gũi, quen thuộc và không quá phức tạp để HS quan sát. Trong quá trình HS quan sát, GV nên đặt câu hỏi gợi mở để định hướng, hỗ trợ các em tìm tòi, khám phá. Quan sát và nhận thức thẩm mỹ cần được kết hợp, lồng ghép trong các hoạt động thực hành sáng tạo, thảo luận, phân tích, đánh giá thẩm mỹ của tiến trình dạy học và liên hệ, ứng dụng thực tiễn chứ không phải chỉ là hoạt động khám phá bài học.

b) Để hình thành, phát triển năng lực **Sáng tạo và ứng dụng thẩm mỹ** ở HS lớp 3, trong tổ chức dạy học, GV cần kích thích khả năng thực hành, sự sáng tạo của HS bằng những cách thức khác nhau; khuyến khích HS thử nghiệm và đổi mới, kích thích tư duy, khả năng giao tiếp, hợp tác, giải quyết vấn đề và liên hệ, ứng dụng thực tiễn. Đồng thời, với HS lớp 3 cần có những hướng dẫn cụ thể về cách thức tiến hành sản phẩm để HS chủ động chuẩn bị, sẵn sàng học tập, sáng tạo.

c) Để hình thành, phát triển năng lực **Phân tích và đánh giá thẩm mỹ** ở HS, khi sử dụng các phương pháp, kĩ thuật dạy học, GV cần tích hợp, lồng ghép hoạt động thực hành, sáng tạo, ứng dụng thẩm mỹ với thảo luận cũng như kết hợp quan sát, nhận thức và phân tích, đánh giá thẩm mỹ trong cả tiến trình dạy học. GV nên khuyến khích HS tích cực tham gia hoạt động học tập như trưng bày sản phẩm của lớp, xem tranh của họa sĩ, xem sản phẩm của các nghệ nhân, nghệ sĩ,... đồng thời tạo cơ hội để HS được tiếp cận và khám phá nhiều sản phẩm, tác phẩm nghệ thuật bằng nhiều cách khác nhau; kết hợp liên hệ truyền thống văn hoá, bối cảnh xã hội và khai thác thiết bị công nghệ, nguồn internet; quan tâm đến sự khác biệt về giới tính, đa dạng sắc tộc, đặc điểm văn hoá vùng miền và tính thời đại. Tuy nhiên, khi lựa chọn các tác phẩm, sản phẩm nghệ thuật cho HS phân tích - đánh giá, cần hết sức cân nhắc để phù hợp với đặc điểm tâm, sinh lí lứa tuổi HS lớp 3 và điều kiện dạy học thực tế.

2.2. YÊU CẦU CƠ BẢN KHI TỔ CHỨC DẠY - HỌC MĨ THUẬT NHẪM PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC CHO HỌC SINH

2.2.1. Đảm bảo những điều kiện tiên quyết của quá trình tổ chức hoạt động mỹ thuật

a) *Tạo điều kiện để HS được học qua nhiều kênh:* Thông thường, việc học sử dụng một số giác quan trong một kênh học tập, thậm chí có thể vài kênh (giác quan vận động, giác quan xúc giác, giác quan thị giác, giác quan thính giác,...), trong đó có một hoặc hai giác quan đóng vai trò chủ đạo. Vì vậy, khi xây dựng kế hoạch dạy học và trong quá trình dạy học, GV cần lưu ý kích thích tất cả các giác quan của HS vì không phải em nào cũng thích sử dụng các kênh học tập như nhau.

b) *Chú ý đến phong cách học của từng HS:* Kết quả của việc học dựa trên khả năng HS tập trung và tiếp thu kiến thức mới qua việc xử lý thông tin trong phần mạnh nhất của bộ não. Cách xử lý khác nhau dẫn đến nhiều phong cách học tập khác nhau trong một lớp học mà GV cần quan nhắc khi lập kế hoạch và tổ chức hoạt động dạy học.

- Phong cách học toàn diện: HS thường chú ý đến tổng thể và sự khái quát hơn trước khi đi vào chi tiết. Các em này thường thích làm việc theo nhóm, trong một không gian mở và không khí vui vẻ, thân thiện.
- Phong cách học theo thứ tự: HS thường thích tìm hiểu chi tiết trước khi đi vào tổng thể. Các em muốn thông tin được thể hiện theo thứ tự trước, sau và sắp xếp theo tầm quan trọng. Các HS này thường thích làm việc một mình, trong một không gian yên tĩnh.
- Phong cách học linh hoạt: Đây là phong cách học kết hợp cả hai phong cách trên. HS theo phong cách này thường tự điều chỉnh cách học của mình để thích nghi với môi trường học và tình huống thực tế.

c) *Chú ý đến chiến lược học tập:* Kết hợp kiến thức, kinh nghiệm của bản thân HS và chiến lược học tập hay phương pháp học tập khác nhau để tương tác với môi trường xung quanh nhằm giúp các em tìm hiểu và giải thích sự vật, sự việc có liên quan đến chủ đề nội dung học tập.

d) *Quan tâm đến môi trường học tập:* Đó là môi trường có các hoạt động và nội dung phù hợp, thân thiện, có ý nghĩa với HS, giúp các em hiểu hơn về mục đích học tập. Trong môi trường đó, GV chia sẻ với HS về mục tiêu học tập và kết quả mong đợi. GV luôn truyền cảm hứng, khuyến khích, động viên các em học tập tốt để đạt được mục tiêu đó. Môi trường học tập bao gồm các hình thức hoạt động và nội dung như:

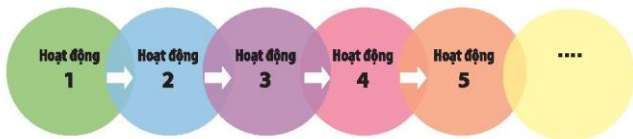
- Lập sơ đồ tư duy cho mỗi chủ đề/ bài học bằng cách triển khai từ nội dung khái quát đến các nội dung cụ thể, trọng tâm của bài học.
- Thảo luận nhóm, trao đổi những ý kiến, cảm nhận cá nhân, cùng trải nghiệm để thống nhất quan điểm khi cùng làm việc và hợp tác tạo nên một sản phẩm chung.

- Giải quyết vấn đề bằng cách đưa ra các giải pháp linh hoạt, sáng tạo thay vì làm những bài tập có đáp án cụ thể theo khuôn mẫu. Cách tiếp cận học tập này kích thích trí tò mò, khuyến khích HS hợp tác với nhau và làm rõ hơn mục đích của việc học.
- Học đi đôi với hành tạo điều kiện cho HS vận dụng sáng tạo, áp dụng những kiến thức mới học vào cuộc sống hằng ngày, qua đó các em có dịp trải nghiệm một kĩ năng mới, giúp các em hiểu rõ và nhớ kiến thức lâu hơn.
- Những câu chuyện cổ tích, truyền thuyết, thần thoại, ngụ ngôn,... là những sản phẩm văn hoá quan trọng góp phần truyền cảm hứng cho HS khi GV liên kết nội dung chủ đề/ bài học có liên quan với quá trình sáng tạo, cảm thụ thẩm mĩ của các em.
- Hoạt động tích hợp, liên kết nội dung các môn học trong chương trình khi GV Mĩ thuật phối hợp được với GV dạy các môn học khác nhau cùng hợp tác xây dựng kế hoạch hoạt động tích hợp các nội dung có liên quan trong một chủ đề để việc học của HS đạt được hiệu quả cao. Ví dụ: Sản phẩm mĩ thuật được vận dụng vào môn Tiếng Việt, Ngoại ngữ, Toán, Tự nhiên và Xã hội, Đạo đức,... Ngược lại, các môn học này hỗ trợ cho HS tưởng tượng, sáng tạo, biểu đạt trong quá trình cảm thụ thẩm mĩ và tạo hình.
- Hoạt động ngoài lớp học giúp HS có những trải nghiệm, tìm tòi, khám phá thế giới tự nhiên, xã hội, tạo hứng thú cho HS và mang tính giáo dục, rèn luyện kĩ năng sống cho các em.
- Học theo dự án dựa trên chủ đề và cốt truyện tạo điều kiện cho HS vận dụng kiến thức vào thực tiễn cuộc sống và có kĩ năng sống khi giải quyết vấn đề nào đó.
- Học qua các trò chơi mang tính giáo dục giúp HS luyện tập, vận dụng các kiến thức và kĩ năng đã học một cách mạnh dạn, thoải mái, thân thiện và vui vẻ, đặc biệt với những HS nhút nhát, cần nhiều sự hỗ trợ của GV và bạn bè.

2.2.2. Đảm bảo tính liên kết và hệ thống của các hoạt động mĩ thuật

Để phát triển năng lực cho HS, các hoạt động học tập cần phát huy tính chủ động, tích cực, tự học của HS. Muốn vậy, các hoạt động học của HS cần được thiết kế thành tiến trình có tính liên kết, kế thừa và liên tục để các hoạt động luôn liên quan với nhau, kết thúc hoạt động mĩ thuật trước là điểm bắt đầu của hoạt động mĩ thuật sau, tạo ra sự sáng tạo không ngừng cho HS. Hoạt động mĩ thuật trên lớp và ngoài lớp học nối tiếp nhau, tạo được nhiều cơ hội cho HS học tập và trải nghiệm, khơi gợi hứng thú và ham muốn thể hiện năng lực trong thực tiễn của các em. Hoạt động học tập cá nhân, học cặp đôi, học nhóm, học trong lớp, học ở nhà, học tại thực tế luôn đan xen, phối hợp với nhau.

Trong quá trình tổ chức, GV cần gợi mở hướng phát triển của các hoạt động học tập. HS được đặt vào tình huống của đời sống thực tế, được trực tiếp quan sát, thảo luận, trải nghiệm thực hành, giải quyết các vấn đề theo hiểu biết, cảm nhận, suy nghĩ và cảm xúc của mình. Qua đó giúp cho HS tự lực khám phá những điều mình chưa rõ chứ không phải thụ động tiếp thu kiến thức do GV cung cấp hoặc áp đặt kiến thức có sẵn.

Hình 2. Sự nối tiếp các hoạt động theo mạch nhận thức, phát triển trong bài học

2.2.3. Dạy học Mi thuật cần tích hợp nội dung của các môn học khác

Không chỉ đảm bảo các nội dung yếu tố và nguyên lý mi thuật của môn học được quy định trong chương trình, các hoạt động mi thuật cần có sự tích hợp nội dung kiến thức, kĩ năng của các môn học khác. Việc tích hợp này vừa giúp khai thác, củng cố kiến thức, kĩ năng ở môn Mi thuật cho các môn học khác của HS, vừa giúp HS sử dụng các kiến thức, kĩ năng của môn học khác để học Mi thuật tốt hơn. Chẳng hạn, khi tổ chức hoạt động mi thuật cho HS nhận biết, có thể dùng khối hình lập phương, khối cầu, khối chóp,... để tạo sản phẩm mi thuật (ngôi nhà), HS được ôn lại biểu tượng về các hình này trong môn Toán. Khi tổ chức cho HS tạo sản phẩm 3D (nặn đồ vật, tạo hình cây yêu thích), GV cần cho HS ôn lại về các khối cầu, khối lập phương, khối trụ,... của môn Toán, nhắc lại kiến thức về cây cối các em đã được tìm hiểu trong môn Tự nhiên và Xã hội,...

2.2.4. Đảm bảo phù hợp với từng đối tượng học sinh

Nhà tâm lí học Howard Gardner (Đại học Harvard) đã chỉ ra các loại trí thông minh (trí tuệ) sở trường trong khả năng của mỗi cá nhân. Trí thông minh là sức mạnh và khả năng giải quyết các vấn đề hay sáng tạo ra sản phẩm có giá trị trong một hay nhiều môi trường văn hoá. Các kiểu trí thông minh là cơ sở lí luận khi xây dựng kế hoạch dạy, học góp phần phát huy tốt nhất khả năng học tập, sáng tạo của mỗi cá nhân; đồng thời khuyến khích để trẻ em học tập bằng nhiều cách thức hoạt động, giúp năng lực được phát triển toàn diện trên mọi phương diện.

Dạy học trước hết phải hiểu đặc điểm phát triển tâm, sinh lí của HS và khả năng nhận thức của trẻ ở mỗi lứa tuổi. GV cần dựa vào lí thuyết về các loại trí thông minh của con người làm cơ sở để xây dựng kế hoạch dạy học và lựa chọn hình thức tổ chức dạy học Mi thuật phù hợp. Bảy loại trí thông minh theo quan điểm của Howard Gardner mà GV cần quan tâm là:

- *Trí thông minh về ngôn ngữ*: là khả năng vượt trội trong việc sử dụng ngôn ngữ, lời nói. Người học dễ thuyết trình, thể hiện cảm xúc bằng lời nói.
- *Trí thông minh về logic – toán học*: là khả năng vượt trội trong việc sử dụng các con số và nhận biết các mô hình trừu tượng. Người học thích suy nghĩ, làm việc với các con số, giải quyết các vấn đề bằng logic – toán học.
- *Trí thông minh về thị giác – không gian hình ảnh*: là khả năng vượt trội trong việc hình dung các đồ vật, các chiều không gian. Người học thích các hoạt động mi thuật (thiết kế, thủ công, vẽ và tạo hình,...).

- *Trí thông minh về âm nhạc*: là khả năng cảm nhận các giai điệu và âm thanh, nhạy cảm với âm nhạc và nhịp điệu. Người học thích hát, gõ nhịp, thích chơi nhạc và dễ nhớ các giai điệu.
- *Trí thông minh về vận động*: là khả năng nhanh nhẹn của cơ thể và khả năng điều khiển tốt các vận động. Người học thích chạy, nhảy múa, thể thao, truyền các thông điệp bằng ngôn ngữ cơ thể.
- *Trí thông minh về năng lực tương tác (hướng ngoại)*: là khả năng nổi trội trong giao tiếp và quan hệ giữa người này với người khác. Người học dễ kết bạn, thích các trò chơi hợp tác, làm việc theo nhóm, dễ liên kết các cá nhân.
- *Trí thông minh nội tâm*: là khả năng tự suy nghĩ, có tính thần độc lập, tự chủ trong xử lý và giải quyết các vấn đề. Người học thích nghiên cứu, làm việc độc lập, hạn chế trong giao tiếp.

3. ĐÁNH GIÁ TRONG DẠY HỌC MĨ THUẬT

3.1. ĐỔI MỚI ĐÁNH GIÁ TRONG DẠY HỌC MĨ THUẬT

Đối mới về đánh giá cần có sự tham gia của HS trong cả quá trình hoạt động học tập. Đánh giá HS Tiểu học trong dạy học Mỹ thuật là đánh giá thường xuyên qua quan sát, theo dõi, cùng nhau trao đổi, nhận xét, kiểm soát quá trình tham gia học tập, rèn luyện giữa các HS nhằm hình thành và phát triển năng lực của mỗi cá nhân; GV tư vấn, hướng dẫn, hỗ trợ, động viên, khuyến khích HS kịp thời trong từng hoạt động. Đánh giá định kì môn Mỹ thuật là sự tổng hợp kết quả đánh giá quá trình học tập, rèn luyện, sự hình thành và phát triển một số năng lực, phẩm chất của HS thuộc lĩnh vực mỹ thuật từ đầu năm học đến thời điểm đánh giá.

Hình 3. Đổi mới về đánh giá với sự tham gia của HS

3.2. MỤC TIÊU CỦA ĐÁNH GIÁ

- Giúp GV điều chỉnh, đổi mới phương pháp, hình thức tổ chức hoạt động dạy học ngay trong quá trình hay kết thúc mỗi giai đoạn, kịp thời phát hiện những cố gắng, tiến bộ của HS để động viên, khích lệ. Đồng thời phát hiện những hạn chế, khó khăn của HS để hướng dẫn, hỗ trợ nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động học tập, rèn luyện của HS.

- Giúp HS có năng lực tự đánh giá, tham gia đánh giá lẫn nhau, tự học, tự điều chỉnh cách học, có năng lực giao tiếp, hợp tác, có hứng thú học tập và rèn luyện để tiến bộ.
- Giúp phụ huynh HS có thể hiểu, tham gia đánh giá quá trình và kết quả học tập của con em mình, tích cực hợp tác với nhà trường trong các hoạt động giáo dục HS.
- Giúp cán bộ quản lý giáo dục các cấp kịp thời chỉ đạo các hoạt động giáo dục, đổi mới phương pháp dạy học, đổi mới phương pháp đánh giá nhằm đạt hiệu quả giáo dục.

3.3. HÌNH THỨC VÀ TIÊU CHÍ ĐÁNH GIÁ

3.3.1. Tự đánh giá và đánh giá đồng đẳng

Tự đánh giá của HS và đánh giá đồng đẳng trong nhóm, trong cặp đôi, cá nhân dựa trên các tiêu chí:

- Sự chuẩn bị, ý thức tham gia và sự hợp tác trong hoạt động mĩ thuật;
- Khả năng tự khám phá, khả năng giao tiếp, hợp tác, độc lập, sáng tạo,...
- Thời gian hoàn thành nhiệm vụ học tập;
- Sự tiến bộ về nhận thức, kĩ năng, kết quả học tập của HS.

3.3.2. Giáo viên đánh giá

GV đánh giá thường xuyên, toàn diện, cụ thể dựa trên các tiêu chí đã xây dựng:

- Sự tích cực chuẩn bị bài, sẵn sàng học tập, hợp tác;
- Năng lực học tập: nhận thức, kĩ năng, sự linh hoạt, độc lập, sáng tạo;
- Năng lực, sở thích của HS về ngôn ngữ tạo hình (chấm, nét, hình, khối, màu sắc, đậm, nhạt,...);
- Năng lực xã hội: giao tiếp, hợp tác, thích ứng.

Hình thức đánh giá thông qua kiểm tra vấn đáp, thực hành, hoạt động thực tiễn, câu lạc bộ, chuyên đề,...

Đánh giá kết quả học tập của HS lớp 3 theo năng lực của cá nhân hoặc nhóm trong suốt quá trình hoạt động và qua sản phẩm. GV khuyến khích HS tự giới thiệu, nhận xét, nêu cảm nhận, chia sẻ với bạn, tự đánh giá và đánh giá lẫn nhau (đánh giá đồng đẳng) dựa trên các tiêu chí mà GV gợi ý để HS xây dựng nên. GV có thể tùy chọn cách xếp loại tương ứng với việc đánh giá HS: hoàn thành tốt (HTT), hoàn thành (HT), chưa hoàn thành (CHT).

4. GIỚI THIỆU VỀ SÁCH GIÁO KHOA MÔN MĨ THUẬT LỚP 3

4.1. CẤU TRÚC SÁCH GIÁO KHOA MĨ THUẬT 3

Theo định hướng nội dung của Chương trình, SGK *Mĩ thuật 3* tập trung vào các chủ đề: *Trường em, Mùa thu quê em, Mái ấm gia đình, Góc học tập của em, Khu vườn nhỏ, Đồ thị ngày nay.*

Căn cứ đặc điểm tâm, sinh lý và các mối quan hệ cơ bản của lứa tuổi HS lớp 3 như quan hệ bản thân với gia đình, với bạn bè, với nhà trường, với cuộc sống xung quanh (thiên nhiên, động vật, thực vật, gia đình, nhà trường, xã hội, đồ chơi, đồ dùng học tập), SGK *Mĩ thuật 3* được thiết kế thành 18 bài học tương ứng với 35 tiết học. Cụ thể:

- 10 bài *Mĩ thuật tạo hình*, mỗi bài 2 tiết, tổng số 20 tiết.
- 7 bài *Mĩ thuật ứng dụng*, mỗi bài 2 tiết, tổng số 14 tiết.
- 1 bài tổng kết năm học (1 tiết).

Tuần	Tên bài học	Số tiết	Nội dung	Yêu cầu cần đạt	Tính liên thông với các môn học khác
CHỦ ĐỀ: TRƯỜNG EM					
1 - 2	Bài 1: Sắc màu của chữ	2	Chủ đề: Nhà trường. Thể loại: Hội họa. Thực hành: Vẽ. Thảo luận: Sản phẩm của HS.	- Nhận ra được kiểu chữ cơ bản, cách pha màu thứ cấp để vẽ và trang trí. - Vẽ và trang trí được tên riêng bằng màu thứ cấp. - Đọc được tên một số màu thứ cấp trong bài vẽ. - Nêu được cảm nhận về vẻ đẹp của màu sắc thể hiện trong bài vẽ.	Tích hợp với môn Tiếng Việt, Đạo đức,...
3 - 4	Bài 2: Những người bạn thân thiện	2	Chủ đề: Nhà trường. Thể loại: Hội họa. Thực hành: Vẽ. Thảo luận: Sản phẩm của HS.	- Biết được cách sử dụng màu thứ cấp để diễn tả đậm, nhạt trong bài vẽ. - Vẽ được tranh về hoạt động của HS ở lớp, trường. - Chỉ ra được màu thứ cấp và hình ảnh chính, phụ trong sản phẩm mỹ thuật. - Chia sẻ được giá trị của tình bạn trong học tập và vui chơi.	Tích hợp với môn Tiếng Việt, Đạo đức,...

Tuần	Tên bài học	Số tiết	Nội dung	Yêu cầu cần đạt	Tính liên thông với các môn học khác
CHỦ ĐỀ: MÙA THU QUÊ EM					
5 - 6	Bài 1: Mặt nạ Trung thu	2	Chủ đề: Đồ chơi. Thể loại: Thủ công, hội họa. Thực hành: Cắt, dán, vẽ 2D. Thảo luận: Sản phẩm của HS.	- Chỉ ra được cách cắt giấy bia và vẽ màu tạo hình mặt nạ. - Tạo được mặt nạ có nét biểu cảm riêng bằng giấy, bia màu. - Nêu được sự tương phản của nét, hình, màu trên mặt nạ. - Chia sẻ được cảm nhận về nét, hình, màu biểu cảm trên mặt nạ.	Liên thông, tích hợp với môn Tự nhiên và Xã hội; Đạo đức.
7 - 8	Bài 2: Vui tết Trung thu	2	Chủ đề: Quê hương. Thể loại: Hội họa. Thực hành: Vẽ. Thảo luận: Sản phẩm của HS, tranh dân gian.	- Nêu được cách kết hợp sự tương phản của màu sắc để diễn tả hoạt động ban đêm. - Vẽ được bức tranh về hoạt động vui chơi trong đêm Trung thu. - Chỉ ra được nét, hình, màu tương phản trong bài vẽ. - Biết trân trọng nét văn hoá đặc sắc của dân tộc trong sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật.	Liên thông, tích hợp với môn Tự nhiên và Xã hội; Đạo đức.
9 - 10	Bài 3: Phong cảnh mùa thu	2	Chủ đề: Thiên nhiên. Thể loại: Hội họa. Thực hành: Cắt, xé, dán, tạo hình từ lá cây. Thảo luận: Sản phẩm của HS, tác phẩm của hoạ sĩ.	- Nêu được cách sử dụng màu của vật liệu tự nhiên tạo sản phẩm mỹ thuật. - Tạo được bức tranh phong cảnh từ lá cây và các vật liệu tự nhiên. - Chỉ ra được chất cảm trên bề mặt sản phẩm mỹ thuật. - Chia sẻ được cảm xúc về màu sắc trong sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật.	Liên thông, tích hợp với môn Tự nhiên và Xã hội; Đạo đức.
CHỦ ĐỀ: MÁI ẤM GIA ĐÌNH					
11-12	Bài 1: Đồ vật thân quen	2	Chủ đề: Gia đình. Thể loại: Điêu khắc. Thực hành: Nặn. Thảo luận: Sản phẩm của HS.	- Chỉ ra được cách nặn và kết hợp các hình khối để tạo mô hình đồ vật trong gia đình. - Tạo được mô hình đồ vật trong gia đình bằng đất nặn hoặc vật liệu dẻo. - Chia sẻ được cảm nhận về vẻ đẹp của các hình khối và ý tưởng sử dụng sản phẩm trong học tập.	Liên thông, tích hợp với môn Đạo đức; Tiếng Việt; Toán;...

Tuần	Tên bài học	Số tiết	Nội dung	Yêu cầu cần đạt	Tính liên thông với các môn học khác
13-14	Bài 2: Người em yêu quý	2	Chủ đề: Gia đình. Thể loại: Hội họa. Thực hành: Vẽ. Thảo luận: Sản phẩm của HS, tác phẩm của họa sĩ.	- Nêu được cách kết hợp nét, hình, màu trong vẽ tranh chân dung chính diện. - Vẽ được bức tranh chân dung chính diện thể hiện đặc điểm riêng của người thân. - Chỉ ra được sự hài hòa, cân đối và tỉ lệ trong bài vẽ. - Chia sẻ được tình cảm của bản thân đối với người thân trong gia đình.	Liên thông, tích hợp với môn Đạo đức; Tiếng Việt; Toán;...
15-16	Bài 3: Gia đình yêu thương	2	Chủ đề: Gia đình. Thể loại: Hội họa. Thực hành: Vẽ. Thảo luận: Sản phẩm của HS.	- Nêu được cách sắp xếp, kết hợp các hình dáng người và cảnh vật tạo bức tranh về hoạt động của con người. - Tạo được bức tranh về một hoạt động trong gia đình. - Chỉ ra được hình ảnh trọng tâm trong bài vẽ. - Chia sẻ được nét văn hoá trong gia đình qua sản phẩm mỹ thuật.	Liên thông, tích hợp với môn Đạo đức; Tiếng Việt;...
CHỦ ĐỀ IV: GÓC HỌC TẬP CỦA EM					
17-18	Bài 1: Chậu hoa xinh xắn	2	Chủ đề: Thiên nhiên. Thể loại: Thủ công. Thực hành: Vẽ, cắt, dán giấy màu. Thảo luận: Sản phẩm của HS.	- Nêu được cách tạo hình và trang trí sản phẩm mỹ thuật bằng cách gấp, cắt, dán giấy, bìa màu. - Tạo được chậu hoa bằng cách gấp, cắt, dán giấy, bìa màu. - Chỉ ra được tỉ lệ, sự tương phản, hài hoà của nét, hình, màu trên sản phẩm mỹ thuật. - Chia sẻ được ý tưởng sử dụng sản phẩm trong cuộc sống.	Tích hợp với môn Tự nhiên và Xã hội; Toán.

Tuần	Tên bài học	Số tiết	Nội dung	Yêu cầu cần đạt	Tính liên thông với các môn học khác
19-20	Bài 2: Con vật ngộ nghĩnh	2	Chủ đề: Đồ chơi, đồ dùng học tập. Thể loại: Thủ công. Thực hành: Vẽ, cắt, dán giấy màu. Thảo luận: Sản phẩm của HS.	- Nêu được cách gấp, cắt và trang trí giấy bìa tạo hình 3D của con vật. - Tạo được hình 3D của con vật và trang trí bằng giấy bìa. - Chỉ ra được đặc điểm của con vật từ cách trang trí với các chấm, nét, màu trên sản phẩm. - Chia sẻ được một số hình thức ứng dụng sản phẩm trong học tập và vui chơi.	Tích hợp với môn Tự nhiên và Xã hội; Toán.
21-22	Bài 3: Ổng đựng bút tiện dụng	2	Chủ đề: Đồ chơi, đồ dùng học tập. Thể loại: Thủ công. Thực hành: Đan nan và trang trí. Thảo luận: Sản phẩm của HS.	- Nêu được cách cắt và đan nan giấy bìa màu tạo sản phẩm mỹ thuật. - Tạo được ống đựng bút bằng cách đan nan từ giấy bìa màu. - Chỉ ra được cách kết hợp các nan màu trong sản phẩm mỹ thuật. - Nhận biết vẻ đẹp của sản phẩm máy, tre đan truyền thống và giá trị của sản phẩm đan với việc bảo vệ môi trường.	Tích hợp với môn Tự nhiên và Xã hội; Toán.
CHỦ ĐỀ: KHU VƯỜN NHỎ					
23-24	Bài 1: Cây trong vườn	2	Chủ đề: Thiên nhiên. Thể loại: Thủ công. Thực hành: Vẽ, cắt, gấp, dán giấy bìa màu. Thảo luận: Sản phẩm của HS.	- Chỉ ra được cách cắt, ghép các hình khối khác nhau tạo sản phẩm mỹ thuật. - Tạo được mô hình cây (3D) từ giấy, bìa và các vật liệu khác nhau. - Chia sẻ được cảm nhận về chất bề mặt vật liệu và sự tương phản của khối trong sản phẩm mỹ thuật. - Nhận biết được vai trò của cây xanh trong cuộc sống. Có ý thức chăm sóc và bảo vệ cây.	Liên thông, tích hợp Tự nhiên và Xã hội; Toán; Đạo đức; Ngoại ngữ.

Tuần	Tên bài học	Số tiết	Nội dung	Yêu cầu cần đạt	Tính liên thông với các môn học khác
25-26	Bài 2: Những sinh vật nhỏ trong vườn	2	Chủ đề: Thiên nhiên. Thể loại: Đồ họa tranh in. Thực hành: In dập màu. Thảo luận: Sản phẩm của HS.	- Nêu được đặc điểm về hình dáng, màu sắc của một số loài côn trùng thường gặp trong tự nhiên và cách tạo hình chúng bằng kĩ thuật in đơn giản. - Tạo hình và trang trí được con côn trùng bằng cách in. - Chỉ ra được sự cân đối, hài hoà về tỉ lệ hình, màu, chất liệu in trong sản phẩm. - Hiếu và thêm yêu về đẹp, sự đa dạng của những sinh vật nhỏ trong thiên nhiên.	Liên thông, tích hợp với môn Tự nhiên và Xã hội; Toán; Đạo đức.
27-28	Bài 3: Khu vườn kì diệu	2	Chủ đề: Thiên nhiên. Thể loại: Hội họa. Thực hành: Vẽ in màu. Thảo luận: Sản phẩm của HS, tác phẩm của hoạ sĩ.	- Nêu được cách tưởng tượng và sáng tạo bức tranh từ hình cắt côn trùng có sẵn. - Tạo được bức tranh "Khu vườn kì diệu" với hình côn trùng có sẵn. - Chỉ ra được sự sắp xếp hài hoà về hình và màu trong sản phẩm. - Chia sẻ được cảm nhận về vẻ đẹp thiên nhiên trong cuộc sống và trong tranh.	Liên thông, tích hợp với môn Tự nhiên và Xã hội; Toán; Đạo đức.
CHỦ ĐỀ VI: ĐÔ THỊ NGÀY NAY					
29-30	Bài 1: Mô hình nhà cao tầng	2	Chủ đề: Quê hương. Thể loại: Thủ công. Thực hành: Vẽ, gấp giấy bìa màu. Thảo luận: Sản phẩm của HS.	- Nhận ra được sự đa dạng của các hình khối khi kết hợp với nhau tạo thành những ngôi nhà cao tầng. - Tạo được ngôi nhà cao tầng từ các hình khối bằng cách gấp, cắt giấy, bìa màu. - Chỉ ra được sự tương phản của hình khối trong tự nhiên và trong sản phẩm mĩ thuật. - Chia sẻ được cảm nhận về nhịp điệu của hình khối, màu sắc và cách trang trí mô hình ngôi nhà.	Liên thông, tích hợp với môn Tự nhiên và Xã hội; Toán; Tiếng Việt; Đạo đức.

Tuần	Tên bài học	Số tiết	Nội dung	Yêu cầu cần đạt	Tính liên thông với các môn học khác
31-32	Bài 2: Khu vui chơi của chúng em	2	Chủ đề: Quê hương. Thể loại: Thủ công. Thực hành: Vẽ, gấp giấy bìa màu. Thảo luận: Sản phẩm của HS.	- Nêu được cách kết hợp hài hoà các hình, khối, màu sắc, vật liệu tạo sản phẩm mỹ thuật. - Tạo được mô hình khu vui chơi bằng cách cắt, gấp giấy, bìa màu. - Chỉ ra được sự tương phản của hình khối, màu sắc trong sản phẩm mỹ thuật. - Chia sẻ được ý nghĩa của khu vui chơi trong hiện tại và tương lai.	Liên thông, tích hợp với môn Tự nhiên và Xã hội; Toán; Tiếng Việt; Đạo đức.
33-34	Bài 3: Đồ thị trong mắt em	2	Chủ đề: Quê hương. Thể loại: Hội họa. Thực hành: Vẽ. Thảo luận: Sản phẩm của HS.	- Nêu được cách kết hợp các hình cơ bản tạo bức tranh phong cảnh đồ thị. - Vẽ được bức tranh thể hiện phong cảnh khu đồ thị từ các hình cơ bản. - Chỉ ra được sự hài hoà của nét, hình, màu trong bài vẽ. - Chia sẻ được cảm nhận về cuộc sống đồ thị trong tranh.	Liên thông, tích hợp với môn Tự nhiên và Xã hội; Toán; Tiếng Việt; Đạo đức.
35	Bài 4: Hành trình đến đô thị	1	Tổng kết	- Nêu được tên và cách tạo sơ đồ các chủ đề và bài học đã học. - Tạo được sơ đồ giới thiệu thứ tự bài học đã học. - Chỉ ra được một số màu thứ cấp và nhịp điệu, hình, màu tương phản, điểm nhấn trong sản phẩm mỹ thuật. - Chia sẻ được nội dung học tập yêu thích và cách lưu giữ sản phẩm mỹ thuật của bản thân trong năm học.	Liên thông, tích hợp với môn Tự nhiên và Xã hội; Toán; Tiếng Việt; Đạo đức.

4.2. MÔ HÌNH NHẬN THỨC BÀI HỌC TRONG SÁCH GIÁO KHOA MĨ THUẬT 3

Dựa theo đặc thù của môn Mỹ thuật là môn học hướng tới các giá trị về thẩm mỹ, truyền thống văn hoá, lịch sử, kĩ năng thực hành sáng tạo, vận dụng vào thực tế cuộc sống và học tập, khơi dậy cảm xúc tích cực cho HS, SGK *Mĩ thuật 3* xây dựng cấu trúc bài học tương ứng với yêu cầu của *Thông tư 33/2017/TT/BGDĐT*, đồng thời phát triển dựa trên các thành tựu đã được vận dụng vào đổi mới phương pháp và hình thức tổ chức dạy học của Dự án Hỗ trợ giáo dục Mỹ thuật cấp Tiểu học những năm gần đây, cụ thể:

Mô hình bài học theo Thông tư 33/2017/TT/BGDĐT	Mô hình bài học SGK Mĩ thuật 3
MỞ ĐẦU	Khám phá: Huy động cảm xúc, kinh nghiệm, sự trải nghiệm để hướng tới nội dung bài học.
KIẾN THỨC MỚI	Kiến tạo kiến thức, kĩ năng: Hình thành kiến thức, kĩ năng mới trong bài học.
LUYỆN TẬP	Luyện tập – sáng tạo: Luyện tập, thực hành, sáng tạo dựa trên kiến thức, kĩ năng vừa được học.
VẬN DỤNG	Phân tích – đánh giá: Giới thiệu, chia sẻ cảm nhận, giao tiếp, nhận xét, rút kinh nghiệm sau luyện tập – sáng tạo để hoàn chỉnh kiến thức, kĩ năng mới. Vận dụng – phát triển: Vận dụng kiến thức, kĩ năng, sản phẩm vào thực tiễn cuộc sống và các hoạt động học tập tích hợp với mĩ thuật.

Các bài học trong SGK *Mĩ thuật 3* được biên soạn phù hợp với lứa tuổi HS theo mạch nội dung của *Mĩ thuật tạo hình*, *Mĩ thuật ứng dụng* và với định hướng chủ đề gợi ý đan xen trong Chương trình *Mĩ thuật lớp 3* được thể hiện qua các chủ đề cụ thể là: *Trường em*, *Mùa thu quê em*, *Mái ấm gia đình*, *Góc học tập của em*, *Khu vườn nhỏ*, *Đô thị ngày nay*.

4.3. CẤU TRÚC KẾ HOẠCH BÀI HỌC CỤ THỂ TRONG SÁCH GIÁO VIÊN *MĨ THUẬT 3*

Mỗi bài học trong sách giáo viên *Mĩ thuật 3* được thiết kế thành một kế hoạch dạy học cụ thể, tương ứng trong SGK *Mĩ thuật 3*. Mỗi kế hoạch trình bày các nội dung sau:

- Tên bài/ Số tiết,...
- Mục tiêu HS cần đạt
- Chuẩn bị
- Các hoạt động

Trong đó, nội dung của 5 hoạt động dạy – học thống nhất với các hoạt động học được trình bày trong SGK là: *Khám phá* → *Kiến tạo kiến thức, kĩ năng* → *Luyện tập – sáng tạo* → *Phân tích – đánh giá* → *Vận dụng – phát triển*. Mỗi hoạt động trong sách được thiết kế như sau:

- Tên hoạt động.
- Nhiệm vụ của GV: Đưa ra nhiệm vụ trọng tâm mà GV cần thực hiện trong hoạt động.
- Gợi ý cách tổ chức: Gợi ý cách thức, các bước tiến hành hoạt động.
- Câu hỏi gợi mở: Đưa ra hệ thống câu hỏi GV có thể sử dụng để gợi mở và định hướng nội dung cho HS trong quá trình tổ chức hoạt động dạy học kĩ thuật.
- Lưu ý/ Tóm tắt để HS ghi nhớ: Nêu những điều HS cần lưu ý trong quá trình học hoặc thực hành kĩ thuật/ Tóm tắt lại các kiến thức, kĩ năng của mỗi hoạt động/ bài học mà HS cần nắm được.

Hoạt động Vận dụng – phát triển là hoạt động mang tính gợi mở các ứng dụng của kiến thức, kĩ năng bài học kĩ thuật mà HS có thể vận dụng để tiếp tục sáng tạo trong cuộc sống.

Trong quá trình tổ chức các hoạt động dạy học kĩ thuật cụ thể, GV cần lưu ý:

- Nắm vững các kĩ thuật của Kĩ thuật tạo hình, Kĩ thuật ứng dụng và phương pháp tổ chức để vận dụng linh hoạt trong các chủ đề/ bài học.
- Dựa vào điều kiện thực tế ở mỗi địa phương, GV linh hoạt lựa chọn cho HS chuẩn bị các vật liệu và hình thức kĩ thuật phù hợp.
- Động viên, khuyến khích, hỗ trợ kịp thời để giúp HS phát triển năng lực cá nhân.
- Cuối mỗi bài, tùy điều kiện lớp học, GV cần tổ chức cho HS trưng bày, giới thiệu, chia sẻ về sản phẩm theo hình thức phù hợp với khả năng, ý tưởng của HS.
- Đánh giá kết quả học tập của HS trong cả quá trình hoạt động và qua sản phẩm theo năng lực.
- Phối hợp với các lực lượng khác để tổ chức các hoạt động dạy học kĩ thuật hiệu quả (Ban giám hiệu, GV chủ nhiệm, các GV bộ môn khác, cha mẹ HS,...). Có thể xây dựng phòng học kĩ thuật (hoặc tại lớp) có đồ dùng học tập chung cho HS để các em có ý thức tập thể, ý thức trách nhiệm trong việc cùng nhau sử dụng, giữ gìn, tiết kiệm đồ dùng, chia sẻ với nhau,...
- Thường xuyên cập nhật thông tin, bổ sung những kiến thức tự nhiên, xã hội,... có liên quan tới kĩ thuật, sinh hoạt chuyên môn theo cụm trường, chia sẻ với các đồng nghiệp những kinh nghiệm dạy – học thực tế để phát triển năng lực chuyên môn và nghiệp vụ sư phạm của bản thân.

Phần cuối trang sách của một số bài có các hình ảnh về chủ đề bài học hoặc sản phẩm của HS để GV tham khảo thêm. Những hình ảnh này được đưa lên website: <http://sachthietbigiaoduc.vn>.

PHẦN THỨ HAI

HƯỚNG DẪN THỰC HIỆN CÁC BÀI HỌC CỤ THỂ

CHỦ ĐỀ	TÊN BÀI	LOẠI BÀI	TIẾT
Trường em	1. Sắc màu của chữ	Vẽ	2
	2. Những người bạn thân thiện	Vẽ	2
Mùa thu quê em	1. Mặt nạ Trung thu	Vẽ	2
	2. Vui tết Trung thu	Vẽ	2
	3. Phong cảnh Trung thu	Cắt dán	2
Mái ấm gia đình	1. Đồ vật thân quen	Nặn 3D	2
	2. Người em yêu quý	Vẽ	2
	3. Gia đình yêu thương	Vẽ	2
Góc học tập của em	1. Chậu hoa xinh xắn	Thủ công 3D	2
	2. Con vật ngộ nghĩnh	Thủ công 3D	2
	3. Ống đựng bút tiện dụng	Thủ công 3D	2
Khu vườn nhỏ	1. Cây trong vườn	Thủ công 3D	2
	2. Những sinh vật nhỏ trong vườn	In	2
	3. Khu vườn kì diệu	Vẽ, cắt dán	2
Đô thị ngày nay	1. Mô hình nhà cao tầng	Thủ công 3D	2
	2. Khu vui chơi của chúng em	Thủ công 3D	2
	3. Đô thị trong mắt em	Vẽ	2
	4. Hành trình đến đô thị	Thủ công 3D	1

CHỦ ĐỀ

TRƯỜNG EM

BÀI 1

SẮC MÀU CỦA CHỮ

(2 tiết)

HỘI KHÁM PHÁ

Khám phá một số hình thức trang trí chữ

Nhiệm vụ của GV:

Tạo cơ hội cho HS quan sát một số mẫu chữ đã được trang trí và tổ chức cho HS thảo luận để nhận biết cách vẽ và trang trí chữ.

Gợi ý cách tổ chức:

- Giới thiệu một số mẫu chữ đã được trang trí.
- Nêu câu hỏi, khuyến khích HS thảo luận để nhận ra đặc điểm và các hình thức trang trí chữ.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em ấn tượng với mẫu chữ nào?
- Chữ đó có các nét đều hay nét thanh, nét đậm?
- Các chữ được trang trí như thế nào?
- Những màu nào được sử dụng để trang trí chữ?
- Màu nào được pha từ hai màu cơ bản?
- Em đã thấy kiểu chữ trang trí được sử dụng ở đâu?
-?

- Giới thiệu thêm các mẫu chữ đã được trang trí trên báo, tạp chí hoặc đồ vật để HS nhận ra sự đa dạng trong cách trang trí chữ.

CHUẨN BỊ

- HS: Giấy, bút, tẩy, màu vẽ,...
- GV: Tranh, ảnh các mẫu chữ trang trí trên bảng tên trường, đồ vật, báo hoặc tạp chí,...

CHỦ ĐỀ

TRƯỜNG EM

BÀI 1

SẮC MÀU CỦA CHỮ

Dụng cụ cần dùng

Khám phá một số hình thức trang trí chữ

Em hãy quan sát hình và chia sẻ:

- Kiểu chữ trang trí.
- Hình thức trang trí của chữ.
- Màu sắc trong trang trí chữ.

MINH
THỦ

A B C D E F G H I

BI
V

TUNG BACH

Hình 1, 4: Nguồn Phương Nam
Hình 2, 3: Nguồn Shutterstock.com

MỤC TIÊU:

- ▶ Nêu được cách pha và sử dụng màu thứ cấp trong sản phẩm mỹ thuật.
- ▶ Tạo và sử dụng được màu thứ cấp trong sản phẩm mỹ thuật.
- ▶ Chỉ ra được màu thứ cấp trong sản phẩm mỹ thuật.
- ▶ Chia sẻ được vẻ đẹp của màu sắc trong sản phẩm mỹ thuật.

MỤC TIÊU:

- ▶ Nhận ra được kiểu chữ cơ bản, cách pha màu thứ cấp để vẽ và trang trí.
- ▶ Vẽ và trang trí được tên riêng bằng màu thứ cấp.
- ▶ Đọc được tên một số màu thứ cấp trong bài vẽ.
- ▶ Nêu được cảm nhận về vẻ đẹp của màu sắc thể hiện trong bài vẽ.

MỤC TIÊU:

- ▶ Nêu được cách pha và sử dụng màu thứ cấp trong sản phẩm mỹ thuật.
- ▶ Chỉ ra được màu thứ cấp trong sản phẩm mỹ thuật.
- ▶ Tạo và sử dụng được màu thứ cấp trong sản phẩm mỹ thuật.
- ▶ Chia sẻ được vẻ đẹp của màu sắc trong sản phẩm mỹ thuật.

Cách pha màu thứ cấp

Quan sát hình, cho biết cách pha màu và đọc tên màu thứ cấp được pha từ hai màu cơ bản:

- Màu đỏ pha với màu vàng.
- Màu vàng pha với màu xanh lam.
- Màu xanh lam pha với màu đỏ.

Người: Phạm Thanh Huyền

Bạn nhỏ nhé!

Pha các cặp màu cơ bản với nhau sẽ tạo được rất nhiều màu, trong đó màu da cam, màu xanh lá cây và màu tím là màu thứ cấp.

H2 KIẾN TẠO KIẾN THỨC – KĨ NĂNG

Cách pha màu thứ cấp

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS tìm hiểu và ghi nhớ cách pha màu thứ cấp.

Gợi ý cách tổ chức:

- Khuyến khích HS quan sát hình minh họa trong SGK (trang 7), thảo luận để biết cách pha các màu thứ cấp.
- Hướng dẫn HS cách pha trộn để tạo ra các màu thứ cấp.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Tên các màu cơ bản em đã học là gì?
- Màu đỏ pha trộn với màu lam sẽ tạo được màu gì?
- Màu đỏ pha trộn với màu vàng sẽ tạo được màu gì?
- Màu vàng pha trộn với màu lam sẽ tạo được màu gì?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Pha các cặp màu cơ bản với nhau sẽ tạo được rất nhiều màu, trong đó màu da cam, màu xanh lá cây và màu tím là màu thứ cấp.

- Khuyến khích HS nhắc lại và ghi nhớ cách pha trộn từng cặp màu cơ bản để tạo ra các màu mới.

HOẠT ĐỘNG LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Trang trí tên riêng của em

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS viết, cách điệu và trang trí tên mình bằng các chấm, nét, hình, màu theo ý thích.

Gợi ý cách tổ chức:

- Khuyến khích HS tham khảo các bài vẽ trong SGK và gợi ý cho HS có thêm ý tưởng sáng tạo.
- Hướng dẫn HS:
 - + Lựa chọn kiểu chữ thường hoặc chữ in hoa và viết tên mình bằng nét chì.
 - + Cách điệu chữ viết tên mình theo ý thích.
 - + Lựa chọn các loại chấm, nét, hình và màu để trang trí cho các chữ viết tên mình.
- Khuyến khích HS sử dụng màu pha (thứ cấp) để có thêm nhiều lựa chọn về đậm, nhạt trong khi trang trí chữ.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em sẽ chọn kiểu chữ nào (nét đều, nét thanh, nét đậm,...) để viết tên?
- Em sẽ cách điệu chữ với hình thức nào?
- Em có ý tưởng trang trí chữ như thế nào?
- Em sẽ chọn màu nào là chủ đạo để trang trí chữ?
- Em có muốn trang trí thêm cho nền không? Đó là những hình thức nào? Vì sao?
- ...?

Lưu ý:

- Có thể trang trí chữ bằng những hình ảnh liên quan đến ý nghĩa của tên mình.
- Những họa tiết trang trí trên tên cần có sự liên quan với nhau.

HOẠT ĐỘNG PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS trưng bày sản phẩm và chia sẻ về:

Trang trí tên riêng của em

- Viết tên của em với kiểu chữ yêu thích.
- Trang trí chữ bằng nét, chấm và màu thủ cấp.

1

2

3

4

5

Lưu ý: Có thể sử dụng kiểu chữ thường hoặc chữ viết hoa và trang trí nền của chữ theo ý thích.

Sản phẩm mỹ thuật của học sinh:

1. Nam Phương
Chữ in hoa màu sặc
2. Khánh Nam
Chữ in hoa màu sặc
3. Văn Sơn
Chữ in hoa màu sặc
4. Bảo Ngọc
Chữ in hoa màu sặc
5. Minh Thư
Chữ in hoa màu sặc và màu đỏ

- Tên màu, độ đậm, nhạt của màu và cách pha màu thủ cấp trong bài vẽ.
- Các chấm, nét, hình trong trang trí chữ.

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS trưng bày sản phẩm.
- Khuyến khích HS:
 - + Giới thiệu, trình bày bài vẽ với các bạn.
 - + Nếu cảm nhận về các kiểu chữ, các chấm, nét, hình, màu trong bài vẽ của mình và của bạn.
 - + Đọc tên các màu có trong bài vẽ đã thực hiện.
- Nếu câu hỏi để HS chia sẻ và thảo luận về màu sắc, độ đậm, nhạt và cách trang trí chữ trong bài vẽ.

Trung bày sản phẩm và chia sẻ

Chia sẻ cảm nhận của em về:

- Bài vẽ yêu thích.
- Màu sắc trang trí chữ.
- Độ đậm, nhạt của màu trong bài vẽ.
- Em sẽ điều chỉnh thế nào để bài vẽ hấp dẫn hơn?

Tim hiểu các kiểu chữ

Quan sát hình và chỉ ra:

- Màu sắc của chữ.
- Kiểu chữ thường dùng.

1

2

Người: Phạm Thanh Huyền

Em thấy đây

Màu sắc kết hợp với sự phong phú của hình dáng chữ thường được sử dụng để trang trí trong các sản phẩm thiết kế.

9

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em ấn tượng với bài vẽ nào? Vì sao?
- Kiểu chữ nào được sử dụng để trang trí trong bài vẽ?
- Bạn đã sử dụng những màu thứ cấp nào để trang trí cho chữ viết tên mình?
- Tên màu đó là gì và nó được pha từ những màu nào?
- Bài nào có cách trang trí tự do?
- Bài nào có sự thống nhất giữa các hình trang trí và nội dung chữ?
- Em thích nhất điểm nào trong bài vẽ của em hoặc của bạn?
- Em có ý tưởng gì về cách điều chỉnh để bài vẽ của em hoặc của bạn hoàn thiện hơn?
- ...?

- Chỉ ra cho HS những sản phẩm có nội dung, màu sắc, cách phối hợp các sắc độ đậm, nhạt đẹp và sinh động, cách vẽ sáng tạo, độc đáo.
- Gợi mở cho HS cách điều chỉnh, bổ sung để sản phẩm hoàn thiện hơn.

[HDS] VẬN DỤNG - PHÁT TRIỂN

Tim hiểu các kiểu chữ

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát và chỉ ra sự khác nhau về nét và màu thứ cấp của các chữ cái trong hai hình.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát các chữ cái ở hai hình trong SGK (trang 9).
- Nêu câu hỏi để HS chia sẻ về nét, màu sắc của các chữ cái.
- Giới thiệu thêm một số bảng hiệu hoặc tên đầu báo có sử dụng kiểu chữ trang trí.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Các chữ, số trong hình 1, 2 có sự khác nhau như thế nào về hình dáng nét chữ?
- Kiểu chữ có trong mỗi hình là gì?
- Những màu thứ cấp nào có trong các bảng chữ cái đó?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Màu sắc kết hợp với sự phong phú của hình dáng chữ thường được sử dụng để trang trí trong các sản phẩm mỹ thuật.

BÀI 2

Những người bạn thân thiện (2 tiết)

CHUẨN BỊ

- ▶ HS: Màu vẽ, giấy vẽ, bút chì, tẩy,...
- ▶ GV: Tranh, ảnh, clip về HS đang cùng nhau tham gia các hoạt động.

BÀI 2

Những người bạn thân thiện

Dụng cụ cần dùng

Kể về những người bạn của em

Chia sẻ về một người bạn em yêu quý:

- Tên của bạn.
- Hình dáng đặc điểm đáng nhớ của bạn.
- Sở thích của bạn.
- Hoạt động của em và bạn thường tham gia cùng nhau.

(HĐ) KHÁM PHÁ

Kể về những người bạn của em

Nhiệm vụ của GV:

Tạo cơ hội cho HS chia sẻ về những người bạn và các hoạt động tham gia cùng bạn ở lớp, trường để tìm hiểu về những hình ảnh, không gian liên quan đến nội dung bài học.

Gợi ý cách tổ chức:

- Khuyến khích HS:
 - + Chia sẻ tên, hình dáng, đặc điểm, sở thích của người bạn mình yêu quý.
 - + Kể lại hoặc cùng bạn diễn lại một hoạt động ở lớp, trường mà các em cùng nhau tham gia.
- Khởi gợi để HS diễn tả thêm về nội dung và khung cảnh diễn ra hoạt động.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Người bạn em yêu quý là ai?
- Vóc dáng, gương mặt bạn ấy có gì nổi bật?
- Bạn ấy có sở thích gì?
- Ở trường, em và bạn thường cùng nhau tham gia những hoạt động nào?
- Hoạt động đó diễn ra ở đâu?
- ...?

MỤC TIÊU:

- ▶ Biết được cách sử dụng màu thứ cấp để diễn tả đậm, nhạt trong bài vẽ.
- ▶ Vẽ được tranh về hoạt động của HS ở lớp, trường.
- ▶ Chỉ ra được màu thứ cấp và hình ảnh chính, phụ trong sản phẩm mỹ thuật.
- ▶ Chia sẻ được giá trị của tình bạn trong học tập và vui chơi.

Cách vẽ tranh về hoạt động ở trường

Quan sát và chỉ ra cách vẽ tranh về hoạt động của em và bạn khi ở trường theo gợi ý dưới đây:

1. Vẽ hoạt động chính của các nhân vật trong bức tranh.

2. Vẽ thêm hình ảnh phụ để thể hiện khung cảnh trường, lớp.

3. Vẽ màu để hoàn thiện bức tranh.

Lưu ý nhỏ!

Màu sắc có thể dùng để diễn tả nhân vật, cảnh vật và làm cho những hoạt động trong tranh sinh động hơn.

11

HOẠT ĐỘNG KIẾN TẠO KIẾN THỨC - KĨ NĂNG

Cách vẽ tranh về hoạt động ở trường

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát hình, đọc nội dung trong SGK để tìm hiểu và ghi nhớ cách vẽ tranh về hoạt động của em và bạn ở trường.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình trong SGK (trang 11).
- Hướng dẫn HS thảo luận và trả lời câu hỏi để nhận biết và ghi nhớ các bước vẽ tranh về hoạt động ở trường.
- Khuyến khích HS nhắc lại các bước vẽ tranh theo gợi ý trong sách.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Có mấy bước để vẽ tranh về hoạt động ở trường?
- Hình ảnh chính của bức tranh được thể hiện ở bước nào?
- Vẽ màu đã phải là bước hoàn thiện tranh chưa?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Màu sắc có thể dùng để diễn tả nhân vật, cảnh vật và làm cho những hoạt động trong tranh sinh động hơn.

HĐ3 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Về hoạt động của em và những người bạn

Nhiệm vụ của GV:

- Hướng dẫn cho HS xác định hình ảnh sẽ thể hiện thông qua việc hình dung và nhớ lại các hoạt động đã tham gia.
- Khuyến khích HS sử dụng màu thứ cấp trong bài vẽ.

Gợi ý cách tổ chức:

- Tạo cơ hội cho HS chia sẻ về các hoạt động diễn ra ở trường, lớp mà em sẽ thể hiện.
- Gợi mở để HS nhớ lại và hình dung về những tư thế, động tác và khung cảnh ở trường (những dãy lớp học, cờ Tổ quốc, gốc cây, ghế đá trong sân trường, góc vườn trường,...) trước khi thực hiện bài vẽ.
- Khuyến khích và hướng dẫn HS pha trộn màu thứ cấp tạo sắc độ đậm, nhạt phong phú, đa dạng trong bài vẽ.
- Hỗ trợ HS cách pha màu thứ cấp tạo độ đậm, nhạt, tương phản làm nổi bật hình trọng tâm trong bài vẽ.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em dự định vẽ hoạt động gì?
- Hoạt động đó có mấy nhân vật?
- Hoạt động đó diễn ra ở đâu?
- Hình ảnh chính nằm ở vị trí nào? Hình ảnh phụ nằm ở đâu trong tranh?
- Cần thêm hình ảnh gì để thể hiện rõ nội dung của hoạt động trong tranh?
- Màu nào sẽ là màu chủ đạo trong tranh?
- ...?

Lưu ý: Nên vẽ màu từ trên xuống để màu vẽ không dính vào tay khi vẽ tiếp.

Về hoạt động của em và những người bạn

- Nhớ lại hoạt động ở trường, lớp mà em và các bạn đã tham gia.
- Thực hiện bài vẽ theo ý thích.

Lưu ý: Hình ảnh chính của tranh nên thể hiện rõ đậm, nhạt để nổi bật hơn.

Sản phẩm mỹ thuật của học sinh:

1. Ngọc Diễm: Chứa nội màu tươi
2. Minh Như: Chứa nội màu sặc
3. Thái Hoà, Minh Hoàng: Chứa nội màu tươi

12

HĐ4 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS trưng bày sản phẩm và tổ chức cho các em thảo luận về quy trình vẽ tranh theo đề tài và hình trọng tâm trong bài vẽ.

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS trưng bày bài vẽ để thảo luận và thưởng thức sản phẩm mỹ thuật của mình và các bạn.
- Nêu câu hỏi để HS chia sẻ và thảo luận về hình ảnh chính, phụ, màu sắc, độ đậm, nhạt, sự tương phản và không gian trong bài vẽ.

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Chia sẻ cảm nhận của em về:

- Bài vẽ yêu thích.
- Hình vẽ và cách sắp xếp hình ảnh chính, phụ.
- Độ đậm, nhạt của màu sắc trong bài vẽ.
- Em sẽ điều chỉnh thế nào để bài vẽ hoàn thiện hơn?

Tìm hiểu về những nhân vật trong bài vẽ

Quan sát tranh của em hoặc bạn và cho biết:

- Tên những người bạn mà em hoặc bạn đã hình dung và vẽ.
- Hình dáng hoạt động của các nhân vật.
- Màu sắc, không gian trong bài vẽ.

Sản phẩm mỹ thuật của học sinh: Thanh Lam
Chất liệu: màu sáp

Bạn thấy đây?

Bài vẽ giúp chúng ta ghi lại những khoảnh khắc đáng nhớ về các hoạt động ở trường, lớp góp phần gắn kết thêm tình cảm giữa những người bạn trong học tập và vui chơi.

13

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thích bài vẽ nào? Vì sao?
- Hình ảnh trọng tâm của bài vẽ thể hiện hoạt động gì?
- Em thích nhất điểm nào trong bài vẽ đó?
- Màu, độ đậm, nhạt và sự tương phản được thể hiện rõ nét ở bài vẽ nào?
- Bài vẽ nào sử dụng nhiều màu thứ cấp?
- Bài vẽ nào có cách vẽ sáng tạo?
- Làm thế nào để bài vẽ của em hoặc của bạn hoàn thiện hơn?
- ...?

- Chỉ ra cho HS:

- + Sản phẩm có cách phối hợp màu sắc và độ đậm, nhạt hợp lý, sinh động làm nổi rõ trọng tâm bài vẽ.
- + Bài vẽ có tính sáng tạo, độc đáo.
- + Cách điều chỉnh, bổ sung để sản phẩm hoàn thiện hơn.

HĐ5 VẬN DỤNG - PHÁT TRIỂN

Tìm hiểu về những nhân vật trong bài vẽ

Nhiệm vụ của GV:

Tạo cơ hội cho HS chia sẻ, giới thiệu về bạn của mình thông qua nhân vật trong bài vẽ.

Gợi ý cách tổ chức:

- Khuyến khích HS chia sẻ về nhân vật trong bài vẽ. Miêu tả hình dáng, hoạt động của bạn đó. Nêu những hiểu biết về cách sử dụng màu sắc, cách diễn tả không gian trong bài vẽ.
- Đặt câu hỏi gợi mở để HS tự tìm chia sẻ về người bạn của mình trước cả lớp.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thấy nhân vật trong tranh giống bạn nào trong lớp?
- Bạn ấy tên gì? Em thường nói chuyện hay làm gì cùng bạn?
- Điểm đáng yêu của bạn ấy là gì?
- Em sẽ làm gì để tình bạn của các em luôn tốt đẹp?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Bài vẽ giúp chúng ta ghi lại những khoảnh khắc đáng nhớ về các hoạt động ở trường, lớp góp phần gắn kết thêm tình cảm giữa những người bạn trong học tập và vui chơi.

CHỦ ĐỀ

MÙA THU QUÊ EM

BÀI 1

Mặt nạ Trung thu (2 tiết)

HỘI KHÁM PHÁ

Khám phá đồ chơi trong tết Trung thu

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát tranh trong SGK và các tranh, ảnh, vật thật khác (nếu có). Sau đó cho HS chia sẻ những hiểu biết của mình về các loại hình đồ chơi và mặt nạ Trung thu truyền thống.

Gợi ý cách tổ chức:

- Giới thiệu tranh minh họa trong SGK (trang 14), hoặc hình ảnh tư liệu, vật thật về đồ chơi Trung thu truyền thống.
- Hướng dẫn HS quan sát và nêu tên các loại đồ chơi trong dịp Trung thu.
- Nêu câu hỏi, khuyến khích HS suy nghĩ, nhận biết và chỉ ra nét biểu cảm của các mặt nạ Trung thu trong hình minh họa.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Vào dịp tết Trung thu, em và các bạn thường có những đồ chơi gì?
- Em hãy chỉ ra các mặt nạ Trung thu truyền thống có trong tranh.
- Em còn biết mặt nạ Trung thu nào khác?
- Hình dáng và tạo hình của mặt nạ có điểm gì thú vị?
- Các mặt nạ gợi cho em liên tưởng đến con vật hoặc nhân vật nào?
- Em hãy chỉ ra các biểu cảm thú vị của những chiếc mặt nạ Trung thu.
-?

CHUẨN BỊ

- HS: Giấy vẽ, giấy bìa màu, bút chì, tẩy, màu vẽ, kéo, hồ dán,...
- GV: Ảnh tư liệu, sản phẩm mẫu.

CHỦ ĐỀ

MÙA THU QUÊ EM

BÀI 1

Mặt nạ Trung thu

Dụng cụ cần dùng

Khám phá đồ chơi trong tết Trung thu

Em hãy quan sát hình và chia sẻ:

- Tên các đồ chơi Trung thu.
- Các mặt nạ có trong tranh.
- Nét biểu cảm của các mặt nạ.

14

- Có rất nhiều loại hình đồ chơi Trung thu: đèn lồng, đèn ông sao, đầu sứ tử, và mặt nạ giấy bồi thủ công.

MỤC TIÊU:

- ▶ Nêu được cách kết hợp vật liệu, màu sắc khác nhau tạo sản phẩm mỹ thuật.
- ▶ Tạo được cảm giác bề mặt chất liệu ở sản phẩm mỹ thuật như mịn, mềm mại, thô ráp,...
- ▶ Chỉ ra được sự tương phản của hình, màu và chất liệu tự nhiên trong sản phẩm mỹ thuật.
- ▶ Chia sẻ được cảm nhận về vẻ đẹp của văn hoá truyền thống và phong cảnh mùa thu trong sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật.

MỤC TIÊU:

- ▶ Chỉ ra được cách cắt giấy bìa và vẽ màu tạo hình mặt nạ.
- ▶ Tạo được mặt nạ có nét biểu cảm riêng bằng giấy, bìa màu.
- ▶ Nêu được sự tương phản của nét, hình, màu trên mặt nạ.
- ▶ Chia sẻ được cảm nhận về nét, hình, màu biểu cảm trên mặt nạ.

MỤC TIÊU:

- ▶ Nêu được cách kết hợp vật liệu, màu sắc khác nhau tạo sản phẩm mỹ thuật.
- ▶ Tạo được cảm giác bề mặt chất liệu ở sản phẩm mỹ thuật như mịn, mềm mại, thô ráp,...
- ▶ Chỉ ra được sự tương phản của hình, màu và chất liệu tự nhiên trong sản phẩm mỹ thuật.
- ▶ Chia sẻ được cảm nhận về nét đẹp truyền thống và phong cảnh mùa thu trong sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật.

Cách tạo hình và trang trí mặt nạ

Quan sát và chỉ ra cách tạo hình mặt nạ theo gợi ý dưới đây:

1. Vẽ hình mặt nạ có biểu cảm lên giấy bìa.

2. Vẽ màu trang trí mặt nạ.

3. Cắt hình mặt nạ khỏi giấy bìa.

4. Làm quai để đeo mặt nạ.

Lưu ý nhỏ!

Sử dụng nét, hình cách điệu, màu sắc và đậm nhạt, tương phản có thể tạo được tính biểu cảm riêng cho mặt nạ.

15

- Mặt nạ có hình dáng phong phú, tạo hình giống các con vật hoặc giống các nhân vật như ông Địa, chú Tễu,...
- Mặt nạ thường được tạo hình với các biểu cảm rõ rệt, đa dạng.

[H2] KIẾN TẠO KIẾN THỨC - KĨ NĂNG

Cách tạo hình và trang trí mặt nạ

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát, tìm hiểu, ghi nhớ cách tạo hình và trang trí mặt nạ.

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS quan sát và thảo luận về các hình minh hoạ trong SGK (trang 15) để nhận biết và ghi nhớ các bước tạo hình và trang trí mặt nạ từ giấy, bìa màu.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Có mấy bước tạo hình và trang trí mặt nạ?
- Các hình mặt nạ được thực hiện ở bước thứ mấy?
- Bước nào tạo biểu cảm cho mặt nạ?
- ...?

- Khuyến khích HS nhắc lại và cùng ghi nhớ các bước tạo hình mặt nạ.

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Sử dụng nét, hình cách điệu, màu sắc và đậm nhạt, tương phản có thể tạo được tính biểu cảm riêng cho mặt nạ.

(H23) LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Tạo hình mặt nạ Trung thu

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS tạo hình mặt nạ theo các bước đã học. Hỗ trợ HS cắt dán, tạo hình khi cần thiết.

Gợi ý cách tổ chức:

- Gợi ý HS lựa chọn nhân vật để thể hiện mặt nạ.
- Hướng dẫn HS xác định các đặc điểm, vị trí của mắt, mũi, miệng và thực hành tạo hình mặt nạ.
- Khuyến khích HS lựa chọn, phối màu linh hoạt và trang trí thêm chi tiết tạo biểu cảm sinh động cho mặt nạ.
- Hướng dẫn và hỗ trợ HS cắt, tạo hình dây đeo hoặc tay cầm cho mặt nạ.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em chọn hình con vật hay nhân vật để làm mặt nạ?
- Em sẽ làm mặt nạ tròn, cân đối hay tự do?
- Mặt nạ của em sẽ có biểu cảm như thế nào?
- Em sẽ sử dụng màu sắc như thế nào?
- Những màu nào tương phản với nhau?
- Em sẽ trang trí gì thêm để mặt nạ biểu cảm và độc đáo hơn?
- ...?

Lưu ý: Có thể sử dụng vỏ hộp các-tông đã qua sử dụng để làm mặt nạ.

(H24) PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS trưng bày sản phẩm. Sau đó, tổ chức cho các em chia sẻ về sự tương phản và nét biểu cảm trên sản phẩm mỹ thuật.

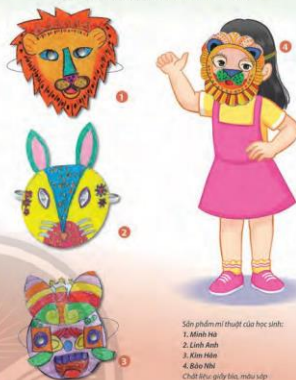
7 Tạo hình mặt nạ Trung thu

- Lựa chọn nhân vật sẽ thể hiện mặt nạ.

- Thực hiện sản phẩm theo ý thích.

Lưu ý: + Cắt giấy ở vị trí mắt để nhìn được.

+ Có thể dùng vỏ hộp đã qua sử dụng làm hình mặt nạ.

Sản phẩm mỹ thuật của học sinh:
1. Mảnh giấy
2. Lưỡi bút
3. Kim khâu
4. Bút màu
Chất liệu: giấy báo, màu sáp

Gợi ý cách tổ chức:

- Khuyến khích HS cùng bạn trưng bày sản phẩm theo mô hình của hàng bán mặt nạ Trung thu.
- Hướng dẫn HS giới thiệu, trình bày, chia sẻ về sản phẩm với các bạn. Có thể cho HS sắm vai người bán hàng để giới thiệu về các mặt nạ có trong gian hàng.
- Nếu câu hỏi cho HS thảo luận để nhận biết thêm về đẹp trong cách phối hợp nét, hình và các màu sắc tương phản tạo biểu cảm cho mặt nạ.
- Khởi gợi để HS trao đổi và thảo luận các cách điều chỉnh và hoàn thiện sản phẩm.

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Chia sẻ cảm nhận của em về:

- Mặt nạ yêu thích.
- Nét biểu cảm của mặt nạ.
- Màu sắc tương phản có trong mặt nạ.

Em sẽ điều chỉnh nét, màu thế nào để sản phẩm hoàn thiện hơn?

Tìm hiểu mặt nạ Trung thu trong cuộc sống

Quan sát và chỉ ra nét, hình, màu của mặt nạ Trung thu.

Nguồn: shutterstock.com

Bạn thấy đây!

Mặt nạ Trung thu có hình dạng, màu sắc và biểu cảm ẩn tượng, phong phú tạo nên nét đặc trưng cho lễ hội Trung thu ở Việt Nam.

17

HĐ5 VẬN DỤNG - PHÁT TRIỂN

Tìm hiểu mặt nạ Trung thu trong cuộc sống

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát, chia sẻ đặc điểm tạo hình và nét biểu cảm trên các mặt nạ Trung thu truyền thống.

Gợi ý cách tổ chức:

- Tạo cơ hội cho HS xem hình ảnh các mặt nạ Trung thu truyền thống.
- Khuyến khích HS quan sát, chỉ ra các đặc điểm về nét, hình, màu có trong mặt nạ Trung thu truyền thống.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thích hình mặt nạ nào? Vì sao?
- Màu sắc, hình dáng của mặt nạ có điểm gì thú vị?
- Nét biểu cảm của mặt nạ có điểm gì ẩn tượng?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Mặt nạ Trung thu có hình dạng, màu sắc và biểu cảm ẩn tượng, phong phú tạo nên nét đặc trưng cho lễ hội Trung thu ở Việt Nam.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em ẩn tượng với chiếc mặt nạ nào? Vì sao?
- Mặt nạ đó có biểu cảm như thế nào?
- Mặt nạ nào sử dụng các màu sắc tương phản với nhau?
- Em thấy thích nhất chi tiết gì ở mặt nạ của mình hoặc của bạn?
- Em còn muốn điều chỉnh gì để mặt nạ của mình hoặc của bạn đẹp và hoàn thiện hơn?
- ...?

BÀI 2

Vui tết Trung thu (2 tiết)

HỘI KHÁM PHÁ

Diễn tả lại hoạt động vui tết Trung thu

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS thảo luận và cùng tham gia sắm vai để diễn tả lại hoạt động vui tết Trung thu.

Gợi ý cách tổ chức:

- Khởi gợi để HS suy nghĩ, thảo luận về các hoạt động vui chơi dịp Trung thu (rước đèn, múa lân, múa sư tử, phá cỗ trông trăng,...).
- Khuyến khích HS tham gia sắm vai diễn tả lại hình dáng, động tác các hoạt động của con người trong đêm Trung thu.
- Nêu câu hỏi để HS nhận biết, miêu tả các dáng người trong từng hoạt động.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Đêm Trung thu thường có những hoạt động nào?
- Em đã tham gia hoạt động nào trong đêm Trung thu?
- Hoạt động trong đêm Trung thu mà em và bạn vừa diễn tả có bao nhiêu nhân vật? Hình dáng, hành động của mỗi nhân vật như thế nào?
- ...?

CHUẨN BỊ

- HS: Giấy vẽ, bút chì, tẩy, màu vẽ,...
- GV: Ảnh tư liệu, sản phẩm mẫu.

- Có rất nhiều trò chơi tập thể trong dịp tết Trung thu.
- Các hoạt động vui chơi như rước đèn, múa lân thường có nhiều người tham gia, tạo không khí vui tươi, nhộn nhịp.

MỤC TIÊU:

- ▶ Nếu được cách kết hợp sự tương phản của màu sắc để diễn tả hoạt động ban đêm.
- ▶ Vẽ được bức tranh vẽ hoạt động vui trong đêm Trung thu.
- ▶ Chỉ ra được nét, hình, màu tương phản trong bài vẽ.
- ▶ Biết trân trọng nét văn hoá đặc sắc của dân tộc trong sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật.

Cách vẽ tranh diễn tả đêm Trung thu

Quan sát và chỉ ra cách vẽ tranh đêm Trung thu theo gợi ý dưới đây:

1. Vẽ hoạt động đặc trưng của Tết Trung thu.

2. Vẽ tiếp các hình ảnh xung quanh.

3. Có thể chọn màu đậm vẽ nền, màu nhạt vẽ nhân vật, cảnh vật để hoàn thiện tranh.

Sản phẩm mỹ thuật của học sinh Minh Quân

Chất liệu: màu sáp và màu dạ

Gợi ý nhỏ:

Kết hợp sự tương phản của màu, đậm nhạt có thể diễn tả được các hoạt động trong đêm Trung thu.

19

HOẠT ĐỘNG KIẾN TẠO KIẾN THỨC - KĨ NĂNG Cách vẽ tranh diễn tả đêm Trung thu

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát hình và tìm hiểu cách vẽ tranh diễn tả hoạt động trong đêm Trung thu.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình minh hoạ trong SGK (trang 19), thảo luận để ghi nhớ các bước thực hiện.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Vẽ tranh vẽ hoạt động trong đêm Trung thu có thể thực hiện qua mấy bước?
- Vẽ hoạt động đặc trưng của Tết Trung thu là ở bước thứ mấy?
- Màu nền nên được vẽ ở bước nào?
- Nên sử dụng màu sắc như thế nào để diễn tả đêm Trung thu?
- ...?

- Khuyến khích HS nhắc lại và ghi nhớ các bước vẽ tranh diễn tả đêm Trung thu.

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Kết hợp sự tương phản của màu, đậm nhạt có thể diễn tả được các hoạt động trong đêm Trung thu.

HD3 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Tạo sản phẩm mỹ thuật về đêm Trung thu

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS thực hiện bài vẽ theo các bước gợi ý. Hướng dẫn các em sử dụng những màu sắc có sự tương phản với nhau để vẽ tranh diễn tả hoạt động trong đêm Trung thu.

Gợi ý cách tổ chức:

- Khởi gợi giúp HS lựa chọn được hoạt động yêu thích để vẽ tranh.
- Hướng dẫn HS xác định hình ảnh đặc trưng của đêm Trung thu để tạo trọng tâm và điểm nhấn cho bài vẽ.
- Khuyến khích HS lựa chọn và phối màu tương phản theo ý thích để tạo nhịp điệu, không khí lễ hội cho bài vẽ.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thích vẽ hoạt động nào của đêm Trung thu?
- Hình ảnh nào sẽ tạo điểm nhấn cho bài vẽ?
- Em sẽ lựa chọn màu sắc như thế nào cho bài vẽ của mình?
- Nền của bài vẽ có màu sắc như thế nào?
- ...?

HD4 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS trưng bày sản phẩm mỹ thuật. Sau đó, cho HS quan sát và chia sẻ về điểm trọng tâm, sự tương phản của màu sắc trong bài vẽ.

Tạo sản phẩm mỹ thuật về đêm Trung thu

- Lựa chọn hoạt động trong đêm Trung thu mà em ấn tượng.
- Xác định hình ảnh đặc trưng làm trọng tâm của bài vẽ.
- Thực hiện bài vẽ theo ý thích.

1

2

3

Sản phẩm mỹ thuật của học sinh:

1. Đẹp nhất
2. Quảng An
3. Là B. B.

Chia sẻ, màu đẹp

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS trưng bày bài vẽ ngay ngắn trên lớp.
- Khuyến khích HS trình bày, chia sẻ về bài vẽ của mình hoặc của bạn trước lớp.
- Khởi gợi để HS chỉ ra hình ảnh trọng tâm, màu chủ đạo trong bài vẽ.
- Nếu câu hỏi cho HS thảo luận để nhận biết thêm về đẹp trong cách phối hợp nét, hình và các màu sắc tương phản để tạo nhịp điệu trong bài vẽ.
- Gợi ý HS trao đổi và thảo luận các cách để hoàn thiện sản phẩm.

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Chia sẻ cảm nhận của em về:

- Bài vẽ yêu thích.
- Hình ảnh đặc trưng trong bài vẽ.
- Màu chủ đạo trong bài vẽ.
- Nét, hình, màu tương phản trong bài vẽ.
- Em có ý tưởng gì để điều chỉnh cho bài vẽ hoàn thiện hơn?

Xem tranh dân gian

Quan sát tranh *Múa sư tử* và cho biết:

- Nội dung và hình ảnh đặc trưng trong tranh.
- Đường nét và màu sắc diễn tả nhân vật trong tranh.
- Cảm nhận của em về các hoạt động trong tranh.

Tác phẩm: *Múa sư tử*
Tranh dân gian Hàng Trống
Chức lưc: giúp đỡ
Nguồn: Nghệ nhân Lê Đình Nghiêm

Em thấy đây?

Hoạt động vui tết Trung thu được thể hiện rất phong phú, đa dạng trong tranh, góp phần giữ gìn và phát huy nét đẹp văn hoá truyền thống của dân tộc.

21

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em ấn tượng với bài vẽ nào?
- Màu sắc chủ đạo của bài vẽ đó là gì? Những màu sắc nào tương phản với nhau?
- Nhịp điệu, sự lặp lại của màu sắc, hình ảnh, đường nét trong bài vẽ như thế nào?
- Những hình ảnh nào trong bài vẽ gây ấn tượng mạnh với em? Vì sao?
- Em có ý tưởng gì để điều chỉnh cho bài vẽ của mình hoặc của bạn thêm đẹp và sinh động hơn?
- ...?

HĐ5 VẬN DỤNG – PHÁT TRIỂN

Xem tranh dân gian

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát, tìm hiểu hình, màu và cách thể hiện đường nét, nhịp điệu trong tranh *Múa sư tử* để các em nhận biết thêm nét tinh hoa của mỹ thuật dân gian.

Gợi ý cách tổ chức:

- Cho HS quan sát tranh *Múa sư tử* thuộc dòng tranh dân gian Hàng Trống.
- Chuyển khích HS chỉ ra hình ảnh đặc trưng trong tranh và nhận biết đường nét, màu sắc của bức tranh.
- Động viên HS chia sẻ cảm nhận cá nhân về bức tranh.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Bức tranh *"Múa sư tử"* có những hình ảnh gì?
- Hình ảnh nào là trọng tâm của tranh?
- Đường nét, màu sắc của các nhân vật trong tranh như thế nào?
- Những nét, hình, màu nào trong tranh tương phản với nhau?
- Bức tranh *"Múa sư tử"* có điểm gì thú vị, hấp dẫn em?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Hoạt động vui tết Trung thu được thể hiện rất phong phú, đa dạng trong tranh, góp phần giữ gìn và phát huy nét đẹp văn hoá truyền thống của dân tộc.

BÀI 3

Phong cảnh mùa thu (2 tiết)

(HĐ) KHÁM PHÁ

Khám phá sản phẩm mỹ thuật được tạo từ vật liệu thiên nhiên

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát các sản phẩm mỹ thuật được tạo từ lá cây để tìm hiểu về hình ảnh trong sản phẩm và hình thức, màu sắc, chất liệu tạo sản phẩm.

Gợi ý cách tổ chức:

- Cho HS quan sát hình hoặc sản phẩm thật về phong cảnh mùa thu được làm từ lá cây.
- Khuyến khích HS thảo luận và chỉ ra hình ảnh, màu sắc, chất liệu tạo hình của mỗi sản phẩm.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Các sản phẩm mỹ thuật thể hiện nội dung gì?
- Hình ảnh chính của mỗi sản phẩm mỹ thuật là gì?
- Các sản phẩm mỹ thuật được tạo nên từ chất liệu gì?
- Màu sắc của các sản phẩm mỹ thuật có điều gì đặc biệt?
- Hình thức thể hiện của mỗi sản phẩm như thế nào?
- ...?

CHUẨN BỊ

- HS: Giấy vẽ, bút chì, tẩy, lá cây, kéo, hồ dán, màu vẽ.
- GV: Ảnh tư liệu, sản phẩm mẫu.

- Lá cây khô đã rụng cũng là vật liệu để tạo sản phẩm mỹ thuật.
- Sản phẩm mỹ thuật được tạo nên từ lá khô có màu sắc đặc trưng của từng chiếc lá: vàng úa, nâu, đỏ đum.

MỤC TIÊU:

- ▶ Nêu được cách sử dụng màu của vật liệu tự nhiên tạo sản phẩm mỹ thuật.
- ▶ Tạo được bức tranh phong cảnh từ lá cây và các vật liệu tự nhiên.
- ▶ Chỉ ra được chất cảm bề mặt trong sản phẩm mỹ thuật.
- ▶ Chia sẻ được cảm xúc về màu sắc trong sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật.

Cách tạo sản phẩm mỹ thuật từ lá cây

Quan sát và chỉ ra cách tạo sản phẩm mỹ thuật từ lá cây theo gợi ý dưới đây:

1. Chọn lá cây có hình, màu phù hợp với ý tưởng sản phẩm mỹ thuật.

2. Sắp xếp và dán lá cây để tạo hình ảnh chính của sản phẩm mỹ thuật.

3. Chọn và dán lá cây tạo thêm cảnh vật xung quanh để hoàn thiện sản phẩm mỹ thuật.

Bạn nhớ nhé!

Hình dáng, màu sắc, chất cảm trên bề mặt của lá cây có thể sử dụng để tạo bức tranh theo ý thích.

23

HOẠT ĐỘNG KIẾN TẠO KIẾN THỨC - KĨ NĂNG Cách tạo sản phẩm mỹ thuật từ lá cây

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát, tìm hiểu hình minh họa trong SGK để nhận biết và ghi nhớ các bước tạo sản phẩm mỹ thuật từ lá cây.

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS quan sát hình minh họa trong SGK (trang 23), thảo luận để ghi nhớ các bước thực hiện sản phẩm mỹ thuật từ lá cây.
- Khuyến khích HS nhắc lại và cùng ghi nhớ các bước tạo sản phẩm mỹ thuật từ lá cây.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Có mấy bước để tạo được sản phẩm mỹ thuật từ lá cây?
- Tạo hình ảnh chính cho sản phẩm được thực hiện ở bước nào?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Hình dáng, màu sắc, chất cảm trên bề mặt của lá cây có thể sử dụng để tạo bức tranh theo ý thích.

(H23) LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Tạo sản phẩm mỹ thuật từ lá cây

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn, hỗ trợ HS thực hiện các thao tác tạo sản phẩm mỹ thuật với vật liệu là lá cây.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS phân loại lá cây đã tìm được trước đó theo các màu riêng biệt.
- Hướng dẫn HS xác định hình ảnh phong cảnh sẽ thể hiện.
- Khuyến khích HS lựa chọn và phối màu linh hoạt theo ý thích.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em sẽ sử dụng những chiếc lá nào để thực hiện sản phẩm?
- Lá cây đó gợi cho em hình ảnh về cảnh vật gì, ở đâu?
- Em sẽ sử dụng lá có hình và màu như thế nào cho hình ảnh chính?
- Lá cây nào được sử dụng tạo hình ảnh phụ?
- Em muốn thêm chi tiết gì cho sản phẩm sinh động hơn?
- ...?

Lưu ý: Có thể cắt tỉa lá phù hợp với ý tưởng khi thể hiện.

(H24) PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS trưng bày sản phẩm mỹ thuật, sau đó tổ chức cho HS quan sát, chia sẻ về chất liệu, màu sắc và chất cảm trên bề mặt sản phẩm.

Tạo sản phẩm mỹ thuật từ lá cây

– Tập hợp lá cây đã sưu tầm để lựa chọn lá có hình dáng, màu sắc phù hợp với ý tưởng.

– Tạo sản phẩm mỹ thuật theo ý thích.

Lưu ý: Có thể sử dụng giấy có màu nền phù hợp với ý tưởng.

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS trưng bày và giới thiệu về sản phẩm với các bạn.
- Gợi ý cho HS chia sẻ và trình bày cảm nhận của cá nhân về màu sắc, chất cảm trên bề mặt và điểm nhấn trong sản phẩm mỹ thuật.
- Nếu câu hỏi cho HS thảo luận để nhận biết thêm về đẹp của chất liệu tạo bề mặt sản phẩm.
- Gợi ý HS trao đổi và thảo luận các cách để hoàn thiện sản phẩm.

Trung bày sản phẩm và chia sẻ

Chia sẻ cảm nhận của em về:

- Sản phẩm ấn tượng.
- Các màu có trong sản phẩm.
- Cảm giác về bề mặt sản phẩm.
- Em có ý tưởng gì để điều chỉnh cho sản phẩm hoàn thiện hơn?

Tim hiểu màu sắc trong tranh của họa sĩ

Xem tranh và cho biết màu sắc của mùa thu thể hiện trong tranh có gì giống và khác với mùa thu ở quê hương em.

Tác phẩm: Mùa thu vàng
Tác giả: Lê-vi-tan (Levitan) (1890 - 1900)
Năm sáng tác: 1895
Chất liệu: sơn dầu
Nguồn: Levitan & những bức tranh phong cảnh, Bức Thu Hoàng đế, Nhà Văn hoá Thống tin, 2004

Bạn thấy đây?

Cây lá mùa thu có vẻ đẹp bởi sự thay đổi của cảnh sắc thiên nhiên thường được thể hiện trong tranh với hoà sắc ấm áp.

75

HDS VẬN DỤNG - PHÁT TRIỂN

Tim hiểu màu sắc trong tranh của họa sĩ

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát tranh và tìm hiểu màu sắc đặc trưng của mùa thu trong tác phẩm *Mùa thu vàng* của họa sĩ Lê-vi-tan (Nga).

Gợi ý cách tổ chức:

- Cho HS quan sát tranh *Mùa thu vàng* (1895) của họa sĩ Lê-vi-tan (Nga).
- Khuyến khích HS chỉ ra hình ảnh và màu sắc đặc trưng trong tranh của họa sĩ.
- Động viên HS chia sẻ cảm nhận về bức tranh.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Bức tranh "Mùa thu vàng" có những hình ảnh nào?
- Màu sắc chủ đạo trong tranh là màu gì?
- Bức tranh có điểm gì thú vị, hấp dẫn em?
- Mùa thu trong tranh có điểm gì giống và khác mùa thu ở quê hương em?
- ...?

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em ấn tượng với sản phẩm nào? Vì sao?
- Màu sắc chủ đạo của sản phẩm là gì?
- Hãy chỉ ra những hình ảnh, tạo hình mà em thấy thú vị trong các sản phẩm.
- Em có ấn tượng gì về chất cảm trên bề mặt của các hình ảnh trong sản phẩm?
- Em sẽ điều chỉnh thế nào để sản phẩm của mình hoặc của bạn hoàn thiện hơn?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Cây lá mùa thu có vẻ đẹp bởi sự thay đổi của cảnh sắc thiên nhiên thường được thể hiện trong tranh với hoà sắc ấm áp.

CHỦ ĐỀ

MÃI ẤM GIA ĐÌNH

BÀI 1

Đồ vật thân quen

(2 tiết)

[HD] KHÁM PHÁ

Tìm hiểu các đồ vật trong gia đình

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình các đồ vật quen thuộc trong gia đình và chỉ ra các hình khối cơ bản có trong mỗi đồ vật đó.

Gợi ý cách tổ chức:

- Tạo cơ hội cho HS xem hình minh họa trong SGK và các hình ảnh GV chuẩn bị.
- Yêu cầu HS kể tên những đồ vật có trong gia đình và chỉ ra các hình khối cơ bản trong các bộ phận của chúng.
- Khuyến khích HS kể thêm các đồ vật có trong gia đình các em.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Tên các đồ vật em đã quan sát là gì?
- Mỗi đồ vật gồm có những bộ phận nào?
- Các bộ phận của đồ vật gần giống khối gì?
- Đồ vật đó thường được tạo ra từ vật liệu gì?
- ...?

Lưu ý: Các đồ vật quen thuộc trong gia đình thường có dạng gần giống với các hình khối cơ bản.

CHUẨN BỊ

- HS: Đất nặn, dao nhựa, khăn lau,...
- GV: Sản phẩm, tranh ảnh về các đồ vật quen thuộc trong gia đình.

CHỦ ĐỀ

MÃI ẤM GIA ĐÌNH

BÀI 1

Đồ vật thân quen

Dụng cụ cần dùng

Tìm hiểu các đồ vật trong gia đình

Kể tên các đồ vật có trong gia đình em.

Chọn đồ vật có hình khối cơ bản và chỉ ra:

- Các bộ phận tạo thành đồ vật.
- Hình khối cơ bản của các bộ phận.

26

MỤC TIÊU:

- Nêu được cách sử dụng chấm, nét, hình, khối, màu sắc, độ đậm nhạt tạo sản phẩm mỹ thuật.
- Tạo được sản phẩm mỹ thuật 2D, 3D thể hiện nhân vật, đồ vật trong gia đình.
- Chỉ ra được hình, khối dạng cơ bản và trọng tâm trong sản phẩm mỹ thuật.
- Chia sẻ được tình yêu thương và sự quan tâm giữa các thành viên trong gia đình.

MỤC TIÊU:

- Chỉ ra được cách nặn và kết hợp các hình khối để tạo mô hình đồ vật trong gia đình.
- Tạo được mô hình đồ vật trong gia đình bằng đất nặn hoặc vật liệu dẻo.
- Chia sẻ được cảm nhận về vẻ đẹp của các hình khối và ý tưởng sử dụng sản phẩm trong học tập.

MỤC TIÊU:

- Nêu được cách sử dụng chấm, nét, hình, khối, màu sắc, độ đậm nhạt tạo sản phẩm mỹ thuật.
- Tạo được sản phẩm mỹ thuật 2D, 3D thể hiện nhân vật, đồ vật trong gia đình.
- Chỉ ra được hình, khối dạng cơ bản và trọng tâm trong sản phẩm mỹ thuật.
- Chia sẻ được tình yêu thương và sự quan tâm giữa các thành viên trong gia đình.

Cách tạo mô hình đồ vật bằng đất nặn

Quan sát và chỉ ra cách tạo mô hình đồ vật bằng đất nặn theo gợi ý dưới đây:

1. Nặn hình khối cơ bản để tạo các bộ phận của đồ vật.

2. Điều chỉnh khối thành các bộ phận và lắp ghép tạo mô hình đồ vật.

3. Trang trí tạo đặc điểm riêng cho mô hình đồ vật.

Lưu ý nhỏ!

Kết hợp các hình khối dạng cơ bản có thể tạo được mô hình đồ vật trong gia đình.

27

[H2] KIẾN TẠO KIẾN THỨC - KĨ NĂNG

Cách tạo mô hình đồ vật bằng đất nặn

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình trong SGK, thảo luận và chỉ ra các bước tạo mô hình đồ vật bằng đất nặn.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình và đọc nội dung của hoạt động 2 trong SGK (trang 27).
- Hướng dẫn HS thảo luận và trả lời câu hỏi để nhận biết và ghi nhớ các bước tạo hình và trang trí đồ vật bằng đất nặn.
- Khuyến khích HS nêu các bước tạo mô hình đồ vật bằng đất nặn.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Theo em, có mấy bước để tạo mô hình đồ vật bằng đất nặn?
- Có thể sử dụng các vật liệu, dụng cụ nào để tạo nét trang trí cho mô hình đồ vật?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Kết hợp các hình khối dạng cơ bản có thể tạo được mô hình đồ vật trong gia đình.

HD3 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Tạo mô hình đồ vật trong gia đình từ đất nặn

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn và hỗ trợ HS nặn đồ vật từ các khối cơ bản như: khối lập phương, khối hộp chữ nhật, khối tam giác, khối trụ,...

Gợi ý cách tổ chức:

- Khuyến khích HS:
 - + Nhắc lại cách nặn các khối đã học.
 - + Chỉ ra các bộ phận của đồ vật có nét tương đồng với hình khối cơ bản.
- Gợi ý cho HS tìm ý tưởng về hình dạng, cách trang trí bộ bàn ghế từ đất nặn.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em sẽ thể hiện đồ vật gì? Đồ vật đó có dạng khối gì?
- Đồ vật đó phù hợp với không gian trong hay ngoài căn phòng?
- Em sẽ tạo thêm chi tiết nào để trang trí cho đồ vật sinh động hơn?
- ...?

- Hỗ trợ HS trang trí để sản phẩm sinh động hơn với kĩ thuật khắc, ấn lõm hoặc đắp nổi tạo các chấm, nét.
- Khuyến khích HS tham khảo sản phẩm minh hoạ để có ý tưởng sáng tạo riêng.

Lưu ý: Có thể dùng các dụng cụ để khắc, ấn lõm,... trang trí sản phẩm.

HD4 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS trưng bày và chia sẻ về cách kết hợp các hình khối, kĩ thuật nặn, trang trí trong sản phẩm của mình, của bạn.

Tạo mô hình đồ vật trong gia đình từ đất nặn

- Xác định đồ vật sẽ được tạo mô hình.
- Nhớ lại hình dáng, màu sắc, các bộ phận của đồ vật đó.
- Tạo hình và trang trí đồ vật theo ý thích.

Lưu ý: Có thể dùng các dụng cụ để khắc, ấn lõm,... khi trang trí sản phẩm.

Sản phẩm minh họa của học sinh:

1. Minh Anh
2. Châu Anh

Chất liệu: đất nặn màu

28

Gợi ý cách tổ chức:

Khuyến khích HS:

- Trưng bày theo nhóm, tạo gian hàng giới thiệu sản phẩm.
- Chỉ ra những sản phẩm có kĩ thuật khắc, ấn lõm, đắp nổi đều và đẹp; sản phẩm có cách trang trí độc đáo.
- Nêu cách điều chỉnh để sản phẩm hoàn thiện hơn.

Trung bày sản phẩm và chia sẻ

Chia sẻ cảm nhận của em về:

- Sản phẩm yêu thích.
- Chăm, nét, hình khối có trong sản phẩm.
- Hình khối lặp lại trong sản phẩm.
- Em sẽ điều chỉnh thế nào để sản phẩm sinh động hơn?

Tạo thêm đồ vật trang trí cho sản phẩm

Tìm hiểu cách tạo đồ trang trí thêm cho mô hình sản phẩm hoàn thiện hơn.

Sản phẩm mô phỏng của học sinh:

1. Thanh Hải, Bảo Trân
2. Ngọc Trang
- 3, 4. Châu Anh

Chất liệu: đất nện màu

Sản phẩm này!

Các đồ vật trong gia đình có hình khối, màu sắc đa dạng để sử dụng và trang trí. Chúng ta cần sắp xếp, giữ gìn ngăn nắp, sạch sẽ.

29

HĐ5 VẬN DỤNG - PHÁT TRIỂN

Tạo thêm đồ vật trang trí cho sản phẩm

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát và chia sẻ ý tưởng về cách trang trí và tạo thêm đồ vật cho nhóm mô hình sản phẩm của mình thêm sinh động.

Gợi ý cách tổ chức:

Hướng dẫn HS:

- Lựa chọn các hình thức và vật liệu trang trí phù hợp với sản phẩm để tạo hình.
- Tạo thêm các đồ vật khác để trang trí cho sản phẩm thêm sinh động.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em sử dụng hình thức hay vật liệu nào để tạo đặc điểm riêng cho mô hình đồ vật?
- Em sẽ tạo thêm đồ vật gì để phối hợp trang trí cho sản phẩm của nhóm sinh động hơn?
- Nếu cảm nhận của em khi hoàn thành sản phẩm.
- Em sẽ sử dụng sản phẩm của mình như thế nào trong học tập hoặc vui chơi?
- ...?

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thích mô hình đồ vật nào? Đồ vật đó phù hợp để sử dụng ở đâu?
- Mô hình đồ vật đó được tạo ra từ các hình khối nào?
- Hình khối nào trong sản phẩm có dạng tương phản với nhau?
- Cách tạo chất cảm trên bề mặt hay trang trí sản phẩm được thể hiện như thế nào?
- Em muốn điều chỉnh gì để sản phẩm hoàn thiện và đẹp hơn?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Các đồ vật trong gia đình có hình khối, màu sắc đa dạng để sử dụng và trang trí. Chúng ta cần sắp xếp, giữ gìn ngăn nắp, sạch sẽ.

BÀI 2

Người em yêu quý (2 tiết)

CHUẨN BỊ

- HS: Giấy vẽ, bút chì, tẩy, màu vẽ,...
- GV: Tranh, ảnh, sản phẩm, bài mẫu liên quan đến nội dung bài học.

(HĐ) KHÁM PHÁ

Tìm hiểu đặc điểm khuôn mặt người thân trong gia đình

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức hỏi đáp để HS nhớ lại và chia sẻ về đặc điểm riêng trên khuôn mặt người thân trong gia đình.

Gợi ý cách tổ chức:

- Khởi gợi để HS thảo luận và chia sẻ về những hình ảnh ấn tượng về người thân.
- Khuyến khích HS chia sẻ với bạn về hình dáng, đặc điểm riêng trên khuôn mặt và kiểu tóc, trang phục của người đó.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em ấn tượng về hình ảnh của ai trong gia đình?
- Người đó có hình dáng khuôn mặt, kiểu tóc, màu tóc như thế nào?
- Người đó thường mặc trang phục như thế nào?
- ...?

BÀI 2

Người em yêu quý

Dụng cụ cần dùng

CAO

Tìm hiểu đặc điểm khuôn mặt người thân trong gia đình

Quan sát hình hoặc nhớ lại đặc điểm trên khuôn mặt người thân trong gia đình:

- Hình dáng khuôn mặt.
- Điểm đáng nhớ trên khuôn mặt.
- Kiểu tóc, màu tóc.
- Trang phục quen thuộc.

30

MỤC TIÊU:

- ▶ Nếu được cách kết hợp nét, hình, màu trong vẽ tranh chân dung chính diện.
- ▶ Vẽ được bức tranh chân dung chính diện thể hiện đặc điểm riêng của người thân.
- ▶ Chỉ ra được sự hài hoà, cân đối và tỉ lệ trong bài vẽ.
- ▶ Chia sẻ được tình cảm của bản thân đối với người thân trong gia đình.

Cách vẽ tranh chân dung chính diện

Quan sát và chỉ ra cách vẽ tranh chân dung theo gợi ý sau:

1. Vẽ phác hình dạng khuôn mặt của nhân vật.

2. Kẻ đường dọc và đường ngang đi qua chính giữa khuôn mặt.

3. Xác định vị trí của mắt và tai dựa trên đường ngang.

4. Xác định vị trí môi và miệng dựa trên đường dọc.

5. Vẽ chi tiết đặc điểm của nhân vật.

6. Vẽ màu hoàn thiện bài vẽ.

Lưu ý nhỏ nhé!

Khi vẽ chân dung chính diện, vị trí các bộ phận của khuôn mặt có thể được xác định bằng sự cân đối qua các đường trục.

31

HĐ2 KIẾN TẠO KIẾN THỨC - KĨ NĂNG Cách vẽ tranh chân dung chính diện

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình trong SGK, thảo luận và chỉ ra các bước vẽ tranh chân dung chính diện.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình trong SGK (trang 31), thảo luận và nêu các bước vẽ tranh chân dung chính diện.
- Khuyến khích HS trả lời câu hỏi để nhận biết và ghi nhớ các bước vẽ tranh chân dung.
- Thao tác mẫu các bước vẽ tranh cho HS quan sát và ghi nhớ.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Theo em, có những bước nào để vẽ tranh chân dung chính diện?
- Vị trí của tai và mắt được xác định như thế nào?
- Bước nào vẽ chi tiết cho khuôn mặt?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Khi vẽ chân dung chính diện, vị trí các bộ phận của khuôn mặt có thể được xác định bằng sự cân đối qua các đường trục.

HO3 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Vẽ chân dung người em yêu quý

Nhiệm vụ của GV:

- Hướng dẫn HS xác định được người thân trong gia đình mà các em muốn vẽ.
- Khơi gợi để HS chia sẻ về đặc điểm để nhận biết của người sẽ vẽ và cách thể hiện đặc điểm riêng đó.

Gợi ý cách tổ chức:

- Cho HS chia sẻ trong nhóm hoặc trước lớp về đặc điểm riêng đáng nhớ của người em sẽ vẽ.
- Hướng dẫn HS xác định vị trí, tỉ lệ, hình thức chân dung sẽ thể hiện và cách vẽ màu, màu chủ đạo sử dụng trong bài vẽ.
- Khuyến khích HS tham khảo sản phẩm minh họa để có ý tưởng sáng tạo riêng.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em sẽ vẽ chân dung của ai? Đặc điểm đáng nhớ của người đó là gì?
- Em thích vẽ chân dung tới ngang vai hay nửa người?
- Màu sắc em sử dụng để thể hiện chân dung người thân như thế nào?
- Cần vẽ thêm gì để bài vẽ sinh động hơn?
- ...

HO4 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

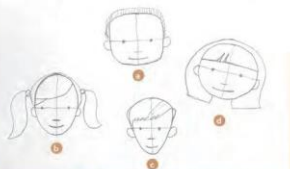
Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS trưng bày, thảo luận và chia sẻ về bài vẽ của mình, của bạn để củng cố kiến thức và phát triển ý tưởng hoàn thiện sản phẩm.

Vẽ chân dung người em yêu quý

- Lựa chọn thành viên trong gia đình để vẽ.
- Nghĩ về đặc điểm riêng của người em sẽ vẽ.
- Tham khảo một số hình dạng khuôn mặt để có thêm ý tưởng.
- Thực hiện bài vẽ theo ý thích.

Hình 1, 2, 3: Tuấn Cường

Sản phẩm mỹ thuật của học sinh

1. Việt Hà

Chức lập màu gốc

2. Minh Khang

Chức lập màu chỉ và màu sếp

3. Bảo Hòa

Chức lập màu sếp

32

Gợi ý cách tổ chức:

- Khuyến khích HS trưng bày bài vẽ theo nhóm (nhóm bài vẽ nửa người, ngang vai hoặc nhóm vẽ nhân vật già, trẻ) và chia sẻ cảm nhận về:
 - Bài vẽ yêu thích.
 - Nét, hình, màu tạo biểu cảm của chân dung.
 - Màu chủ đạo trong bài vẽ.
 - Điểm đáng yêu của nhân vật thể hiện trong bài vẽ.
- Khuyến khích HS nêu ý tưởng điều chỉnh để bài vẽ hoàn thiện hơn.

Trung bày sản phẩm và chia sẻ

Chia sẻ cảm nhận của em về:

- Bài vẽ yêu thích.
- Nét, hình, màu tạo biểu cảm của chân dung.
- Màu chủ đạo trong bài vẽ.
- Điểm đáng yêu của nhân vật thể hiện trong bài vẽ.

Em sẽ điều chỉnh thế nào để bài vẽ hoàn thiện hơn?

Xem tranh họa sĩ về chân dung

Quan sát tranh và nêu cảm nhận của em về cách sử dụng màu chủ đạo, độ đậm, nhạt trong tranh.

Tác phẩm: Em Thuý
Tác giả: Trần Văn Cẩn (1910 – 1994)
Năm sáng tác: 1943
Chất liệu: sơn dầu
Nguồn: Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam

Bạn thấy đây?

Về tranh chân dung là một cách thể hiện tình cảm của người vẽ với người mình yêu mến.

33

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thích bài vẽ nào?
- Nhân vật trong bài vẽ gây ấn tượng gì cho em?
- Nét và hình thể hiện trong bài vẽ có gì ấn tượng?
- Màu chủ đạo trong bài được pha trộn từ những màu cơ bản nào?
- Nếu cảm nhận của em khi hoàn thành bài vẽ.
- Em có ý tưởng gì để điều chỉnh bài vẽ hoàn thiện hơn?
- ...?

[HDS] VẬN DỤNG – PHÁT TRIỂN

Xem tranh họa sĩ về chân dung

Nhiệm vụ của GV:

Cho HS quan sát tác phẩm *Em Thuý* của cố họa sĩ Trần Văn Cẩn và cung cấp nội dung tranh. Sau đó, tổ chức cho HS thảo luận về cách sử dụng màu chủ đạo, độ đậm, nhạt trong tranh.

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS đọc các thông tin về tác phẩm trong SGK (trang 33) và giới thiệu thêm cho HS các thông tin cơ bản về tác phẩm theo gợi ý.
- Tổ chức cho HS thảo luận nhóm để chia sẻ cảm nhận về cách sử dụng màu chủ đạo, độ đậm, nhạt trong tranh.
- Cho HS trình bày kết quả thảo luận của nhóm mình.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em đã xem bức tranh này ở đâu chưa?
- Em thấy bức tranh “Em Thuý” sử dụng những màu nào?
- Màu chủ đạo trong tác phẩm là màu cơ bản hay màu thứ cấp?
- Độ đậm, nhạt được họa sĩ thể hiện trong tranh như thế nào?
- ...?

Bức tranh “Em Thuý” với chất liệu sơn dầu được họa sĩ Trần Văn Cẩn sáng tác vào năm 1943. Với gam màu ấm áp, tươi sáng, bức tranh thể hiện nhân vật em Thuý trong bộ quần áo giản dị đang ngồi trên chiếc ghế mây, hai bàn tay đan nhẹ vào nhau, gương mặt thanh tú với mái tóc ngắn, đôi mắt mở to, cùng nét mặt trong sáng, ngây thơ. Họa sĩ đặt nhân vật lệch về bên trái bức tranh nhưng vẫn tạo cho người xem cảm nhận được sự cân đối, hài hòa bởi sự sắp xếp hợp lý các yếu tố nét, mảng, màu và đậm nhạt. “Em Thuý” được đánh giá là một trong những tác phẩm chân dung tiêu biểu của hội họa cận đại Việt Nam.

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Về tranh chân dung là một cách thể hiện tình cảm của người vẽ với người mình yêu mến.

BÀI 3

Gia đình yêu thương (2 tiết)

HĐ1 KHÁM PHÁ

Tìm hiểu về hoạt động trong gia đình

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình và chia sẻ các hoạt động trong cuộc sống của gia đình.

Gợi ý cách tổ chức:

- Tổ chức cho HS xem hình minh họa trong SGK và thảo luận theo các nội dung gợi ý.
- Khuyến khích HS kể thêm các hoạt động thường diễn ra trong gia đình mà em thích.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Hoạt động gì được thể hiện trong mỗi hình?
- Có những ai tham gia hoạt động đó?
- Em thường làm gì cùng gia đình?
- Gia đình em thường có những hoạt động nào vào các buổi chiều?
- Cuối tuần, gia đình em thường có những hoạt động gì?
- Nếu được ra ngoài cùng gia đình thì em sẽ chọn đi đâu và làm gì?
-?

CHUẨN BỊ

- HS: Giấy, màu vẽ, bút chì, tẩy,...
- GV: Sản phẩm, tranh ảnh các buổi sinh hoạt trong gia đình.

MỤC TIÊU:

- ▶ Nếu được cách sắp xếp, kết hợp hình dáng người và cảnh vật tạo bức tranh về hoạt động của con người.
- ▶ Tạo được bức tranh về một hoạt động trong gia đình.
- ▶ Chỉ ra được hình ảnh trọng tâm trong bài vẽ.
- ▶ Chia sẻ được nét đẹp văn hoá trong gia đình qua sản phẩm mỹ thuật.

Cách vẽ tranh về hoạt động gia đình

Quan sát và chỉ ra cách vẽ tranh về hoạt động gia đình theo gợi ý dưới đây:

1. Vẽ các nhân vật.

2. Vẽ cảnh vật phù hợp.

3. Vẽ màu hoàn thiện bức tranh.

Sản phẩm mỹ thuật của học sinh: Minh Anh
Chữ liệu màu sếp

ĐẶN NHỮ NHỮ

Hình dáng người, đồ vật kết hợp với màu sắc, chất liệu có thể mô tả được khung cảnh gia đình.

35

HOẠT ĐỘNG KIẾN TẠO KIẾN THỨC - KĨ NĂNG

Cách vẽ tranh về hoạt động gia đình

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình trong SGK, thảo luận và chỉ ra cách vẽ tranh về hoạt động gia đình theo gợi ý.

Gợi ý cách tổ chức:

- Cho HS quan sát hình trong SGK (trang 35) để nhận biết các bước vẽ tranh theo gợi ý.
- Khuyến khích HS thảo luận và trả lời câu hỏi để nhận biết và ghi nhớ các bước vẽ.
- Thao tác mẫu các bước cho HS quan sát.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Theo em, có mấy bước vẽ tranh về hoạt động trong gia đình?
- Khung cảnh xung quanh nên vẽ trước hay sau? Vì sao?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Hình dáng người, đồ vật kết hợp với màu sắc, chất liệu có thể mô tả được khung cảnh gia đình.

HĐ3 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Tạo sản phẩm mỹ thuật về hoạt động gia đình em

Nhiệm vụ của GV:

Gợi mở giúp HS nhớ lại một hoạt động của gia đình em ẩn tượng để thực hiện bài vẽ theo ý thích.

Gợi ý cách tổ chức:

- Khuyến khích HS:
 - + Nhắc lại các hoạt động trong gia đình em ẩn tượng và sẽ thể hiện lại trong bài vẽ.
 - + Tìm ý tưởng để thể hiện cho bài vẽ của mình.
- Hỗ trợ HS tìm, chọn ý tưởng cho bài vẽ.
- Khuyến khích HS tham khảo tranh minh họa để có ý tưởng sáng tạo riêng.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em có kỉ niệm nào đáng nhớ trong các hoạt động cùng gia đình?
- Em sẽ vẽ về hoạt động nào?
- Hình ảnh nào là trọng tâm?
- Các hình dáng nhân vật và đồ vật được sắp xếp như thế nào?
- Em chọn nhiều màu nóng hay lạnh để sử dụng trong bài vẽ của mình? Vì sao?
- ...?

Lưu ý: Khi vẽ màu cần chú ý đến độ đậm, nhạt để làm nổi bật hình ảnh chính cho bài vẽ.

Tạo sản phẩm mỹ thuật về hoạt động gia đình em

Nhớ lại một hoạt động của gia đình mà em ẩn tượng để thực hiện bài vẽ theo ý thích.

Sản phẩm mỹ thuật của học sinh:

1. Bảo Anh
2. Diệp Anh
3. Quốc Cường
4. Minh Tiến

36

HĐ4 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS trưng bày và chia sẻ về màu đậm, nhạt và hình ảnh trọng tâm trong bài vẽ của mình, của bạn.

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS trưng bày các bài vẽ theo nhóm.
- Khuyến khích HS chia sẻ cảm nhận về cách sắp xếp hình, màu trong bài vẽ của mình, của bạn.

Trung bày sản phẩm và chia sẻ

Chia sẻ cảm nhận của em về:

- Bài vẽ yêu thích.
- Hình dáng, đặc điểm của các nhân vật.
- Màu sắc, độ đậm, nhạt, không gian trong bài vẽ.
- Không khí, tình cảm gia đình được thể hiện thế nào trong bài vẽ?

Diễn tả hoạt động của nhân vật trong bài vẽ

Lựa chọn bài vẽ yêu thích và cùng bạn sắm vai diễn tả lại hoạt động của nhân vật trong đó.

Sản phẩm này!

Sản phẩm mỹ thuật của học sinh: Trâm Anh
Chú thích màu sắc và màu vẽ

Những bài vẽ về đề tài gia đình giúp ta nhận biết các thành viên trong gia đình.

37

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thích bài vẽ nào? Vì sao?
- Hình ảnh chính trong bài vẽ đó là gì?
- Màu đậm và màu nhạt ở những hình đó như thế nào?
- Cảnh vật trong tranh đậm hay nhạt?
- Cảnh vật trong tranh gồm những hình gì?
- Em muốn điều chỉnh gì để bài vẽ của mình hoàn thiện và đẹp hơn?
- ...?

HĐ5 VẬN DỤNG - PHÁT TRIỂN

Diễn tả hoạt động của nhân vật trong bài vẽ

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS lập nhóm, sắm vai và tạo dáng theo tư thế, động tác của các nhân vật trong bài vẽ.

Gợi ý cách tổ chức:

Cho HS lựa chọn bài vẽ yêu thích, thảo luận nhóm, kết hợp cùng bạn tạo dáng hoạt động của các nhân vật trong bài vẽ.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Nhóm em chọn bài vẽ nào để thể hiện?
- Bài vẽ đó có bao nhiêu nhân vật?
- Nhân vật trong bài vẽ đang làm gì?
- Sự quan tâm, giúp đỡ, chia sẻ yêu thương giữa các nhân vật được thể hiện trong bài vẽ như thế nào?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Những bài vẽ về đề tài gia đình giúp ta nhận biết và trân trọng giá trị của tình thương yêu giữa các thành viên trong gia đình.

CHỦ ĐỀ

GÓC HỌC TẬP CỦA EM

BÀI 1

Chậu hoa xinh xắn (2 tiết)

[HĐ] KHÁM PHÁ

Khám phá hình, màu các chậu hoa

Nhiệm vụ của GV:

Tạo cơ hội cho HS quan sát và thảo luận về hình ảnh một số chậu hoa để tìm hiểu hình dáng, màu sắc của chậu, hoa và lá ở mỗi chậu hoa.

Gợi ý cách tổ chức:

- Khuyến khích HS quan sát hình ảnh trong SGK hoặc chậu hoa ngoài thực tế và thảo luận về:
 - + Hình dáng, màu sắc của các chậu hoa.
 - + Hình dáng, màu sắc của cây, hoa, lá.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em ấn tượng với chậu hoa nào? Đó là loại hoa gì?
- Chậu hoa đó được làm bằng vật liệu gì?
- Chậu hoa đó có màu sắc, hình dáng như thế nào?
- Chậu hoa đó có hình trang trí gì?
- Màu sắc, hình dáng của hoa, lá trong mỗi chậu như thế nào?
- Hoa, lá thường lớn hơn hay nhỏ hơn chậu?
- ...?

CHUẨN BỊ

- HS: Giấy, bìa màu, tạp chí cũ, kéo, bút chì, hồ dán, ...
- GV: Tranh, ảnh về các chậu hoa, sản phẩm mỹ thuật về chậu hoa.

CHỦ ĐỀ

GÓC HỌC TẬP CỦA EM

BÀI 1

Chậu hoa xinh xắn

Dụng cụ cần dùng

Khám phá hình, màu các chậu hoa

Em hãy quan sát và chia sẻ:

- Hình dáng, màu sắc của các chậu hoa.
- Hình dáng, màu sắc của hoa, lá.

38

MỤC TIÊU:

- ▶ Nếu được cách kết hợp vật liệu, màu sắc tạo sản phẩm mỹ thuật.
- ▶ Tạo được sản phẩm mỹ thuật 2D, 3D bằng giấy bìa màu.
- ▶ Chỉ ra được sự tương phản của hình, khối, màu sắc trong sản phẩm.
- ▶ Chia sẻ được cách sử dụng sản phẩm mỹ thuật trong học tập và trong cuộc sống.

MỤC TIÊU:

- ▶ Nếu được cách tạo hình và trang trí sản phẩm mỹ thuật bằng cách gấp, cắt, dán giấy, bìa màu.
- ▶ Tạo được chậu hoa bằng cách gấp, cắt, dán giấy, bìa màu.
- ▶ Chỉ ra được tỉ lệ, sự tương phản, hài hoà của nét, hình, màu trên sản phẩm mỹ thuật.
- ▶ Chia sẻ được ý tưởng sử dụng sản phẩm trong cuộc sống.

MỤC TIÊU:

- ▶ Nếu được cách kết hợp vật liệu, màu sắc tạo sản phẩm mỹ thuật.
- ▶ Tạo được sản phẩm mỹ thuật 2D, 3D bằng giấy bìa màu.
- ▶ Chỉ ra được sự tương phản của hình, khối, màu sắc trong sản phẩm.
- ▶ Chia sẻ được cách sử dụng sản phẩm mỹ thuật trong học tập và cuộc sống.

Cách tạo hình và trang trí chậu hoa từ giấy, bìa màu

Quan sát và chỉ ra cách cắt, dán và trang trí chậu hoa từ giấy, bìa màu theo gợi ý dưới đây:

1. Vẽ và cắt hình các bộ phận của chậu.
2. Dán các hình đã cắt tạo chậu.
3. Cắt và dán các thanh bìa tạo độ nổi cho chậu.

Bạn nhớ nhé!

Kết hợp hài hoà các hình mảng cân đối, tương phản về đường nét, màu sắc có thể tạo được sản phẩm chậu hoa xinh xắn.

39

H2 KIẾN TẠO KIẾN THỨC - KĨ NĂNG

Cách tạo hình và trang trí chậu hoa từ giấy, bìa màu

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình minh hoạ trong SGK để nhận biết các bước tạo hình và trang trí chậu hoa từ giấy, bìa màu.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình minh hoạ trong SGK (trang 39) để nhận biết cách tạo hình và trang trí chậu hoa từ giấy, bìa màu.
- Hướng dẫn và thao tác mẫu để HS quan sát, ghi nhớ các bước tạo chậu hoa từ giấy, bìa màu.
- Khuyến khích HS đọc lại các bước thực hiện để ghi nhớ.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Có mấy bước để tạo hình và trang trí chậu hoa?
- Làm thế nào để dán chậu hoa có độ nổi trên giấy?
- Gấp thế nào để cắt được hoa có nhiều cánh?
- Có mấy cách tạo lá cây?
- Cành hoa được làm như thế nào?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Kết hợp hài hoà các hình mảng cân đối, tương phản về đường nét, màu sắc có thể tạo được sản phẩm chậu hoa xinh xắn.

H23 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Tạo hình chậu hoa theo ý thích

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát, ghi nhớ hình dáng chậu hoa để thực hiện tạo hình và trang trí sản phẩm theo ý thích.

Gợi ý cách tổ chức:

- Khuyến khích HS lựa chọn hình mẫu chậu hoa yêu thích và chia sẻ về:
 - + Hình dáng chậu.
 - + Tỷ lệ chiều cao so với chiều ngang.
 - + Màu sắc của chậu, hoa, lá.
- Gợi ý để HS lựa chọn màu sắc giấy phù hợp với ý tưởng.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em chọn hình dáng chậu như thế nào?
- Chậu hoa đó có những đặc điểm gì?
- Chiều ngang và chiều cao của chậu có tỉ lệ như thế nào với nhau?
- Em sử dụng màu nào để làm lá và cành hoa?
- Cần trang trí gì để sản phẩm chậu hoa thêm sinh động?
- ...?

Lưu ý: Nên chọn màu làm hoa khác với màu thân chậu.

56

Tạo hình chậu hoa theo ý thích

– Quan sát hoặc nhớ lại hình các chậu hoa em muốn thể hiện.

– Lựa chọn màu giấy tạo chậu, hoa, lá theo ý thích.

Lưu ý: Cành, hoa cần có tỉ lệ cân đối với chậu.

Sản phẩm mỹ thuật của học sinh:

1. Minh Anh

Chất liệu: bìa màu, giấy màu, màu sáp và màu dạ

2. An Hòa

Chất liệu: bìa màu, giấy màu, màu dạ

3. Mai Trang

Chất liệu: bìa màu, màu dạ

H24 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS trưng bày sản phẩm, chia sẻ cảm nhận về hình, màu, cách trang trí và kĩ thuật thể hiện hình trong sản phẩm.

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS trưng bày sản phẩm.
- Tạo cơ hội để các em tự tổ chức thảo luận.
- Định hướng nội dung thảo luận và nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận.

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Chia sẻ cảm nhận của em về:

- Châu hoa yêu thích.
 - Màu sắc có trong sản phẩm.
 - Kỹ thuật cắt, dán và trang trí chậu hoa.
- Em sẽ điều chỉnh thế nào để chậu hoa sinh động hơn?

Để xuất ý tưởng sử dụng sản phẩm mỹ thuật trong cuộc sống

Chia sẻ với bạn cách em sử dụng chậu hoa của mình.

- Gợi ý:
- Trưng bày ở góc học tập tại nhà.
 - Tặng cho người em yêu quý.
 - Trang trí lớp học,...

Người: Lương Thanh Khết

Sản phẩm này

Sản phẩm mỹ thuật sẽ hữu ích và có ý nghĩa nếu ta biết trân trọng, giữ gìn và sử dụng hợp lý.

41

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em ấn tượng với sản phẩm nào?
- Có những hình, màu nào trong sản phẩm đó?
- Hình, màu nào được lặp lại?
- Dậm, nhạt trên sản phẩm được thể hiện như thế nào?
- Cách cắt hoa, lá của bạn có giống với em không?
- Hình cắt nào trên sản phẩm có kỹ thuật tốt?
- Em sẽ điều chỉnh hình và màu nào để sản phẩm của mình hoàn thiện hơn?
- ...?

HDS VẬN DỤNG - PHÁT TRIỂN

Để xuất ý tưởng sử dụng sản phẩm mỹ thuật trong cuộc sống

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS chia sẻ về cách các em sẽ sử dụng sản phẩm của bài học trong cuộc sống.

Gợi ý cách tổ chức:

Khuyến khích HS trình bày ý tưởng của mình về cách sử dụng sản phẩm mỹ thuật vào các hoạt động như:

- Trưng bày ở góc học tập tại nhà.
- Tặng cho người em yêu quý.
- Trang trí lớp học,...

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em sẽ làm gì với sản phẩm chậu hoa của mình?
- Sản phẩm của em có thể dùng để trưng bày ở đâu trong gia đình?
- Nếu làm quà tặng, em sẽ dành tặng ai?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Sản phẩm mỹ thuật sẽ hữu ích và có ý nghĩa nếu ta biết trân trọng, giữ gìn và sử dụng hợp lý.

BÀI 2

Con vật ngộ nghĩnh (2 tiết)

(HĐ) KHÁM PHÁ

Khám phá mô hình các con vật

Nhiệm vụ của GV:

Tạo cơ hội cho HS quan sát mô hình các con vật được làm bằng cách cắt ghép giấy bìa và thảo luận để nhận biết hình thức tạo mô hình 3D đơn giản của con vật.

Gợi ý cách tổ chức:

- Cho HS quan sát hình ảnh hoặc sản phẩm 3D về con vật. (Có thể cho các em cầm và tháo lắp sản phẩm khi phân tích.)
- Khuyến khích HS thảo luận về:
 - + Tên con vật.
 - + Chất liệu tạo mô hình con vật.
 - + Hình thức tạo mô hình con vật.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em ấn tượng với mô hình con vật nào? Vì sao?
- Chất liệu và hình thức tạo mô hình con vật đó là gì?
- Cách vẽ màu và trang trí tạo đặc điểm riêng cho mô hình con vật như thế nào?
-?

CHUẨN BỊ

- HS: Giấy bìa, bìa các tông, kéo, bút chì, màu vẽ, hồ dán, ...
- GV: Ảnh tư liệu, sản phẩm mẫu.

MỤC TIÊU:

- Nêu được cách gấp, cắt và trang trí giấy bìa tạo hình 3D của con vật.
- Tạo được hình 3D của con vật và trang trí bằng giấy bìa.
- Chỉ ra được đặc điểm của con vật từ cách trang trí với chấm, nét, màu có trên sản phẩm.
- Chia sẻ được một số hình thức ứng dụng sản phẩm trong học tập và vui chơi.

Cách tạo hình 3D và trang trí con vật bằng giấy bìa

Quan sát, chỉ ra cách tạo hình 3D và trang trí con vật bằng giấy bìa theo gợi ý dưới đây:

1. Vẽ hình các bộ phận của con vật lên giấy bìa và cắt rời.

2. Cắt khe ghép trên các bộ phận và thân con vật.

3. Vẽ màu và trang trí thể hiện đặc điểm riêng của con vật.

4. Lắp ghép các bộ phận tạo hình 3D của con vật.

Bạn nhớ nhé!

Hình cắt, ghép và trang trí từ giấy bìa có thể tạo được hình 3D của con vật.

43

HOẠT ĐỘNG KIẾN TẠO KIẾN THỨC – KĨ NĂNG

Cách tạo hình 3D và trang trí con vật bằng giấy bìa

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát hình, đọc các bước hướng dẫn trong SGK và thảo luận để nhận biết cách tạo hình 3D và trang trí con vật bằng giấy bìa.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình minh họa trong SGK (trang 43) để nhận biết cách tạo hình 3D và trang trí con vật bằng giấy bìa.
- Gọi mở để HS thảo luận, phân tích và nêu các bước tạo mô hình con vật.
- Khuyến khích HS nêu các bước thực hiện để ghi nhớ.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Mô hình con vật được làm bằng cách nào?
- Có mấy bước để làm mô hình con vật?
- Làm thế nào để phân chân và thân trong mô hình con vật kết nối với nhau?
- Có thể trang trí tạo đặc điểm riêng của con vật bằng cách nào?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Hình cắt, ghép và trang trí từ giấy bìa có thể tạo được hình 3D của con vật.

(H23) LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Tạo hình con vật em yêu thích bằng giấy bìa

Nhiệm vụ của GV:

- Hướng dẫn HS xác định và ghi nhớ hình dáng con vật mình sẽ thể hiện.
- Tổ chức cho HS thực hiện bài tập theo gợi ý trong SGK.

Gợi ý cách tổ chức:

- Khuyến khích HS quan sát và chia sẻ ý tưởng mô hình 3D của con vật sẽ thể hiện về:
 - Hình dáng con vật.
 - Màu sắc và các nét đặc trưng của con vật.
 - Tỉ lệ giữa các bộ phận của con vật.
- Hướng dẫn HS lựa chọn vật liệu phù hợp với ý tưởng.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thích hình dáng, đặc điểm của con vật nào?
- Con vật đó có những đặc điểm gì nổi bật?
- Các bộ phận của con vật có tỉ lệ như thế nào với nhau?
- Mô hình con vật được trang trí với những nét, màu nào?
- ...

(H24) PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS trưng bày sản phẩm theo nhóm và chia sẻ về hình, màu, cách trang trí và kĩ thuật tạo hình 3D của con vật.

Tạo hình con vật em yêu thích bằng giấy bìa

- Quan sát hoặc nhớ lại hình dáng, màu sắc, đặc điểm con vật em yêu thích.
- Tham khảo hình các con vật sau để có thêm ý tưởng thực hiện sản phẩm.
- Lựa chọn giấy bìa có độ dày phù hợp tạo mô hình con vật theo ý thích.

Lưu ý: Có thể tận dụng vỏ hộp giấy hoặc bìa các tông để tạo hình.

Ảnh a, b, c: Nguồn shutterstock.com
Sưu tập hình minh họa của học sinh
a: Minh Hà – 3. Hữu Minh, Việt Bảo
b: Thiên Khôi – 4. Tuấn Phong
Thiết lập bìa, màu sếp, màu giấy

44

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS trưng bày sản phẩm theo nhóm.
- Nêu câu hỏi định hướng thảo luận.
- Khuyến khích HS chủ động thuyết trình và đặt câu hỏi trong quá trình thảo luận.

Trung bày sản phẩm và chia sẻ

Chia sẻ cảm nhận của em về:

- Mô hình con vật yêu thích.
 - Hình dáng, màu sắc, đặc điểm con vật.
 - Cách tạo hình và trang trí mô hình con vật.
- Em có ý tưởng gì để điều chỉnh cho sản phẩm hoàn thiện hơn?

Ứng dụng sản phẩm mỹ thuật trong đời sống

Chia sẻ ý tưởng sử dụng sản phẩm mỹ thuật của em:

- Dùng mô hình con vật để kể chuyện, đóng kịch.
- Trang trí góc học tập.
- Làm quà tặng, đồ chơi...

Sợ thầy đấy!

Những sản phẩm từ bài học mỹ thuật có thể sử dụng trong nhiều hoạt động học tập và vui chơi.

45

HĐ5 VẬN DỤNG - PHÁT TRIỂN

Ứng dụng sản phẩm mỹ thuật trong đời sống

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS chia sẻ về cách các em sẽ sử dụng sản phẩm mỹ thuật trong học tập và vui chơi.

Gợi ý cách tổ chức:

Tạo cơ hội cho HS trình bày ý tưởng của mình về cách sử dụng sản phẩm mỹ thuật vào các hoạt động như:

- Dùng mô hình con vật để kể chuyện, đóng kịch.
- Trang trí góc học tập.
- Làm quà tặng, đồ chơi,...

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em sẽ sử dụng sản phẩm của mình vào việc gì?
- Sản phẩm của em phù hợp làm giáo cụ trực quan cho môn học nào?
- Em có thể dùng sản phẩm làm đồ chơi hoặc làm quà tặng không?
- ...?

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em ấn tượng với sản phẩm nào?
- Sản phẩm đó thể hiện mô hình con vật nào?
- Cách trang trí tạo đặc điểm trên thân con vật như thế nào?
- Ti lệ các hình cắt trên sản phẩm như thế nào?
- Em sẽ điều chỉnh như thế nào để sản phẩm hoàn thiện hơn?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Những sản phẩm từ bài học mỹ thuật có thể sử dụng trong nhiều hoạt động học tập và vui chơi.

BÀI 3

Ổng đựng bút tiện dụng (2 tiết)

CHUẨN BỊ

- HS: Giấy bìa màu, kéo, bút chì, hồ dán, bìa các tông, ...
- GV: Ảnh tư liệu, sản phẩm mẫu.

HĐ1 KHÁM PHÁ

Tạo nan đan từ giấy, bìa màu

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS cắt giấy bìa màu thành những nan giấy màu khác nhau để phục vụ cho các hoạt động sau.

Gợi ý cách tổ chức:

- Gợi ý để HS lựa chọn giấy bìa màu, kẻ nét chia giấy thành những phần có kích thước bằng nhau (khoảng 1,5 cm).
- Hướng dẫn HS cách cắt giấy bìa theo nét kẻ tạo các nan đan với các màu khác nhau.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em chọn giấy bìa màu nào để tạo nan đan? Vì sao?
- Các nan giấy của em có một hay nhiều kích thước?
- Em cắt màu nào trước, màu nào cắt sau?
- ...?

MỤC TIÊU:

- Nêu được cách cắt và đan nan giấy bia màu tạo sản phẩm mỹ thuật.
- Tạo được ống đựng bút bằng cách đan nan từ giấy bia màu.
- Chỉ ra được cách kết hợp các nan màu trong sản phẩm mỹ thuật.
- Nhận biết được vẻ đẹp của sản phẩm mây tre đan truyền thống và giá trị của sản phẩm đan với việc bảo vệ môi trường.

Cách đan nan và tạo hình ống đựng bút

Quan sát và chỉ ra cách đan nan, tạo hình ống đựng bút theo gợi ý dưới đây:

1. Gấp đôi giấy bia hình chữ nhật. Từ nếp gấp, kẻ và cắt các khe đan.

2. Đan nan vào khe cắt trên hình chữ nhật tạo mảng hình trang trí.

3. Cuộn và dán mảng đan thành ống tròn. Cắt bớt phần nan và gấp làm đôi.

4. Đặt ống bút lên giấy bia, vẽ và cắt hình tròn dán vào đáy ống để hoàn thiện sản phẩm.

Lưu ý nhé!

Đan nan bằng giấy bia màu có thể tạo được những mảng hình trang trí và làm sản phẩm mỹ thuật.

47

HOẠT ĐỘNG KIẾN TẠO KIẾN THỨC - KĨ NĂNG

Cách đan nan và tạo hình ống đựng bút

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát và đọc các nội dung trong SGK để nhận biết cách đan nan và tạo hình ống đựng bút.

Gợi ý cách tổ chức:

- Cho HS quan sát hình minh họa trong SGK (trang 47) và thảo luận để nhận biết các bước tạo hình và trang trí ống đựng bút.
- Khuyến khích HS nhắc lại và ghi nhớ các bước tạo hình và trang trí ống đựng bút.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Để đan và tạo ống đựng bút cần bao nhiêu bước?
- Làm thế nào để có các màu xen kẽ nhau trên sản phẩm?
- Hình tròn làm đáy ống bút được cắt khi nào?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Đan nan bằng giấy bia màu có thể tạo được những mảng hình trang trí và làm sản phẩm mỹ thuật.

H23 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Tạo hình và trang trí ống đựng bút

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS lựa chọn và cắt giấy bìa màu để đan nan làm thân ống bút theo ý thích. Hỗ trợ HS kĩ thuật đan và thực hiện sản phẩm.

Gợi ý cách tổ chức:

- Khuyến khích HS chọn màu giấy yêu thích phù hợp với góc học tập của mình.
- Yêu cầu HS làm theo thứ tự các bước được học.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em sẽ chọn giấy bìa màu nào làm thân ống đựng bút?
- Em muốn làm ống đựng bút cao hay thấp?
- Cắt giấy có các chiều như thế nào để có miệng ống đựng bút to hơn?
- Nan đan trên thân ống đựng bút của em có kích thước như thế nào?
- Em chọn nan màu nào để đan trang trí cho ống đựng bút?
- ...?

Lưu ý: Tờ giấy, bìa màu để cắt các nan làm thân ống đựng bút nên có chiều dài gấp 2 lần chiều rộng.

H24 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS trưng bày sản phẩm thành các gian hàng và sắm vai người bán hàng để giới thiệu về hình dáng, cách thức trang trí và công dụng của sản phẩm các em đã thực hiện.

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS trưng bày sản phẩm theo nhóm. Nên phân chia các nhóm sản phẩm theo tỉ lệ to, nhỏ để tiện cho việc giới thiệu.

Tạo hình và trang trí ống đựng bút

- Tham khảo một số sản phẩm đan nan trong cuộc sống để có thêm ý tưởng sáng tạo.
- Lựa chọn giấy bìa có màu sắc và độ cứng phù hợp. Tạo hình và trang trí ống đựng bút theo ý thích.

Lưu ý: Nên đan kết các nan với nhau và dán cố định trước khi cuộn thành ống.

Ảnh 1, 2: Người Shutterstock.com
Ảnh 3, 4, 5: Tuấn Cường

48

- Khuyến khích HS sắm vai người bán hàng, khách hàng để trao đổi các thông tin về sản phẩm.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Sản phẩm nào tốt nhất trong cửa hàng?
- Sản phẩm nào được trang trí nhiều màu sắc?
- Sản phẩm nào được đan chắc chắn, cẩn thận?
- Sản phẩm nào phù hợp để làm quà tặng?
- ...?

Trung bày sản phẩm và chia sẻ

Chia sẻ cảm nhận của em về:

- Sản phẩm yêu thích.
- Cách phối màu và trang trí trên sản phẩm.
- Kỹ thuật đan nân.
- Em sẽ điều chỉnh thế nào để sản phẩm hoàn thiện hơn?

Tim hiểu một số sản phẩm đan nân trong cuộc sống

Quan sát hình và kể tên các đồ vật được làm bằng cách đan nân.

Nguồn: shutterstock.com

Em thấy đây?

Có nhiều vật dụng trong cuộc sống được tạo hình và trang trí bằng cách đan nân từ các vật liệu tự nhiên (mây, tre, lá,...). Sử dụng các sản phẩm từ thiên nhiên là góp phần bảo vệ môi trường.

49

HĐ5 VẬN DỤNG - PHÁT TRIỂN

Tim hiểu một số sản phẩm đan nân trong cuộc sống

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS xem hình ảnh về sản phẩm được làm từ cách đan mây, tre để nhận biết về đẹp của một nghề thủ công truyền thống của Việt Nam.

Gợi ý cách tổ chức:

Cho HS xem hình ảnh hoặc video về các sản phẩm và hoạt động đan mây, tre của cha ông ta để nhận biết thêm nét đẹp của một ngành nghề thủ công rất cần được duy trì và phát triển ở Việt Nam.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em nhìn thấy sản phẩm được thực hiện bằng cách đan nân ở những đâu?
- Sản phẩm từ đan nân đem lại những lợi ích gì?
- Em sẽ làm gì để mọi người nhận thức được việc sử dụng sản phẩm từ mây, tre đan là góp phần bảo vệ môi trường?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Có rất nhiều vật dụng trong cuộc sống được tạo hình và trang trí bằng cách đan nân từ các vật liệu tự nhiên (mây, tre, lá,...). Sử dụng các sản phẩm từ thiên nhiên là góp phần bảo vệ môi trường.

CHỦ ĐỀ

KHU VƯỜN NHỎ

BÀI 1

Cây trong vườn (2 tiết)

[HĐ] KHÁM PHÁ

Khám phá hình khối, màu sắc của mô hình cây

Nhiệm vụ của GV:

- Tạo cơ hội cho HS quan sát và tiếp xúc với những mô hình cây dạng khối 3D được tạo hình và trang trí từ bìa, giấy màu và các vật liệu khác.
- Khuyến khích các em thảo luận để nhận biết màu sắc, các hình khối và vật liệu tạo mô hình cây.

Gợi ý cách tổ chức:

- Cho HS xem và tiếp xúc với những mô hình cây dạng khối 3D được tạo hình và trang trí từ bìa, giấy màu và các vật liệu khác.
- Nếu câu hỏi, khuyến khích các em thảo luận và chia sẻ cảm nhận về các hình, khối, màu sắc và vật liệu tạo mô hình cây.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Mô hình cây được tạo ra từ những hình, khối nào?
- Những hình, khối đó có màu sắc như thế nào?
- Những vật liệu nào được sử dụng để tạo mô hình cây đó?
- ...?

CHUẨN BỊ

- HS: Giấy, bìa màu, tạp chí cũ, kéo, bút chì, hồ dán, lõi cuộn giấy vệ sinh,...
- GV: Sản phẩm minh họa; hình ảnh/video về một số loài cây.

CHỦ ĐỀ

KHU VƯỜN NHỎ

BÀI 1

Cây trong vườn

Dụng cụ cần dùng

Khám phá hình khối, màu sắc của mô hình cây

Em hãy quan sát và chia sẻ:

- Màu sắc của cây.
- Các hình, khối có trong mỗi mô hình cây.
- Vật liệu tạo mô hình cây.

Sản phẩm nghệ thuật của học sinh

1. Nguyễn Hà
2. Trần Lê
3. Từ Quỳnh

Chức năng: giấy màu, bìa màu, hồ dán

50

Lưu ý: Mô hình cây có thân thường được tạo ra từ khối trụ; tán cây được làm với các dạng hình khối khác nhau.

MỤC TIÊU:

- ▶ **Nêu được cách kết hợp các chất liệu và hình thức mỹ thuật để thể hiện hình ảnh trong cuộc sống.**
- ▶ **Tạo được sản phẩm mỹ thuật 2D, 3D bằng vật liệu tự nhiên và vật liệu tái sử dụng.**
- ▶ **Chỉ ra được hình ảnh trọng tâm và bề mặt chất liệu của sản phẩm mỹ thuật.**
- ▶ **Chia sẻ được vẻ đẹp của thiên nhiên trong cuộc sống và trong sản phẩm mỹ thuật.**

MỤC TIÊU:

- ▶ **Chỉ ra được cách cắt, ghép các hình khối khác nhau tạo sản phẩm mỹ thuật.**
- ▶ **Tạo được mô hình cây (3D) từ giấy, bìa và các vật liệu khác nhau.**
- ▶ **Chia sẻ được cảm nhận về chất bề mặt vật liệu và sự tương phản của khối trong sản phẩm mỹ thuật.**
- ▶ **Nhận biết được vai trò của cây xanh trong cuộc sống. Có ý thức chăm sóc và bảo vệ cây.**

MỤC TIÊU:

- ▶ **Nêu được cách kết hợp các chất liệu và hình thức mỹ thuật để thể hiện hình ảnh trong cuộc sống.**
- ▶ **Tạo được sản phẩm mỹ thuật 2D, 3D bằng vật liệu tự nhiên và vật liệu tái sử dụng.**
- ▶ **Chỉ ra được hình ảnh trọng tâm và bề mặt chất liệu của sản phẩm mỹ thuật.**
- ▶ **Chia sẻ được vẻ đẹp của thiên nhiên trong cuộc sống và trong sản phẩm mỹ thuật.**

Cách tạo mô hình cây

Quan sát và chỉ ra cách tạo mô hình cây theo gợi ý dưới đây:

1. Cuộn giấy bìa, dán thành khối trụ tạo thân cây.
2. Gấp đôi tờ giấy màu, vẽ và cắt tạo hình tán lá.
3. Ghép phần thân và phần tán lá tạo mô hình cây.
4. Trang trí thêm cho mô hình cây sinh động.

Bạn nhớ nhé!

Kết hợp các hình khối đa dạng từ giấy bìa màu có thể tạo được mô hình cây đơn giản.

51

[H2] KIẾN TẠO KIẾN THỨC - KĨ NĂNG

Cách tạo mô hình cây

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS tìm hiểu và ghi nhớ cách tạo mô hình cây dạng khối 3D.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình minh họa trong SGK (trang 51).
- Gợi ý cho HS thảo luận, trả lời câu hỏi để nhận biết các bước tạo mô hình cây.
- Khuyến khích HS nhắc lại và ghi nhớ các bước tạo mô hình cây.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em cần chuẩn bị những vật liệu và dụng cụ gì để tạo mô hình cây?
- Cách tạo thân, tán, lá của mô hình cây như thế nào?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Kết hợp các hình khối đa dạng từ giấy bìa màu có thể tạo được mô hình cây đơn giản.

HĐ3 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Tạo hình và trang trí mô hình cây

Nhiệm vụ của GV:

Yêu cầu HS quan sát hoặc nhớ lại hình, khối, màu sắc của loài cây mình yêu thích để có ý tưởng sáng tạo mô hình cây. Lựa chọn vật liệu phù hợp và tạo mô hình cây theo ý thích.

Gợi ý cách tổ chức:

- Tạo cơ hội cho HS chia sẻ về các loài cây đã biết; khơi gợi để HS thảo luận về hình, khối, màu sắc của loài cây sẽ tạo hình (thân, tán, lá, hoa, quả,...).
- Gợi ý để HS hình dung được vẽ loài cây yêu thích trước khi tạo sản phẩm. Cho HS tham khảo một số cách tạo hình cây để có thêm ý tưởng sáng tạo.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Loài cây nào em yêu thích và lựa chọn thể hiện?
- Cây đó sẽ có hình dáng chung và các bộ phận như thế nào?
- Thân cây có thể tạo từ hình khối cơ bản nào? Em sử dụng vật liệu, màu sắc nào để tạo hình thân cây?
- Tán lá cây có hình khối, màu sắc như thế nào?
- Lá cây được tạo hình và có màu sắc như thế nào?
- ...?

- Khuyến khích HS chủ động lựa chọn vật liệu có màu sắc phù hợp để tạo hình và trang trí mô hình cây.
- Hỗ trợ HS kĩ thuật và các thao tác trong quá trình thực hiện.

Lưu ý: Có thể tạo mô hình cây bằng các loại vật liệu khác nhau.

Tạo hình và trang trí mô hình cây

- Quan sát hình, khối, màu sắc cây xung quanh hoặc nhớ lại hình cây em yêu thích.
- Lựa chọn vật liệu phù hợp tạo mô hình cây theo ý thích.

Tham khảo một số cách tạo mô hình cây để có thêm ý tưởng.

Lưu ý: Có thể tạo mô hình cây bằng các loại vật liệu khác nhau.

Ảnh từ: 1. c.Người chụp ảnh
2. T. T. 3. Hồng Ngọc - 10 Nguyễn

HĐ4 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS trưng bày sản phẩm và hướng dẫn các em chia sẻ cảm nhận về mô hình cây yêu thích.

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS trưng bày sản phẩm.
- Khơi gợi để HS nêu cảm nhận về mô hình cây yêu thích.
- Nhận xét, đánh giá các sản phẩm của HS. Chỉ ra cho HS những sản phẩm có tính sáng tạo, hình thức độc đáo, kĩ thuật thể hiện khéo léo. Gợi ý cách điều chỉnh để sản phẩm hoàn thiện hơn.

Trung bày sản phẩm và chia sẻ

- Chia sẻ cảm nhận của em về:
 - Mô hình cây yêu thích.
 - Hình, khối, màu sắc có trong mô hình cây.
 - Các hình, khối tương phản trong mô hình cây.
 - Kĩ thuật thể hiện.
- Em sẽ điều chỉnh phần nào để mô hình cây hoàn thiện hơn?

Tạo mô hình khu vườn nhỏ

- Cùng bạn sắp xếp các mô hình cây thành một khu vườn chung.
- Liên tưởng vườn cây trong tự nhiên để tạo thêm cảnh vật cho mô hình sinh động hơn.

1

Nguồn: Hùng Ngọc

Bạn thấy đây!

Cây trong tự nhiên có nhiều hình, khối, màu sắc khác nhau và là nguồn cung cấp ô-xi cho cuộc sống của chúng ta nên cần chăm sóc, bảo vệ cây.

53

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Mô hình cây của em được thực hiện như thế nào?
- Em yêu thích mô hình cây nào của các bạn?
- Hình, khối, màu sắc trong mô hình cây đó như thế nào?
- Điểm nào tạo nên sự độc đáo và hấp dẫn cho sản phẩm đó (cách thức tạo hình sản phẩm, màu sắc, vật liệu, tỉ lệ cân đối,...)?
- Sự tương phản thể hiện ở các khối trong mô hình cây như thế nào?
- Cách tạo bề mặt của các bộ phận cây gợi cho em cảm giác gì?
- Em có ý tưởng gì về cách điều chỉnh cho sản phẩm đẹp và hoàn thiện hơn?
- ...?

HDS VẬN DỤNG - PHÁT TRIỂN

Tạo mô hình khu vườn nhỏ

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS sắp xếp các mô hình cây của mỗi cá nhân tạo thành khu vườn chung theo nhóm. Yêu cầu HS liên tưởng tới vườn cây trong tự nhiên để tạo thêm cảnh vật cho mô hình sinh động hơn.

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS sắp xếp các mô hình cây tạo nhịp điệu giữa các hình khối tương phản trong tổng thể chung của mô hình khu vườn.
- Nêu câu hỏi để HS thảo luận.
- Gợi mở để HS nhận thức được vai trò của cây xanh trong cuộc sống, từ đó có ý thức giữ gìn và bảo vệ môi trường tự nhiên.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Trong mô hình khu vườn của nhóm, em biết những loài cây nào?
- Các bộ phận của loài cây đó được làm từ những hình, khối, màu sắc và vật liệu gì?
- Các mô hình cây được sắp xếp như thế nào?
- Em có thể vận dụng cách thức tạo mô hình cây để làm sản phẩm nào khác trong cuộc sống?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Cây trong tự nhiên có nhiều hình, khối, màu sắc khác nhau và là nguồn cung cấp ô-xi cho cuộc sống của chúng ta nên cần chăm sóc, bảo vệ cây.

BÀI 2

Những sinh vật nhỏ trong vườn (2 tiết)

CHUẨN BỊ

- HS: Bút, màu goat, vật liệu phù hợp để in,...
- GV: Sản phẩm minh họa; hình ảnh/video về một số loài côn trùng.

[HĐ] KHÁM PHÁ

Khám phá hình in côn trùng

Nhiệm vụ của GV:

- Tạo cơ hội cho HS quan sát hình in để tìm hiểu về một số loài côn trùng.
- Tổ chức cho HS thảo luận để nhận biết hình dáng, màu sắc và hình thức tạo hình côn trùng.

Gợi ý cách tổ chức:

- Cho HS xem một số hình in côn trùng do GV chuẩn bị và hình trong SGK (trang 54).
- Nêu câu hỏi, khuyến khích HS chia sẻ cảm nhận về hình dáng, màu sắc và hình thức tạo hình của mỗi con côn trùng. Có thể động viên HS giới thiệu thêm những loài côn trùng khác.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Tên của những loài côn trùng trong hình minh họa là gì?
- Em thích loài côn trùng nào? Vì sao?
- Loài côn trùng đó có hình dáng, màu sắc như thế nào?
- Hình thức tạo hình côn trùng đó như thế nào?
- Em có thể giới thiệu thêm về con côn trùng nào khác mà em biết?
-?

BÀI 2

Những sinh vật nhỏ trong vườn

Dụng cụ cần dùng

Khám phá hình in côn trùng

Em hãy quan sát hình và chia sẻ:

- Tên của các con côn trùng.
- Hình dáng, màu sắc của mỗi con côn trùng.
- Hình thức tạo hình côn trùng.

Nguyễn Ngọc Thị Nhung

54

MỤC TIÊU:

- Nêu được đặc điểm về hình dáng, màu sắc của một số loài côn trùng thường gặp trong tự nhiên và cách tạo hình chúng bằng kĩ thuật in đơn giản.
- Tạo hình và trang trí được con côn trùng bằng cách in.
- Chỉ ra được sự cân đối, hài hoà về tỉ lệ hình, màu, chất liệu in trong sản phẩm.
- Hiểu và thêm yêu vẻ đẹp, sự đa dạng của những sinh vật nhỏ quen thuộc trong thiên nhiên.

Cách tạo hình côn trùng bằng hình thức in

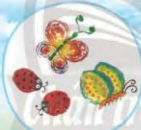
Quan sát và chỉ ra cách tạo hình in côn trùng theo gợi ý dưới đây:

1. Tìm chọn vật liệu có thể tạo khuôn in phù hợp với hình côn trùng.

2. Chọn màu yêu thích quét lên khuôn và in hình lên giấy.

3. Vẽ hoặc in thêm chi tiết để làm rõ đặc điểm của côn trùng.

Lưu ý nhé!

Từ các vật liệu, màu sắc khác nhau có thể tạo được hình in côn trùng yêu thích.

55

HOẠT ĐỘNG KIẾN TẠO KIẾN THỨC - KĨ NĂNG Cách tạo hình côn trùng bằng hình thức in

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát, tìm hiểu và ghi nhớ cách tạo hình côn trùng bằng hình thức in.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình ảnh trong SGK (trang 59).
- Gợi ý cho HS chia sẻ, thảo luận, trả lời câu hỏi để nhận biết và ghi nhớ các bước tạo hình côn trùng bằng hình thức in.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Có thể tạo hình côn trùng bằng những hình thức nào?
- Những vật liệu và dụng cụ nào có thể sử dụng để in côn trùng?
- Nêu các bước để tạo hình con côn trùng bằng hình thức in.
- Có những cách nào để làm rõ đặc điểm của côn trùng trong hình in?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Từ các vật liệu, màu sắc khác nhau có thể tạo được hình in côn trùng yêu thích.

(HD3) LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Tạo hình côn trùng yêu thích bằng cách in

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS xác định loài côn trùng mình sẽ thực hành in bằng cách hình dung, nhớ lại hình dáng, màu sắc của con côn trùng và vật liệu dùng để in.

Gợi ý cách tổ chức:

- Tạo cơ hội cho HS chia sẻ về các loài côn trùng đã biết. Khởi gợi để HS thảo luận về hình dáng, màu sắc của con côn trùng và vật liệu dùng để in.
- Gợi ý để HS lựa chọn vật liệu, màu sắc phù hợp để tạo hình in côn trùng.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em lựa chọn loài côn trùng nào để tạo hình in và trang trí?
- Con côn trùng đó có hình dáng chung và các bộ phận như thế nào?
- Hình dáng côn trùng đó có thể được tạo từ hình cơ bản nào?
- Có thể tạo hình và trang trí con côn trùng đó bằng kĩ thuật, vật liệu in và màu sắc như thế nào?
- ...?

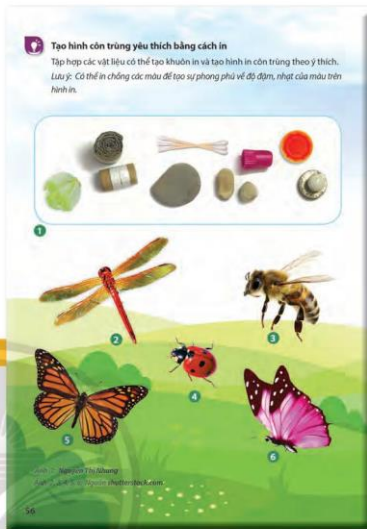
- Khuyến khích HS chủ động lựa chọn vật liệu tạo khuôn in phù hợp để tạo hình và trang trí con côn trùng.
- Hỗ trợ, hướng dẫn HS kĩ thuật và các thao tác trong quá trình thực hiện.

(HD4) PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS trưng bày sản phẩm và hướng dẫn các em chia sẻ cảm nhận về hình in côn trùng yêu thích, cách kết hợp hình, màu trong sản phẩm, kĩ thuật in và nêu cách điều chỉnh để sản phẩm đẹp, sinh động hơn.

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS trưng bày sản phẩm.
- Khởi gợi để HS nêu cảm nhận về hình in yêu thích.
- Nhận xét, đánh giá các sản phẩm của HS. Chỉ ra cho HS những sản phẩm có tính sáng tạo, hình thức độc đáo, kĩ thuật thể hiện khéo léo. Gợi ý cách điều chỉnh để sản phẩm hoàn thiện hơn.

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Chia sẻ cảm nhận của em về:

- Hình in côn trùng yêu thích.
- Cách kết hợp hình, màu trong sản phẩm.
- Kỹ thuật in.

Em sẽ điều chỉnh chấm, nét, màu như thế nào để sản phẩm đẹp, sinh động hơn?

Tìm hiểu hình côn trùng được ứng dụng trong đời sống

Quan sát và nêu cảm nhận về nét đẹp của các hình côn trùng trong sản phẩm.

Nguồn: shutterstock.com

Em thấy đây!

Côn trùng trong tự nhiên có hình dạng, màu sắc rất phong phú. Hình côn trùng thường được ứng dụng để trang trí trên các đồ dùng, vật dụng trong đời sống.

57

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Hình in côn trùng của em được thực hiện như thế nào?
- Em yêu thích hình in nào của các bạn?
- Tỷ lệ, sự cân đối, hài hoà về hình, màu của các bộ phận trong hình in côn trùng được thể hiện như thế nào?
- Em có ý tưởng gì về cách điều chỉnh cho hình in sinh động hơn?
- ...?

HĐ5 VẬN DỤNG - PHÁT TRIỂN

Tìm hiểu hình côn trùng được ứng dụng trong đời sống

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát hình do GV chuẩn bị và hình trong SGK (trang 57), nêu cảm nhận về vẻ đẹp của các hình côn trùng trên một số sản phẩm ứng dụng trong cuộc sống.

Gợi ý cách tổ chức:

- Cho HS quan sát hình minh hoạ.
- Nêu câu hỏi để HS thảo luận về nét đẹp của các hình côn trùng trong sản phẩm.
- Gợi mở để HS nhận biết thêm sự đa dạng và vai trò của các loài côn trùng trong tự nhiên.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Hình côn trùng được ứng dụng trên những sản phẩm nào?
- Em thích hình côn trùng trên sản phẩm nào nhất? Vì sao?
- Hình côn trùng đó có màu sắc, đường nét, hình trang trí như thế nào?
- Em có biết thêm ứng dụng nào khác của hình côn trùng?
- Em có thể vận dụng cách thức tạo hình côn trùng để thể hiện sản phẩm nào tương tự?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS NHẬN BIẾT:

Côn trùng trong tự nhiên có hình dạng, màu sắc rất phong phú. Hình côn trùng thường được sử dụng để trang trí các đồ dùng, vật dụng trong đời sống.

BÀI 3

Khu vườn kì diệu (2 tiết)

HĐ1 KHÁM PHÁ

Cắt hình côn trùng

Nhiệm vụ của GV:

- Hướng dẫn HS quan sát, lựa chọn và cắt hình côn trùng đã thực hiện ở bài trước hoặc hình sưu tầm được.
- Gợi ý cho HS chọn lựa hình những con côn trùng có hình dáng, kích thước đa dạng và hướng dẫn HS kĩ thuật cắt.

Gợi ý cách tổ chức:

- Cho HS lựa chọn và chia sẻ cảm nhận về hình in côn trùng đã thực hiện ở bài trước hoặc hình các em sưu tầm được.
- Hướng dẫn HS kĩ thuật cắt hình.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em lựa chọn những hình côn trùng nào để sử dụng cho bức tranh? Vì sao?
- Những con côn trùng đó có hình dáng, màu sắc như thế nào?
- Hãy giới thiệu thêm về con côn trùng khác mà em biết.
-?

CHUẨN BỊ

- HS: Bút màu, chì, tẩy, hình in côn trùng đã thực hiện ở bài học trước hoặc hình côn trùng sưu tầm,...
- GV: Các hình ảnh và sản phẩm minh họa theo nội dung bài.

MỤC TIÊU:

- ▶ Nêu được cách tưởng tượng và sáng tạo bức tranh từ hình cắt côn trùng.
- ▶ Tạo được bức tranh "Khu vườn là diệu" với hình côn trùng có sẵn.
- ▶ Chỉ ra được hình ảnh trọng tâm, sự sắp xếp hài hoà về hình và màu trong sản phẩm.
- ▶ Chia sẻ được cảm nhận về vẻ đẹp của thiên nhiên trong cuộc sống và trong tranh.

Cách tạo bức tranh với hình in côn trùng

Quan sát và chỉ ra cách tạo bức tranh với hình in côn trùng có sẵn theo gợi ý dưới đây:

1. Dán hình in côn trùng đã cắt lên giấy vẽ và tưởng tượng bức tranh về khu vườn.

2. Vẽ nét khung cảnh khu vườn.

3. Vẽ màu cho bức tranh khu vườn.

4. Dán hình in côn trùng vào tranh và hoàn thiện sản phẩm.

Lưu ý: Có thể dán thêm hình in côn trùng để bức tranh sinh động hơn.

Sản phẩm mỹ thuật của học sinh: Bảo Linh
Chức liệu mẫu vẽ

TẶNG NHỎ NHÉ!

Từ những sản phẩm mỹ thuật vẽ côn trùng có thể kết hợp với cỏ cây, hoa lá để tạo được bức tranh thiên nhiên sinh động.

59

HĐ2 KIẾN TẠO KIẾN THỨC - KĨ NĂNG Cách tạo bức tranh với hình in côn trùng

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát, tìm hiểu hình minh hoạ để chỉ ra các bước thực hiện bức tranh với hình in côn trùng có sẵn.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình ảnh trong SGK (trang 59).
- Gợi ý cho HS thảo luận và trả lời câu hỏi để nhận biết và ghi nhớ các bước thực hiện bức tranh với hình in côn trùng có sẵn.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Có mấy bước để tạo được bức tranh với hình in côn trùng có sẵn?
- Nên dán hình in côn trùng trước hay sau khi vẽ tranh? Vì sao?
- Theo em, cần chú ý điều gì nếu muốn dán thêm hình in côn trùng vào bức tranh?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Từ những sản phẩm mỹ thuật vẽ côn trùng có thể kết hợp với cỏ cây, hoa lá để tạo được bức tranh thiên nhiên sinh động.

HĐ3 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Tạo sản phẩm mỹ thuật từ hình in côn trùng

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức hỏi đáp để HS hình dung, tưởng tượng về khu vườn có côn trùng sinh sống từ hình in có sẵn ở bài học trước; đồng thời liên tưởng về hình dáng, màu sắc của cỏ cây, hoa lá, khung cảnh thiên nhiên,... trong khu vườn để có ý tưởng sáng tạo.

Gợi ý cách tổ chức:

- Tạo cơ hội cho HS chia sẻ về hình ảnh khu vườn trong thiên nhiên mà các em đã biết hoặc đã hình dung, tưởng tượng.
- Đặt câu hỏi gợi ý để HS hình dung, liên tưởng được về hình dáng, màu sắc của cỏ cây, hoa lá, côn trùng,... yêu thích trước khi tạo sản phẩm.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Khu vườn em từng biết có cảnh vật (cây cối, hoa lá, côn trùng,...) như thế nào?
- Loài cây, hoa, côn trùng nào em yêu thích và lựa chọn thể hiện trong sản phẩm?
- Em sẽ sắp xếp hình côn trùng trong sản phẩm như thế nào?
- Hình ảnh nào sẽ là hình ảnh trọng tâm trong sản phẩm?
- Những loài cây, côn trùng đó có hình dáng chung, các bộ phận, màu sắc, chất liệu,... như thế nào?
- ...?

- Hướng dẫn HS điều chỉnh cho bố cục thêm sinh động, hỗ trợ kĩ thuật và các thao tác tạo trong quá trình thực hiện.

Tạo sản phẩm mỹ thuật từ hình in côn trùng

- Từ hình in côn trùng có sẵn, tưởng tượng về khu vườn sinh sống.
- Sáng tạo sản phẩm mỹ thuật theo ý thích.

Sản phẩm mỹ thuật của học sinh:

1. Minh Thư

2. Thiên Khôi

3. Quỳnh Nhi

Chưa hết, màu nước, màu sáp, hình cắt

HĐ4 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS trưng bày sản phẩm và hướng dẫn các em chia sẻ cảm nhận về sản phẩm yêu thích.

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS trưng bày sản phẩm.
- Khơi gợi để HS nêu cảm nhận về sản phẩm yêu thích
- Nhận xét, đánh giá các sản phẩm của HS. Chỉ ra cho HS những sản phẩm có tính sáng tạo, hình thức độc đáo, kĩ thuật thể hiện khéo léo. Gợi ý các điều chỉnh để sản phẩm hoàn thiện hơn.

Trung bày sản phẩm và chia sẻ

Chia sẻ cảm nhận của em về:

- Sản phẩm yêu thích.
 - Màu sắc của cỏ cây, hoa lá và côn trùng trong sản phẩm.
 - Cách sắp xếp hình côn trùng trong sản phẩm.
- Em sẽ điều chỉnh thế nào để sản phẩm hoàn thiện hơn?

Tìm hiểu tranh minh họa của họa sĩ

Quan sát tranh minh họa sau và cho biết:

- Những con vật có trong tranh.
- Màu sắc của các con vật và cỏ cây, hoa lá.
- Hình ảnh em ấn tượng trong bức tranh.

Tranh minh họa tác phẩm
Để Mên phước lưu lại
Họa sĩ: Tệp Huy Long

Sạn thấy đây!

Vẽ đẹp của côn trùng và cỏ cây, hoa lá trong tranh giúp em cuộc sống thêm vui tươi. Chúng ta cần có ý thức chăm sóc và bảo vệ thiên nhiên.

61

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Sản phẩm mỹ thuật "Khu vườn kì diệu" của em được thực hiện như thế nào?
- Em yêu thích sản phẩm nào của các bạn?
- Cách sắp xếp hình côn trùng trong sản phẩm đó như thế nào?
- Màu sắc của cỏ cây, hoa lá, côn trùng trong sản phẩm đó như thế nào?
- Điểm nào tạo nên sự đặc đáo và hấp dẫn cho sản phẩm đó (cách thể hiện không gian, cảnh vật, màu sắc cây cỏ của hoa lá, côn trùng, chất liệu,...)?
- Em có ý tưởng gì về cách điều chỉnh để sản phẩm đẹp và hoàn thiện hơn?
- ...?

[HDS] VẬN DỤNG - PHÁT TRIỂN

Tìm hiểu tranh minh họa của họa sĩ

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát tranh minh họa trong SGK (trang 61) và thảo luận về những con vật có trong tranh; màu sắc của các con vật, cỏ cây, hoa lá và nếu cảm nhận về hình ảnh ấn tượng trong bức tranh.

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS cùng tìm hiểu, trao đổi, thảo luận về hình ảnh cây cỏ, hoa lá, côn trùng trong tranh minh họa.
- Nếu câu hỏi để HS thảo luận về hình ảnh ấn tượng trong bức tranh.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Bức tranh thể hiện khung cảnh gì?
- Trong bức tranh có những con vật nào?
- Màu sắc của các con vật và cỏ cây, hoa lá trong bức tranh được thể hiện như thế nào?
- Cách họa sĩ thể hiện hình ảnh các con vật trong tranh như thế nào?
- Em ấn tượng với hình ảnh nào trong bức tranh? Vì sao?
- Em có ý tưởng ứng dụng các hình vẽ cây cỏ, hoa lá, côn trùng vào những sản phẩm nào khác phục vụ đời sống?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Vẻ đẹp của côn trùng và cỏ cây, hoa lá trong tự nhiên giúp cuộc sống thêm vui tươi. Chúng ta cần có ý thức chăm sóc và bảo vệ thiên nhiên.

CHỦ ĐỀ

ĐÔ THỊ NGÀY NAY

BÀI 1

Mô hình nhà cao tầng (2 tiết)

[HĐ] KHÁM PHÁ

Tìm hiểu hình khối các ngôi nhà cao tầng trong cuộc sống

Nhiệm vụ của GV:

Tạo cơ hội cho HS quan sát, thảo luận để nhận biết và chỉ ra các hình khối tạo nên những ngôi nhà cao tầng.

Gợi ý cách tổ chức:

- Gợi ý để HS chia sẻ, thảo luận về hình khối ngôi nhà theo cảm nhận riêng.
- Khuyến khích HS quan sát hình do GV chuẩn bị và trong SGK (trang 62), chỉ ra sự đa dạng của các hình khối tạo nên hình dạng ngôi nhà (khối hộp chữ nhật, khối trụ, khối lập phương, khối tam giác, khối chóp).

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thấy các ngôi nhà có hình khối như thế nào?
- Hình khối nào được lặp lại ở các ngôi nhà?
- Đặc điểm riêng của mỗi ngôi nhà là gì?
- Các ngôi nhà cao tầng thường giống nhau ở những đặc điểm gì?
- ...?

CHUẨN BỊ

- HS: Giấy, bìa thủ công, tạp chí cũ, kéo, bút chì, hồ dán, ...
- GV: Sản phẩm minh họa; hình ảnh/ video về các mô hình nhà cao tầng.

CHỦ ĐỀ

ĐÔ THỊ NGÀY NAY

BÀI 1

Mô hình nhà cao tầng

Dụng cụ cần dùng

GO

Tìm hiểu hình khối các ngôi nhà cao tầng trong cuộc sống

Em hãy quan sát và cho biết:

- Các hình khối tạo thành ngôi nhà.
- Chỉ tiết tạo nên sự khác biệt giữa các ngôi nhà.

Những ngôi nhà cao tầng trong thực tế rất đa dạng, phong phú về hình khối, tỉ lệ, kiểu dáng. Mỗi ngôi nhà cũng có thể được kết hợp từ nhiều hình khối to, nhỏ khác nhau.

MỤC TIÊU:

- Nêu được cách kết hợp đường hướng của nét, hình, khối và màu sắc tạo sản phẩm mỹ thuật.
- Tạo và trang trí được sản phẩm mỹ thuật 2D, 3D bằng giấy, cắt giấy, bìa màu.
- Chỉ ra được sự tương phản, nhịp điệu và cảm giác về sự chuyển động của hình, khối trong sản phẩm mỹ thuật.
- Chia sẻ được cảm nhận về vẻ đẹp của hình khối, màu sắc trong sản phẩm mỹ thuật và trong cuộc sống.

MỤC TIÊU:

- Nhận ra được sự đa dạng của các hình khối khi kết hợp với nhau tạo thành ngôi nhà cao tầng.
- Tạo được mô hình nhà cao tầng từ các hình khối bằng cách gấp, cắt giấy, bìa màu.
- Chỉ ra được sự tương phản của hình khối trong tự nhiên và trong sản phẩm mỹ thuật.
- Chia sẻ được cảm nhận về nhịp điệu của hình khối, màu sắc và cách trang trí mô hình ngôi nhà.

MỤC TIÊU:

- Nêu được cách kết hợp đường hướng của nét, hình, khối và màu sắc tạo sản phẩm mỹ thuật.
- Tạo và trang trí được sản phẩm mỹ thuật 2D, 3D bằng giấy bìa màu.
- Chỉ ra được sự tương phản, nhịp điệu và cảm giác về sự chuyển động của hình, khối trong sản phẩm mỹ thuật.
- Chia sẻ được cảm nhận về vẻ đẹp của hình khối, màu sắc trong sản phẩm mỹ thuật và trong cuộc sống.

Cách tạo mô hình nhà cao tầng từ khối cơ bản

Quan sát và chỉ ra cách tạo mô hình nhà cao tầng theo gợi ý dưới đây:

1. Gấp giấy tạo khối mô hình ngôi nhà.

2. Trang trí thêm chi tiết cho mô hình ngôi nhà.

3. Tạo các bộ phận thể hiện đặc điểm riêng và hoàn thiện mô hình ngôi nhà.

Lưu ý: Có thể vẽ trang trí các bộ phận của ngôi nhà trước khi tạo mô hình ngôi nhà.

Chú ý nhỏ!

Từ các hình khối cơ bản, có thể kết hợp vẽ và trang trí tạo được mô hình ngôi nhà.

63

Lưu ý: Có thể vẽ hoặc cắt, dán trang trí các ô cửa, đặc điểm mô hình nhà cao tầng trước khi gấp và dán khối nhà.

HĐ2 KIẾN TẠO KIẾN THỨC - KĨ NĂNG

Cách tạo mô hình nhà cao tầng từ khối cơ bản

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình, đọc nội dung trong SGK để nhận biết cách tạo mô hình nhà cao tầng từ các khối cơ bản bằng giấy, bìa màu.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình trong SGK (trang 63), chỉ ra các bước tạo mô hình ngôi nhà cao tầng từ khối cơ bản bằng giấy, bìa màu.
- Nêu câu hỏi gợi ý cho HS thảo luận để nhận biết các bước tạo mô hình ngôi nhà cao tầng.
- Hướng dẫn bằng thao tác mẫu hoặc gợi ý từng bước để HS quan sát, ghi nhớ.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Tạo mô hình nhà cao tầng từ giấy, bìa màu được thực hiện qua các bước như thế nào?
- Trang trí mô hình nhà cao tầng là bước thứ mấy?
- Nếu tạo mô hình nhà cao tầng từ khối hộp có sẵn, em sẽ làm thế nào?
-?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Từ các hình khối cơ bản, có thể kết hợp vẽ và trang trí tạo được mô hình ngôi nhà.

HĐ3 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Tạo mô hình nhà cao tầng yêu thích

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn, gợi mở cho HS hình dung về chất liệu, hình dáng, màu sắc, đặc điểm ngôi nhà để có ý tưởng tạo mô hình nhà cao tầng theo ý thích.

Gợi ý cách tổ chức:

- Khuyến khích HS chia sẻ về đặc điểm hình khối, màu sắc, tỉ lệ mô hình ngôi nhà cao tầng em sẽ làm.
- Khởi gợi để HS nhớ lại và thực hiện theo các bước đã học.
- Nếu câu hỏi gợi ý để HS hình dung được về ngôi nhà cao tầng mà em yêu thích trước khi tạo sản phẩm theo ý tưởng.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Ngôi nhà em sẽ tạo mô hình có bao nhiêu tầng?
- Em muốn tạo mô hình nhà với hình khối nào?
- Ngôi nhà em sẽ tạo cần mấy hình khối?
- Em sẽ lựa chọn vật liệu, màu sắc nào để tạo và trang trí mô hình nhà?
- Mô hình nhà có đặc điểm nào đáng chú ý?
- Em sẽ tạo các bộ phận của mô hình nhà bằng cách vẽ hay cắt, dán?
- ...?

- Khuyến khích HS lựa chọn giấy, bìa màu phù hợp với hình khối, đặc điểm ngôi nhà để tạo hình và trang trí.
- Hỗ trợ HS về kĩ thuật và các thao tác gấp, dán tạo khối nhà cao tầng nếu cần.

Lưu ý: Có thể sử dụng vỏ hộp đã qua sử dụng để tạo mô hình ngôi nhà.

Tạo mô hình nhà cao tầng yêu thích

- Xác định hình khối của mô hình ngôi nhà cao tầng em sẽ làm.
- Chọn vật liệu, tạo hình khối phù hợp với ý tưởng về mô hình ngôi nhà.
- Vẽ và trang trí mô hình nhà cao tầng theo ý thích.
- Tham khảo một số cách gấp hình khối cơ bản.

Lưu ý: Có thể dùng vỏ hộp đã qua sử dụng để tạo mô hình ngôi nhà.

Cách tạo khối tam giác

Cách tạo khối trụ

Cách tạo khối chóp

Nguồn: Văn Thuận

64

HĐ4 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS trưng bày sản phẩm thảo luận và chia sẻ về mô hình nhà cao tầng, về hình khối, màu sắc, sự tương phản và cách trang trí, kĩ thuật cắt, gấp mô hình nhà.

Gợi ý cách tổ chức:

- Khuyến khích HS:
 - + Nếu cảm nhận về hình khối, đặc điểm, màu sắc, cách tạo mô hình nhà mình yêu thích.
 - + Chỉ ra các hình khối có sự tương phản, lặp lại và tỉ lệ giữa các hình khối đó.
- Nếu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận.

Trung bày sản phẩm và chia sẻ

Chia sẻ cảm nhận của em về:

- Mô hình ngôi nhà yêu thích.
 - Điểm em ấn tượng trong mô hình ngôi nhà.
 - Tỉ lệ giữa các hình khối trong mô hình ngôi nhà.
 - Sự tương phản, lặp lại của hình, màu trong mô hình ngôi nhà.
- Em sẽ điều chỉnh thế nào để mô hình ngôi nhà hoàn thiện hơn?

Tạo mô hình khu nhà cao tầng

- Cùng bạn kết hợp các mô hình ngôi nhà cao tầng tạo thành khu đô thị, chung cư.
- Chia sẻ những điều em biết về cuộc sống và nét văn hoá ở mỗi khu dân cư.

Sản phẩm nghệ thuật của nhóm học sinh:

1. Trường Tiểu học Lê Văn Tám, TP. Hồ Chí Minh
2. Trường Tiểu học Nam Hà, TP. Hải Phòng
3. Trường Tiểu học Nguyễn Công Trứ, TP. Hải Phòng

Bạn thấy đây!

Nhịp điệu của hình khối, màu sắc trong các khu nhà tạo vẻ đẹp và sự hấp dẫn cho không gian sống.

65

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thích mô hình nhà cao tầng nào? Vì sao?
- Mô hình ngôi nhà đó được tạo từ hình khối gì?
- Mô hình ngôi nhà đó có hình khối nào được lặp lại hoặc tương phản với nhau?
- Màu sắc, cách trang trí của mô hình ngôi nhà đó có điểm gì đặc biệt?
- Mô hình ngôi nhà nào có nhiều khối?
- Mô hình ngôi nhà nào có kĩ thuật cắt, gấp và trang trí đẹp mắt?
- Em có ý tưởng gì để điều chỉnh mô hình nhà của mình hoặc của bạn hoàn thiện hơn?
- ...?

- Chỉ ra cho HS nhận biết những sản phẩm có kĩ thuật cắt, gấp hình khối và trang trí ngôi nhà đẹp, độc đáo.
- Gợi ý cách điều chỉnh để sản phẩm hoàn thiện hơn.

[HDS] VẬN DỤNG - PHÁT TRIỂN

Tạo mô hình khu nhà cao tầng

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn cho HS cùng với bạn kết hợp các mô hình nhà cao tầng tạo thành mô hình khu nhà chung và chia sẻ những điều em biết về cuộc sống và nét văn hoá ở mỗi khu dân cư.

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS:
 - + Cùng bạn kết hợp các mô hình nhà cao tầng tạo thành khu đô thị, khu dân cư.
 - + Chia sẻ những điều em biết về cuộc sống và nét văn hoá ở khu dân cư.
- Gợi mở để HS thảo luận và đưa ra ý tưởng về những cảnh vật cần có ở mỗi khu nhà cao tầng trong thực tế.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em biết khu nhà cao tầng hay khu chung cư nào trong thực tế?
- Em có ấn tượng gì về khu nhà đó?
- Em có cảm nhận gì về cuộc sống, nét văn hoá ở mỗi khu dân cư?
- Hình khối của các ngôi nhà trong thực tế và mô hình sản phẩm giống và khác nhau như thế nào?
- Em sẽ sử dụng mô hình nhà cao tầng để làm gì?
- ...?

Lưu ý: Có thể kết hợp các mô hình nhà cao tầng tạo thành một khu phố để chia sẻ và thể hiện ước mơ trở thành kiến trúc sư.

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Nhịp điệu của hình khối, màu sắc trong các khu nhà tạo vẻ đẹp và sự hấp dẫn cho không gian sống.

BÀI 2

Khu vui chơi của chúng em

(2 tiết)

(HĐ) KHÁM PHÁ

Khám phá khu vui chơi

Nhiệm vụ của GV:

Tạo cơ hội cho HS quan sát hình ảnh một số khu vui chơi để thảo luận về hình dáng, màu sắc của những dụng cụ, thiết bị vui chơi có trong đó.

Gợi ý cách tổ chức:

- Khuyến khích HS quan sát hình do GV chuẩn bị và trong SGK (trang 66), chỉ ra những hình khối, màu sắc tạo nên dụng cụ, thiết bị trong khu vui chơi (hình, khối hộp chữ nhật, khối trụ, khối tam giác,...).
- Nếu câu hỏi ý để HS chia sẻ, thảo luận về hình, khối của dụng cụ, thiết bị vui chơi theo cảm nhận riêng.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Những thiết bị, dụng cụ nào thường có trong các khu vui chơi?
- Những thiết bị, dụng cụ ở khu vui chơi có hình, khối, màu sắc và kích thước như thế nào?
- Hình, khối nào được lặp lại ở dụng cụ, thiết bị vui chơi?
- Mỗi dụng cụ, thiết bị vui chơi có đặc điểm riêng nào?
- Những dụng cụ, thiết bị vui chơi thường có đặc điểm gì giống nhau?
- Những dụng cụ, thiết bị vui chơi thường được tạo ra từ vật liệu gì?
-?

CHUẨN BỊ

- ▶ HS: Giấy, bìa thủ công, tạp chí cũ, kéo, bút chì, hồ dán,...
- ▶ GV: Sản phẩm minh họa; hình ảnh/ video về các sản phẩm khu vui chơi.

Những dụng cụ, thiết bị vui chơi trong thực tế rất đa dạng, phong phú về hình, khối, tỉ lệ, màu sắc, kiểu dáng. Mỗi dụng cụ, thiết bị vui chơi có thể được kết hợp từ nhiều hình, khối, màu sắc và vật liệu khác nhau.

MỤC TIÊU:

- ▶ Nêu được cách kết hợp hài hòa các hình, khối, màu sắc, vật liệu tạo sản phẩm mỹ thuật.
- ▶ Tạo được mô hình khu vui chơi bằng cách cắt, gấp giấy, bìa màu.
- ▶ Chỉ ra được sự tương phản của hình, khối, màu sắc trong sản phẩm mỹ thuật.
- ▶ Chia sẻ được ý nghĩa của khu vui chơi trong hiện tại và tương lai.

Cách tạo mô hình khu vui chơi

Quan sát và chỉ ra cách tạo mô hình khu vui chơi theo gợi ý dưới đây:

1. Lựa chọn giấy, bìa màu tạo khối cơ bản của mô hình dụng cụ, thiết bị vui chơi.

2. Kết hợp các hình khối, vật liệu tạo mô hình dụng cụ, thiết bị vui chơi.

3. Trang trí hoàn thiện mô hình dụng cụ, thiết bị vui chơi.

4. Sắp xếp hoàn thiện mô hình khu vui chơi.

Nguyễn Văn Thuận

Lưu ý!

Kết hợp đường hướng của hình, khối, màu sắc khác nhau có thể tạo được mô hình khu vui chơi.

67

Lưu ý: Có thể sử dụng tạp chí, giấy bìa, vỏ hộp,... để gấp, dán và trang trí tạo mô hình khu vui chơi.

- Khuyến khích HS nhắc lại và ghi nhớ cách tạo mô hình khu vui chơi bằng cách cắt, gấp và trang trí giấy, bìa màu.

HĐ2 KIẾN TẠO KIẾN THỨC - KĨ NĂNG

Cách tạo mô hình khu vui chơi

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát hình minh họa và đọc nội dung trong SGK để nhận biết cách tạo mô hình khu vui chơi bằng giấy, bìa màu.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình trong SGK (trang 67), chỉ ra các bước tạo mô hình khu vui chơi từ các hình, khối, bằng giấy, bìa màu.
- Nêu câu hỏi gợi ý cho HS thảo luận để nhận biết các bước tạo mô hình khu vui chơi bằng cách cắt, gấp và trang trí từ giấy, bìa màu.
- Hướng dẫn bằng thao tác mẫu hoặc gợi ý từng bước để HS quan sát, ghi nhớ.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Tạo mô hình khu vui chơi từ giấy, bìa màu được thực hiện qua các bước như thế nào?
- Tạo và trang trí mô hình khu vui chơi cần có các hình, khối, màu sắc như thế nào?
- Vật liệu đã qua sử dụng nào có thể dùng để tạo mô hình khu vui chơi?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Kết hợp đường hướng của hình, khối, màu sắc khác nhau có thể tạo được mô hình khu vui chơi.

H23 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Tạo mô hình khu vui chơi

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS xác định chất liệu, hình dáng, màu sắc, đặc điểm của những thiết bị, dụng cụ trong khu vui chơi để có ý tưởng tạo mô hình theo ý thích.

Gợi ý cách tổ chức:

- Khuyến khích HS chia sẻ về đặc điểm của hình, khối, màu sắc, tỉ lệ trong mô hình dụng cụ, thiết bị vui chơi em sẽ làm.
- Khởi gợi để HS nhớ lại và thực hiện theo các bước đã học.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em muốn tạo dụng cụ, thiết bị vui chơi có hình khối nào?
- Dụng cụ, thiết bị vui chơi em tạo cần bao nhiêu hình khối?
- Màu sắc nào phù hợp với dụng cụ, thiết bị vui chơi em thể hiện?
- Em sẽ tạo các bộ phận của mô hình khu vui chơi bằng cách cắt, dán giấy, bìa màu hay sử dụng các vỏ hộp?
- Em sẽ lựa chọn vật liệu gì để trang trí cho mô hình khu vui chơi thêm sinh động?
- ...?

- Khuyến khích HS lựa chọn giấy, bìa màu phù hợp với hình khối, đặc điểm dụng cụ, thiết bị vui chơi để tạo hình và trang trí.
- Hỗ trợ các em kĩ thuật và các thao tác cắt, gấp, dán tạo hình khối dụng cụ, thiết bị vui chơi khi cần.

Lưu ý: Nên chọn vật liệu có màu sắc tươi sáng để tạo dụng cụ, thiết bị vui chơi.

Tạo mô hình khu vui chơi

- Thảo luận nhóm và xác định dụng cụ, thiết bị vui chơi cần có.
- Chọn vật liệu có màu sắc phù hợp tạo mô hình dụng cụ, thiết bị vui chơi và tạo các hình khối có trong trò chơi em yêu thích.
- Tham khảo một số mô hình sau để có thêm ý tưởng sáng tạo.

Lưu ý: Có thể tạo mô hình dụng cụ, thiết bị vui chơi từ hình, khối của các vật đã qua sử dụng.

Mình họa: Văn Thuận

68

H24 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS trưng bày mô hình khu vui chơi để thảo luận và chia sẻ về các hình khối, màu sắc và kĩ thuật tạo hình dụng cụ, thiết bị vui chơi.

Gợi ý cách tổ chức:

- Khuyến khích HS:
 - + Nêu cảm nhận về dụng cụ, thiết bị vui chơi mình yêu thích và chỉ ra các hình khối có trong sản phẩm đó.
 - + Quan sát và chỉ ra những hình khối, màu sắc được lặp lại trên các sản phẩm.
 - + Chỉ ra tỉ lệ giữa các hình khối được lặp lại trong sản phẩm.

Trung bày sản phẩm và chia sẻ

Chia sẻ cảm nhận của em về:

- Mô hình khu vui chơi yêu thích.
- Màu sắc có trong mô hình.
- Hình khối được lắp lại trong mô hình.
- Sự tương phản, nhịp điệu của hình khối trong sản phẩm.
- Kỹ thuật tạo hình ở mỗi sản phẩm.

Em sẽ làm thêm hay điều chỉnh gì để mô hình khu vui chơi sinh động hơn?

Chia sẻ về khu vui chơi trong tương lai

Dựa vào mô hình khu vui chơi, chia sẻ ước mơ của em về khu vui chơi trong tương lai.

Bạn thấy đây!

Khu vui chơi là công trình tạo hình được kết hợp hài hoà từ các hình khối và màu sắc, đa dạng của dụng cụ, thiết bị vui chơi. Chúng ta nên có ý thức giữ gìn cho không gian khu vui chơi luôn xanh, sạch, bền đẹp.

69

HDS VẬN DỤNG - PHÁT TRIỂN

Chia sẻ về khu vui chơi trong tương lai

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS chia sẻ ước mơ về khu vui chơi trong tương lai dựa trên sản phẩm đã thực hiện.

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS:

+ Cùng bạn/ nhóm bạn kết hợp các mô hình dụng cụ, thiết bị chơi của mình/ nhóm mình để tạo thành một khu vui chơi rộng lớn trong tương lai.

+ Tưởng tượng mình là nhà thiết kế để chia sẻ những ước mơ về khu vui chơi trong tương lai.

- Gợi mở để HS thảo luận và đưa ra ý tưởng về khu vui chơi trong tương lai...

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em mơ ước về khu vui chơi tương lai như thế nào?
- Khu vui chơi đó có những gì?
- Nét văn hoá ở khu vui chơi đó như thế nào?
- Ai sẽ là người trông nom và vệ sinh khu vui chơi đó?
- ...?

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thích mô hình khu vui chơi nào?
- Dụng cụ, thiết bị trong khu vui chơi đó được tạo từ hình khối nào?
- Màu sắc, cách trang trí mô hình dụng cụ, thiết bị vui chơi đó như thế nào?
- Mô hình dụng cụ, thiết bị vui chơi nào có kỹ thuật cắt, gấp và trang trí đẹp mắt?
- Em có ý tưởng sử dụng mô hình khu vui chơi như thế nào trong học tập và vui chơi?
- ...?

- Chỉ ra cho HS nhận biết những sản phẩm có kỹ thuật cắt, gấp, dán và trang trí độc đáo.
- Gợi ý cách điều chỉnh để sản phẩm hoàn thiện hơn.

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Khu vui chơi là công trình tạo hình được kết hợp hài hoà từ các hình khối và màu sắc đa dạng của dụng cụ, thiết bị vui chơi. Chúng ta nên có ý thức giữ gìn cho không gian khu vui chơi luôn xanh, sạch, bền đẹp.

BÀI 3

Đô thị trong mắt em (2 tiết)

HỘI KHÁM PHÁ

Khám phá hình ảnh khu đô thị

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát hình trong SGK hoặc hình ảnh, video về các khu nhà, khu đô thị, chung cư do GV chuẩn bị để HS có thêm trải nghiệm về những hình khối, màu sắc và cảnh vật của một khu ở đô thị trước khi thực hiện bài vẽ.

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS quan sát hình do GV chuẩn bị và trong SGK (trang 70), chỉ ra hình khối, màu sắc tạo nên hình các ngôi nhà và cảnh vật xung quanh.
- Khuyến khích HS chia sẻ về hình các ngôi nhà và cảnh vật theo cảm nhận riêng.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS suy nghĩ, trả lời.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Các ngôi nhà có hình, khối gì?
- Hình khối của ngôi nhà nào to, ngôi nhà nào nhỏ?
- Hình, khối nào tương phản với nhau?
- Đặc điểm của ngôi nhà và cảnh vật trong khu đô thị như thế nào?
- Màu sắc của các ngôi nhà và cảnh vật khác nhau ở điểm nào?
- Các bộ phận của ngôi nhà thường có điểm gì giống nhau?
-?

CHUẨN BỊ

- HS: Giấy, bút chì, màu, hồ dán,...
- GV: Sản phẩm minh họa; hình ảnh/ video về các khu đô thị.

BÀI 3

Đô thị trong mắt em

Dụng cụ cần dùng

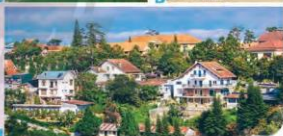

40

Khám phá hình ảnh khu đô thị

Quan sát hoặc nhớ lại hình ảnh một khu nhà hay khu đô thị em ấn tượng để tìm hiểu:

- Hình khối, nhịp điệu các ngôi nhà.
- Màu sắc và cảnh vật xung quanh ngôi nhà.

Hình 1: Thị trấn Hòa An (Quảng Trị), Áo

Hình 2: Thành phố Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa

Hình 3: Thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng

Nguồn: Shutterstock.com

70

Những ngôi nhà và cảnh vật ở đô thị rất đa dạng, phong phú; các ngôi nhà và cảnh vật thường được kết hợp từ nhiều nét, hình, khối, màu sắc khác nhau tạo nên đặc điểm riêng của đô thị.

MỤC TIÊU:

- ▶ Nêu được cách kết hợp các hình cơ bản tạo bức tranh phong cảnh đô thị.
- ▶ Vẽ được bức tranh thể hiện phong cảnh khu đô thị từ các hình cơ bản.
- ▶ Chỉ ra được sự hài hoà của nét, hình, màu, tương phản và điểm nhấn trong bài vẽ.
- ▶ Chia sẻ được cảm nhận về cuộc sống đô thị trong tranh.

Cách vẽ tranh vẽ phong cảnh đô thị

Quan sát và chỉ ra cách vẽ tranh phong cảnh đô thị theo gợi ý dưới đây:

1. Vẽ phác các hình cơ bản tạo nhà và cây.

2. Vẽ các chi tiết thể hiện đặc điểm của khu nhà.

3. Vẽ thêm hoạt động của con người tạo điểm nhấn cho bức tranh.

4. Vẽ màu hoàn thiện sản phẩm.

Lưu ý nhé!

Sự tương phản, lặp lại các hình khối, màu sắc, độ đậm, nhạt có thể tạo được bức tranh vẽ khu đô thị.

71

H22 KIẾN TẠO KIẾN THỨC - KĨ NĂNG

Cách vẽ tranh vẽ phong cảnh đô thị

Nhiệm vụ của GV:

Tạo cơ hội cho HS quan sát hình trong SGK để nhận biết các bước vẽ tranh phong cảnh đô thị.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình trong SGK (trang 71) và chỉ ra các bước vẽ tranh phong cảnh đô thị từ các nét, hình, màu.
- Hướng dẫn và nêu câu hỏi gợi ý cho HS thảo luận để nhận biết các bước vẽ tranh về phong cảnh đô thị theo cảm nhận của mình.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Vẽ tranh về phong cảnh đô thị thường được bắt đầu với bước vẽ nào?
- Nét, hình được vẽ ở những bước nào?
- Có thể tạo điểm nhấn cho tranh phong cảnh đô thị bằng cách nào?
- Màu sắc được thể hiện ở bước thứ mấy?
- ...?

- Khuyến khích HS nhắc lại hoặc đọc nội dung trong SGK và ghi nhớ các bước vẽ tranh phong cảnh đô thị.

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Sự tương phản, lặp lại các hình khối, màu sắc, độ đậm, nhạt có thể tạo được bức tranh vẽ khu đô thị.

(H23) LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Tạo sản phẩm mỹ thuật về phong cảnh đô thị

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn, gợi mở cho HS hình dung về nét, hình, màu và không gian khu đô thị sẽ thể hiện trong bài vẽ.

Gợi ý cách tổ chức:

- Khuyến khích HS chia sẻ đặc điểm về nét, hình, khối, màu sắc, tỉ lệ của các ngôi nhà, cảnh vật trong khu đô thị em sẽ vẽ.
- Khởi gợi để HS nhớ lại và thực hiện theo các bước đã gợi ý.
- Nếu câu hỏi gợi ý giúp HS hình dung được về hình ảnh khu đô thị để có ý tưởng thực hiện sản phẩm theo ý thích.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em hình dung khu đô thị sẽ vẽ như thế nào?
- Em sẽ sử dụng những hình cơ bản nào để vẽ nhà?
- Những hình nào có thể kết hợp để vẽ cây?
- Màu sắc, đặc điểm của những ngôi nhà và khung cảnh xung quanh như thế nào?
- Em sẽ trang trí thêm và pha màu như thế nào để vẽ khu đô thị?
- ...?

- Khuyến khích HS lựa chọn và sử dụng màu thứ cấp để vẽ tranh khu đô thị theo ý thích.

Lưu ý: Sử dụng hài hoà hình cơ bản với các hình tự do có thể tạo được không gian và điểm trọng tâm trong bài vẽ.

Tạo sản phẩm mỹ thuật về phong cảnh đô thị

- Hình dung về không gian khu đô thị em sẽ thể hiện.
- Sáng tạo sản phẩm mỹ thuật theo ý thích.

Sản phẩm mỹ thuật của học sinh:

1. Bảo An
Chức việc: màu sáp

2. Hoàng Minh
Chức việc: màu sáp

3. Khánh Linh
Chức việc: màu đất

72

(H24) PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS trưng bày sản phẩm, chia sẻ về hình trọng tâm, điểm nhấn và nét, hình, màu trong bài vẽ.

Gợi ý cách tổ chức:

- Khuyến khích HS:
 - + Nếu cảm nhận về hình ảnh, màu sắc và đặc điểm của khu đô thị trong bài vẽ yêu thích.
 - + Chỉ ra hình ảnh trọng tâm và các chấm, nét, hình trong bài vẽ.
 - + Chỉ ra tỉ lệ và sự tương phản về hình, màu giữa các ngôi nhà và khung cảnh xung quanh.
- Gợi ý cách điều chỉnh để bài vẽ hoàn thiện hơn.

Trung bày sản phẩm và chia sẻ

Chia sẻ cảm nhận của em về:

- Sản phẩm yêu thích.
- Cách sắp xếp nét, hình, màu.
- Sự tương phản về hình, màu và điểm nhìn.
- Em sẽ điều chỉnh thế nào để sản phẩm hoàn thiện hơn?

Xem sản phẩm mỹ thuật của bạn

Quan sát và chỉ ra cách sử dụng hình, màu tạo nhịp điệu và không gian trong sản phẩm mỹ thuật.

Sản phẩm mỹ thuật của học sinh: Bảo An
Chất liệu: màu sáp và hình cắt

Em thấy đây!

Chúng ta có thể quảng bá nét đẹp của quê hương thông qua việc sáng tạo các sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật về khu đô thị.

73

HĐ5 VẬN DỤNG - PHÁT TRIỂN

Xem sản phẩm mỹ thuật của bạn

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát sản phẩm mỹ thuật của bạn để nhận biết hình, màu tạo nhịp điệu và không gian trong bài vẽ.

Gợi ý cách tổ chức:

- Khuyến khích HS chia sẻ cảm nhận về nét, hình, màu trong sản phẩm.
- Nêu câu hỏi gợi mở để HS thảo luận.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Bài vẽ của bạn có những hình ảnh gì?
- Bạn sử dụng màu sắc trong bài vẽ như thế nào?
- Em thích bài vẽ ở điểm gì?
- Em có mơ ước gì về khu đô thị trong tương lai?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Chúng ta có thể quảng bá nét đẹp của quê hương thông qua việc sáng tạo các sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật về khu đô thị.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thích bài vẽ nào? Vì sao?
- Khung cảnh trong bài vẽ đó được vẽ từ những hình gì?
- Bài vẽ nào có màu sắc, cách vẽ đặc biệt?
- Bài vẽ nào có nhiều hình, khối được lặp lại?
- Bài vẽ nào có hình, màu tương phản với nhau?
- Em có ý tưởng điều chỉnh gì để bài vẽ của mình hoặc của bạn hoàn thiện hơn?
- ...?

Lưu ý: Có thể sắp xếp các bài vẽ thành một bức tranh lớn rồi chia sẻ.

BÀI 4 Hành trình đến đô thị (1 tiết)

HỘI KHÁM PHÁ

Kể tên các bài đã học có trong mỗi chủ đề

Nhiệm vụ của GV:

- Yêu cầu HS kể tên các bài đã học trong SGK *Mĩ thuật 3*.
- Gọi mở để HS nhớ lại các chủ đề, bài học và sản phẩm *mĩ thuật* đã tạo được trong năm học.

Gợi ý cách tổ chức:

- Khuyến khích HS:
 - + Nêu tên, nội dung và hình thức *mĩ thuật* của các bài học đã học.
 - + Lập nhóm, thảo luận để tìm ra những chủ đề, bài học các em yêu thích.
- Nếu câu hỏi gợi ý để HS chia sẻ về các chủ đề, bài học đã học.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- SGK *Mĩ thuật 3* gồm có mấy chủ đề? Đó là những chủ đề nào?
- Em đã học những bài nào trong SGK *Mĩ thuật 3*?
- Em thích nhất bài học nào? Vì sao?
- Vật liệu để tạo các sản phẩm trong bài học đó là gì?
- ...?

CHUẨN BỊ

- HS: Giấy vẽ, giấy màu, bút chì, màu, hồ dán,...
- GV: Sản phẩm *mĩ thuật*; hình ảnh/video về các sản phẩm sơ đồ khu đô thị có ghi tiến trình các bài *mĩ thuật* trong năm học.

Lưu ý: Có thể cho HS quan sát các bài học trong SGK *Mĩ thuật 3* hoặc sản phẩm đã làm ở các bài để tìm hiểu và nhớ lại những bài học, kiến thức đã học.

MỤC TIÊU:

- ▶ Nêu được tên và cách tạo sơ đồ các chủ đề và bài học đã học.
- ▶ Tạo được sơ đồ giới thiệu thứ tự bài học đã học.
- ▶ Chỉ ra được một số màu thứ cấp và nhịp điệu, hình, màu tương phản, điểm nhấn trong sản phẩm mỹ thuật.
- ▶ Chia sẻ được nội dung học tập yêu thích và cách lưu giữ sản phẩm của bản thân trong năm học.

Cách tạo mô hình sơ đồ các bài học

Quan sát và chỉ ra cách tạo mô hình sơ đồ bài học theo gợi ý dưới đây:

1. Tạo hình khối cơ bản và ghi tên bài học.

2. Sắp xếp các bài học và tạo hình ảnh riêng theo chủ đề.

3. Tạo đường dẫn qua các chủ đề theo trình tự đã học.

Bạn nhớ nhé!

Có thể sử dụng các hình khối cơ bản bằng giấy bìa màu để tạo sơ đồ các bài trong năm học.

75

HD2 KIẾN TẠO KIẾN THỨC - KĨ NĂNG

Cách tạo mô hình sơ đồ các bài học

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS tìm hiểu cách tạo mô hình sơ đồ các bài học bằng giấy, bìa màu.

Gợi ý cách tổ chức:

- Khuyến khích HS quan sát hình trong SGK (trang 75), chỉ ra cách tạo mô hình sơ đồ bài học từ các hình, khối bằng giấy, bìa màu.
- Nêu câu hỏi gợi ý cho HS thảo luận để nhận biết các bước tạo mô hình sơ đồ các bài học.
- Hướng dẫn bằng thao tác mẫu hoặc gợi ý HS xem lại các bước tạo hình khối bằng giấy bìa màu ở bài *Mô hình nhà cao tầng* trước khi thực hiện bài tập.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Tạo mô hình sơ đồ các bài học từ giấy, bìa màu được thực hiện qua các bước như thế nào?
- Để tạo mô hình sơ đồ các bài đã học cần chuẩn bị những vật liệu gì?
- Trang trí mô hình sơ đồ các bài học từ các hình, khối, màu sắc như thế nào?
- Bài học nào hướng dẫn cách tạo hình khối bằng giấy bìa?
- Hình khối nào của vật liệu đã qua sử dụng có thể dùng để tạo mô hình bài học?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Có thể sử dụng các hình khối cơ bản bằng giấy bìa màu để tạo sơ đồ các bài trong năm học.

HĐ3 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Tạo mô hình sơ đồ các bài học môn Mĩ thuật lớp 3

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS tạo hình khối và sắp xếp các chủ đề thành khu đô thị theo ý thích.

Gợi ý cách tổ chức:

- Khuyến khích HS lập nhóm theo từng chủ đề để thực hiện bài tập.
- Khơi gợi để HS:
 - + Chia sẻ về cách tạo và sắp xếp mô hình sơ đồ các bài học của nhóm.
 - + Lựa chọn được giấy, bìa màu phù hợp tạo mô hình sơ đồ các bài học.
- Hỗ trợ HS về kĩ thuật và các thao tác cắt, gấp, dán tạo mô hình sơ đồ các bài học.
- Nếu câu hỏi gợi ý giúp HS nhớ lại và hình dung được một khu đô thị để tạo mô hình thể hiện chủ đề và các bài học.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Nhóm em muốn tạo sơ đồ bài học bằng những hình, khối nào?
- Kích thước, màu sắc của các hình khối đó như thế nào?
- Chủ đề nhóm em chọn cần mấy hình khối để tạo mô hình?
- Nhóm em sẽ tạo sơ đồ bài học bằng cách cắt, dán giấy, bìa hay tận dụng vỏ đồ hộp đã qua sử dụng?
-?

Lưu ý: Có thể sử dụng các hình khối từ đồ vật đã qua sử dụng cho bài tập.

HD4 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS trưng bày sản phẩm và chia sẻ về hình khối, sự tương phản, điểm trọng tâm trong các chủ đề và chất liệu tạo hình của các bài học ghi trong mô hình.

Gợi ý cách tổ chức:

- Khuyến khích HS thảo luận giữa các nhóm để thống nhất hình thức trưng bày.
- Hướng dẫn HS thảo luận về:
 - + Các chủ đề, hình thức tạo hình trong mỗi bài đã học.
 - + Chất liệu tạo hình trong mỗi bài học.
 - + Ý tưởng tạo mô hình.
 - + Tỉ lệ giữa các hình khối, sự tương phản, khối lặp lại, sự hài hòa và điểm trọng tâm trong sản phẩm.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Các em sẽ trình bày khu đồ thị chung như thế nào?
- Đồ thị sẽ có mấy cụm chủ đề?
- Làm thế nào để người xem hình dung được tiến trình các bài học trong năm?
- Kể tên và chia sẻ số hình lặp lại trong mô hình.
- Màu sắc được lặp lại ở hình khối hay chủ đề nào?
- Hình khối, màu sắc nào tương phản với nhau?
- Mô hình nào em ấn tượng nhất? Vì sao?
- Nếu ý tưởng điều chỉnh để sản phẩm hoàn thiện hơn.
- ...?

HD5 VẬN DỤNG – PHÁT TRIỂN

Chia sẻ về cách lưu giữ sản phẩm mi thuật trong năm học

Nhiệm vụ của GV:

- Tổ chức cho HS chia sẻ về cách sử dụng và bảo quản sản phẩm mi thuật ở các bài đã học.
- Hướng dẫn và định hướng để HS nhận biết và có ý thức bảo quản, giữ gìn, trân trọng những sản phẩm mi thuật do mình hoặc bạn tạo ra.

GIẢI THÍCH THUẬT NGỮ

Thuật ngữ trong các bài, trang liệt kê không giải thích bằng ngôn ngữ khái niệm cho học sinh mà các em chiếm lĩnh thuật ngữ trong quá trình quan sát, phân tích, luyện tập thực hành, vận dụng, sáng tạo sản phẩm.

Chất cảm: Là sự cảm nhận (mềm, mịn, nhẵn, thô, nhám,...) trên bề mặt của chất liệu, vật liệu tạo hình.

Chân dung chính diện: Chân dung khuôn mặt theo hướng nhìn thẳng.

Hoà sắc: Là việc kết hợp các màu lại với nhau một cách hài hoà, thể hiện được ý đồ của người sáng tác.

In dập màu: Là dùng một công cụ gián tiếp khác để dập màu lên bề mặt giấy mà không vẽ trực tiếp. Đây cũng là một trong những kĩ thuật in đồ hoạ, tạo ra một bản in duy nhất.

Màu chủ đạo: Là màu nổi trội nhất, đóng vai trò là màu chính trong tranh.

Màu thứ cấp: Là màu được tạo ra từ màu cơ bản.

Mô hình: Là vật cùng hình dạng nhưng được làm thu nhỏ lại nhiều, mô phỏng lại hình thức, cấu tạo, hoạt động của một vật, đối tượng khác.

Tham khảo tài liệu:

Chương trình Giáo dục phổ thông môn Mỹ thuật (ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26 tháng 12 năm 2018 của Bộ Giáo dục và Đào tạo).

*Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam xin trân trọng cảm ơn
các tác giả có tác phẩm, tư liệu được sử dụng, trích dẫn
trong cuốn sách này.*

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Chủ tịch Hội đồng thành viên NGUYỄN ĐỨC THÁI
Tổng Giám đốc HOÀNG LÊ BÁCH

Chịu trách nhiệm nội dung:

Tổng biên tập PHẠM VINH THÁI

Biên tập nội dung: NGUYỄN VĂN ĐÔNG – PHẠM THỊ HỒNG PHÚC

Biên tập mỹ thuật: PHẠM KIÊN CƯỜNG

Thiết kế sách: NGUYỄN THỊ NGỌC ANH

Trình bày bìa: NGUYỄN VĂN ĐÔNG – NGUYỄN THẾ PHƯƠNG

Sửa bản in: BÙI THỊ THUỶ LINH – PHẠM THỊ HỒNG PHÚC

Chế bản: CÔNG TY CỔ PHẦN PHÁT HÀNH SÁCH GIÁO DỤC

**Bản quyền thuộc Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam
và Công ty Cổ phần Phát hành Sách Giáo dục.**

Tất cả các phần của nội dung cuốn sách này đều không được sao chép, lưu trữ, chuyển thể dưới bất kì hình thức nào khi chưa có sự cho phép bằng văn bản của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam và Công ty Cổ phần Phát hành Sách Giáo dục.

MĨ THUẬT 3, SÁCH GIÁO VIÊN

Mã số: G4HG3M001X22

In..... bản (QB:.....TK), khổ 19 x 26.5 cm.

Đơn vị in:Địa chỉ:

Cơ sở in:Địa chỉ:

Số ĐKXB: 298-2022/CXB/PH/13-129/GD

Số QBXB: .../QB - GD - HN ngày tháng năm 20....

In xong và nộp lưu chiểu tháng ... năm 20....

Mã số ISBN: 978-604-0-31182-5

HUÂN CHƯƠNG HỒ CHÍ MINH

BỘ SÁCH GIÁO VIÊN LỚP 3 – CHÂN TRỜI SÁNG TẠO

1. TIẾNG VIỆT 3 – TẬP MỘT
Sách giáo viên
2. TIẾNG VIỆT 3 – TẬP HAI
Sách giáo viên
3. TOÁN 3
Sách giáo viên
4. TIẾNG ANH 3 Family and Friends
(National Edition) – Teacher's Guide
5. TỰ NHIÊN VÀ XÃ HỘI 3
Sách giáo viên
6. CÔNG NGHỆ 3
Sách giáo viên
7. TIN HỌC 3
Sách giáo viên
8. ĐẠO ĐỨC 3
Sách giáo viên
9. ÂM NHẠC 3
Sách giáo viên
10. MĨ THUẬT 3 (BẢN 1)
Sách giáo viên
11. MĨ THUẬT 3 (BẢN 2)
Sách giáo viên
12. HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM 3 (BẢN 1)
Sách giáo viên
13. GIÁO DỤC THỂ CHẤT 3
Sách giáo viên

Các đơn vị đầu mối phát hành

- **Miền Bắc:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Hà Nội
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Bắc
- **Miền Trung:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Đà Nẵng
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Trung
- **Miền Nam:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Phương Nam
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Nam
- **Cửu Long:** CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục Cửu Long

Sách điện tử: <http://hanhtrangsos.nxbgd.vn>

Kích hoạt để mở học liệu điện tử: Cào lớp nhũ trên tem để nhận mã số. Truy cập <http://hanhtrangsos.nxbgd.vn> và nhập mã số tại biểu tượng chữ khóa.

Toàn bộ Ebook có trên website Blogtailieu.com đều có bản quyền thuộc về tác giả,

Blog Tài Liệu không thu hay yêu cầu khoản phí nào, khuyến khích các bạn nếu có khả năng hãy mua sách để ủng hộ tác giả. **Blog Tài Liệu** Trân trọng cảm ơn các bạn quan tâm trang blogtailieu.com

SHOPEE.VN

TIKI.VN

HƯỚNG DẪN TẢI BẢN ĐẸP

Nội dung cập nhật liên tục trên blogtailieu.com